IOHANNIS GERHARDI MEDITATIONES SACRÆ

Editio postrema, prioribus emendatior.

Amsterdami
Apud Guiljelmum Blaeu. 1633.

Ampliſſimis , Conſultiſſimis , ac Prudentiſſimis Viris,

Dn. COSS. EXCOSS. totiq́ue ordini Senatorio inclytæ Reipublicæ Halberſtadenſis, Dominis & Promotoribus ſuis omni obſervantia honorandis, S.

QVI Theologiam Medicinæ conferunt, & multi ſunt, & rem recte explicare videntur. Vt enim duplex Medicinæ finis, ſanitatem in corpore humano conſervare, eandemque amiſſam recuperare: Ita Theologia, quoad animæ morbos, eodem modo duplicem agnoſcit finem. Oſtendit namque non ſolum, quomodo à peccatis liberemur, ſed etiam, quomodo in gratia conſervemur. Vtraque Medicina, tam corporis, quam animæ, à Deo eſt, dicebat Gregorius: Ergo etiam in autore conſentiunt.

Habet Medicina certa ſua principia λόγον ſcilicet καὶ πεῖραν, quæ ob id crura quædam ejuſdem appellantur, cum quibus, quod conſonum, acceptat; quod diſſonum reſpuit. Sic Theologia certum & immotum habet principium, verbum Dei Propheticis & Apoſtolicis ſcriptis comprehenſum, cum quo quod conſentit, acceptat; quod diſſentit, reſpuit. Alii progrediuntur ulterius, & oſtendunt, quod omnis vera Medicina ex regeneratione, ſiquidem nihil poteſt regenerare, quod non ipſum regeneratum: Ad emundationē ergo ſpiritus vitalis ab impuris morborum tincturis, quæ eſt quaſi regeneratio

quædam requiruntur corpora regenerata, id est, spiritus, qui sunt corpora spiritualia propter penetrationem & tincturam; Ac nihilominus sunt etiam spiritus corporei: Ita quoque verus Theologiæ finis est, spiritualis illa interioris hominis regeneratio, quam ex aqua & Spiritu fieri testatur Veritas. Addūt etiā collatiōnē lapidis Philosophici cum lapide benedicto in Ecclesia: Sed quia hæc nec omnibus concessa, iis immorari nolo; sufficit instituto meo, quod ex collatione Theologiæ cum Medicina optima ratione colligere possim, Theologiam esse doctrinam practicā, ac proinde minus recte eos sentire, qui speculativam eam esse contendūt, quo in numero sunt quidam ex Scholasticis.

Quamvis enim non solum agenda, sed etiā credenda ac speranda in hac cœlesti Philosophia proponantur, id tamen non impedit, quo minus practica adhuc dicatur; nam & Medicina in quorundam θεωρίᾳ occupata est, nec tamen propterea Theorica disciplina est, quia hanc ipsam θεωρίαν praxeos ratione ac in ordine ad praxin sectatur; perinde se res habet in Theologia: Vt jam non addam, in illis ipsis credendis, sive in fidei articulis, non nudam notitiam sed & assensum requiri, quem esse ex parte voluntatis actum, idoneis argumentis confirmant illi ad quos hæc cura pertinet. Quod si Theologia est doctrina practica, utique etiam finis ejus non erit nuda γνῶσις & subtilis θεωρία, sed potius praxis. Hæc si sciveritis beati, si feceritis; dicit Salvator ad discipulos. Non in verbis, sed in factis, res nostræ religionis consistunt, dicit Iustin. οὐ λέγειν μόνον, ἀλλὰ καὶ εἶναι ποιεῖ χριστιανὸς, dicit Ignatius.

Sum

Summa Christianæ religionis est, imitari eum, quem colis, dicit Augustinus. τί ἐστι χριστιανισμός; Θεοῦ ὁμοίωσις κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἀνθρώπου φύσει, dicit Basilius. Quod si Christianæ religionis finis ac perfectio non est nuda γνῶσις, sed πρᾶξις, quam paucos hodie invenies vere Christianos! Multum ubique scientiæ, conscientiæ parum. Rectissime quidem fit, quod ὀρθοδοξία libris, disputationibus, concionibus, & modis omnibus defenditur, sed & vita professionis Christianæ ut respondeat, opera danda. Si omnium mysteriorum notitiam habeam, caritatem non habeam, nihil sum, inquit Apostolus. Quid ergo olim respondebunt, qui non omnium, sed paucorũ, non perfectam, sed tenuem saltem mysteriorum notitiam habent, & tamen ob eam superbiunt, alios contemnunt, aliis invident, vix ulla caritatis Christianæ habita ratione? Ascribam huc locum ex egregio quodam libello. Qui vult plene & sapide verba Christi intelligere, oportet ut totam vitam suam studeat illi conformare. Quid prodest tibi alta de Trinitate disputare, si careas humilitate, unde displiceas Trinitati? Si scires totã Biblia, & omnium Philosophorum dicta, quid totum prodesset sine caritate Dei & gratia? Vanitas vanitatum, & omnia vanitas, præter amare Deum, & illi soli servire. Scientia sine timore Dei quid importat? Si scirem omnia quæ in mundo sunt, & non essem in caritate, quid me juvaret coram Deo? Quanto plus & melius scis, tanto gravius inde judicaberis, nisi sanctius vixeris; noli ergo extolli de ulla vel arte vel scientia: sed potius time de data tibi notitia. Pertinet etiam huc Erasmi locus: Quorsum attinet decertare,

quot modis accipiatur peccatũ, privatio duntaxat sit, an macula inhærens animæ? Hoc potius agat Theologus, ut omnes horreant oderintque peccatũ. Digladiamur sine fine, quid distinguat Patrẽ à Filio, & utrũq; à Spiritu S., res an relatio: & qui consistat, tres dici, quorum nullus sit qui alius, cum sint una essentia: quãto magis ad rẽ pertinet, hoc modis omnibus agere, ut Trinitatem illã, cujus majestatem scrutari fas non est, pie sancteq; colamus & adoremus, illiusq; concordiã ineffabilẽ, nostra concordia quoad licet, exprimamus quo contingat aliquãdo & in illius ascisci consortiũ? Disputamus, qui fieri possit ut ignis, quo cruciabuntur impiorum animæ, cum sit materialis, agat in rem incorpoream? quanto magis referebat, huc totis viribus eniti, ne quid in nobis reperiat ignis ille, quod exurat, &c. Repeto autem denuo, non rem ipsam, sed abusum rei taxari. Recte fit quod opera ac studiũ accuratæ cognitioni articulorum fidei impenditur: recte fit, quod ὀρθοδοξία contra hæreses defenditur: modo in illis summa ac perfectio Christianæ religionis, non judicetur consistere, modo etiam vitæ Christianæ ac caritatis habeatur ratio. Male vivitur, ubi de Deo non bene creditur: Sed vicissim inutiliter creditur, ubi non bene vivitur: Vera fides non est interius. Qui non ambulant in luce, nondum sunt filii lucis; Christiani non sunt, qui non Christiano dignam vitã agunt.

Vt igitur extinctæ fere in hac frigidissima mundi senecta pietati ὑπέκκαυμα, tardis in via Domini ὁρμηθήσιον adderem, ac meipsũ & alios officii commonerem, horis succisivis libellum hunc sacrarum meditationum conscripsi: Augustini, Bernardi, Anshelmi, Tauleri,

leri, & aliorum in hoc genere vestigiis insistens, quorũ dicta huic Enchiridio aliquoties inspergo, nuspiam tamen, quod factu fuisset facillimum, Authorum nomina addo; sicut nec Scripturæ loca annoto: Verebar enim ne legentium meditatio turbaretur. Non arbitror multum referre, sciri, an Patrum an meis verbis aliquid exprimatur, modo quid dicatur, sedulo attẽdatur. Si cui placet; omnia quæ in hoc libello apte & convenienter dicta, sanctis Patribus tribuere, mihi ea, quæ minus commode probata, assignare, non repugno: Id solum quæro, ut fructus inde aliquis ad Ecclesiæ filios redundet: Et sane voti me participem statuam, si vel uni animæ, uno momento una aliqua pia & sancta cogitatio ex hujus libelli lectione exsurgat.

Si cui verba minus Ciceroniana, minus apte adhibita; addo etiam, si vocula quædam analogia fidei minus commoda (quod tamen non spero) occurrerint; non statim totum abjiciat librum, neque statim hæreseos notam mihi inurat, sed scripti genus perpendat: Sacra tracto, quæ ornatum Rhetoricum non admodum desiderant: Homilias scribo, non exactas disputationes: Rerum quam verborum majorem habere volui curam.

Non hic invenies spinosas quæstiones, sed ad vitam sanctam sedulas cohortationes: Nõ hic invenies scurriles facetias, sed spirituales interioris hominis divitias: Nõ hic invenies, quod subtilitate disputandi te exerceat, sed quod in humilitatis via te instruat. Allegorias interdum sector, non quod omnia in allegorias transformanda censeam, sed quia scripti genus ad docendum ac monendum, non ad pugnandum directum, eas non videbatur

respuere. Sed quid plura hac de re addo? & quare tā multa ad muniendū me affero? cum aquis lectoribus jam dum satisfactū sit, iniquis vero censoribus nunquā satisfieri possit.

Vobis autem, Viri Amplissimi, Consultissimi, ac Prudentissimi, hasce sacras meditationes inscribo atque offero, ut publicum aliquod observantia erga V V. A A. mea extet testimoniū. Nota & depradicata omnibus vestra in puritate religionis conservanda constātia, in Reipublica gubernatione singularis prudentia, erga literatos quosvis benevolentia: Hac & similia à me facile impetrarunt, ut qualescunque has studiorum meorū primitias, otii mei hyemalis usuram qualemcunque V V. A A. debita cum reverentia significatione offerre non dubitarem; maxime, cum propter avos, paternum ac maternum, pia memoria, quidam ex inclyto V V. A A. ordine consanguinitate ac affinitate me attingant. Accipite ergo, Viri Praestantissimi, hilari fronte ac aquo animo, chartaceum à mea tenuitate munusculum; recipite me in clientelam vestram, meisque studiis, ut antehac, ita in posterum favere pergite.

Deum Opt. Max supplicibus oro gemitibus, ut bona vestra Vobis velit esse perpetua, id est, ut sanctū verbi depositum; pacem & trāquillitatem, felix Reipubl. incrementum, ac omnia omnino, qua largissime in civitatē vestram contulit bona, clemētissime conservare, ac ad posteritatem, si qua futura est transmittere non dedignetur.

V V. A.

Observantiss.

M. IOH. GERHARDI, Quedlinburg.

IOH.

IOH. GERHARDI MEDITATIONES SACRÆ.

MEDITATIO I.

De vera peccatorum agnitione.

Sanat confeſſio morbi.

SANCTE Deus, juſte Iudex, obverſantur oculis & animo peccata mea: in omni die de judicio cogito, quia mors impendet omni hora: in omni die de judicio cogito, quia de omni die reddenda erit ratio in judicio. Excutio vitam meam, & ecce tota eſt vana aut profana: Vanæ & inutiles multæ actiones meæ, vanæ adhuc plures locutiones, vanæ inſuper plurimæ cogitationes: Nec ſolum vana eſt vita mea, ſed etiam profana & impia: nihil in ea invenio boni: ſiquid enim in ea videtur boni, vere bonum & perfectum non eſt, quia peccati originalis & corruptæ naturæ vitiavit id contagium. Dicebat S. Iob: Verebar omnia opera. Si

ita conqueritur ſanctus, quid facere debet impius? Omnes noſtræ juſtitiæ ſunt ſicut pannus menſtruatæ. Si tales noſtræ juſtitiæ, quales tandem erunt noſtræ injuſtitiæ? Si omnia feceritis, dicit Salvator, quæ mandata ſunt vobis, dicite; Servi inutiles ſumus. Si inutiles ſumus obediendo, certe abominabiles erimus transgrediendo. Si me ipſum & quicquid poſſum, etiam quando non pecco, tibi, ſancte Deus, debeo; quid erit, quod pro peccato reddere poſſim! Ipſa noſtra, quæ talis videtur, juſtitia divinæ juſtitiæ comparata, eſt mera injuſtitia. Lucerna in tenebris fulgere cernitur, ſed in Solis radiis poſita obtenebratur. ſæpe lignum creditur rectum, ſi ad regulam non ducitur, ſed tamen ſi regulæ conjungitur, per quandam tortuoſitatem, ubi tumeſcat, invenitur. ſæpe imago ſigilli videbitur perfecta in oculis intuētium, & tamen multum eſt imperfecta in oculis artificis. Ita ſæpe ſordet in diſcretione judicis, quod in æſtimatione fulget operantis: alia enim Dei, alia hominum

minum judicia. Multorum me peccatorum terret memoria, ſed plura adhuc cognitionem meam fugiunt. Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, Domine! Ad cœlum oculos levare non audeo, quia offendi eum, qui in cœlis habitat, nec in terra invenio refugium: quem enim favorem ſperare auſim à creaturis, cum offenderim creaturarũ Dominum! Adverſarius meus Diabolus accuſat me: Æquiſſimus judex, dicit ad Deũ, judica, iſtum meum eſſe ob culpam, qui noluit tuus eſſe per gratiam: Tuus eſt per naturam, meus eſt per delictorum complacentiam; tuus eſt per paſſionem, meus per ſuaſionem; tibi inobediens, mihi obediens; à te accepit immortalitatis & innocentiæ ſtolam, à me accepit pannoſam hanc peſſimæ vitæ tunicam; tuam veſtem dimiſit, cum mea ad ſe venit. Iudica, iſtum meum eſſe, & mecum damnandum eſſe. Accuſant me omnia Elementa. Cœlum dicit; Ego lucem tibi miniſtravi ad ſolatium: Aër dicit; Ego omne genus avium tibi dedi ad obſequiũ:

Aqua

Aqua dicit; Ego diverſa genera piſcium tibi dedi ad eſum: Terra dicit; Ego panem & vinum tibi dedi ad nutrimentum; Sed tamen his omnibus abuſus es ad Creatoris noſtri contemptum: omnia ergo noſtra beneficia convertantur tibi ad ſupplicia. Ignis dicit; In me comburatur: Aqua dicit; In me demergatur: Aër dicit; In me ventiletur: Terra dicit; A me abſorbeatur: Ignis dicit; A me deglutiatur. Accuſant me Angeli ſancti, quos mihi dederat Deus ad miniſterium, & in futura vita ad conſortium, ſed peccatis meis ſancto eorum miniſterio in hac vita & ſpe cõſortii in futura vita me privavi. Accuſat me ipſa Dei vox, lex ſcilicet divina; aut implenda eſt lex divina, aut mihi pereundum: ſed legem à me impleri impoſſibile: in æternum perire intolerabile. Accuſat me Deus Iudex ſeveriſſimus, executor æternæ ſuæ legis potentiſſimus: illum fallere non poſſum; eſt enim ipſa ſapientia: ab eo fugere nõ poſſum; eſt enim ubique regnans potentia. Quo ergo fugiam? Ad te, ô pie Chriſte, Redẽtor & Salvator noſter unice, Ma-

ce.Magna ſunt peccata mea, ſed major eſt ſatisfactio tua; magna eſt injuſtitia mea, ſed major tua juſtitia: Agnoſco ego,tu ignoſce: Aperio ego,tu operi:detego ego: tu tege:in me nihil eſt, niſi unde damner; in te nihil eſt, niſi unde ſalver:cōmiſi ego multa,unde juſtiſſime ego damnari poſſim; ſed tu non amiſiſti, unde miſericorditer me ſalvare poſſis.Audio vocē in Cantico,quæ jubet me abſcondere in foraminibus petrę. tu es petra firmiſſima;foramina petræ ſunt vulnera tua; in illis me abſcondam contra accuſationes omnium creaturarum.Clamāt ad cœlum peccata mea; ſed fortius clamat ſanguis tuus pro peccatis meis effuſus:Valida ſunt peccata mea ad me coram Deo accuſandū; ſed validior eſt tua paſſio ad me defendendum: Injuſtiſſima vita mea potens eſt ad me damnandū: ſed juſtiſſima vita tua potentior ad me ſalvandum.Appello à throno juſtitiæ ad thronum miſericordiæ, nec ad judicium venire cupio, niſi ſanctiſſimo tuo inter me & judicium tuum interpoſito merito.

MEDITATIO II.

Exercitium pœnitentiæ ex Dominica passione.

Patientem respice Christum.

ASpice, fidelis anima, dolorem in cruce patientis, vulnera pendentis, cruciatum morientis. Caput illud, Angelicis tremendũ spiritibus, densitate spinarũ pungitur: Facies, pulchra præ filiis hominũ, sputis impiorum deformatur: Oculi lucidiores Sole caligant in morte: Aures, quæ audiũt Angelicas laudes, peccatorũ insultibus & sarcasmis perstrepunt: Os, quod divina profert eloquia & Angelos docet, felle potatur atque aceto: Pedes, ad quorum scabellum adoratur, clavis affigũtur: Manus, quæ tetenderunt cœlos, in cruce extẽsæ sunt, & clavis affixæ: Corpus, sanctissima Deitatis sedes & purissimum habitaculum, verberatur, & lancea perfoditur, nec remãsit in eo nisi lingua, ut pro crucifigentibus oraret. Qui in cœlis regnat cum Patre, tristissime affligitur à peccatoribus in cruce. Deus moritur,

Deus

Deus patitur, Deus ſanguinē fundit. Ex precii magnitudine, periculi æſtima quantitatem: Ex remedii precio, morbi æſtima periculum. Magna omnino vulnera, quæ nō niſi vulneribus vivificæ & vivificātis carnis potuerunt ſanari: magnus certe morbus, qui non niſi morte Medici curari potuit. Conſidera, fidelis anima, flagrantiſſimā Dei iram: Deprecator erat factus poſt primi parentis lapſum æternus ipſius & unigenitus & unice dilectus Filius; nondum tamen averſus furor ejus: Intercedebat is per quem condidit ſecula, & miſerorum cauſſam in ſe recipiebat ſūmus ille ſalutis noſtræ Advocatus; nondum tamen averſus furor ejus: Carnem ſibi induit Salvator, ut divinitatis gloria carni communicata peccatricem carnem expiaret, ut vis medica juſtitiæ perfectę carni communicata venenatam peccati qualitatem in noſtra carne hærentē extergeret, & carni noſtræ gratia obtingeret; nondum tamen averſus furor ejus. Peccata & peccatorum merita in ſe transfert: corpus ligatur, cæditur, vulneratur, confi-

configitur, crucifigitur, in ſepulchrum deponitur: Sanguis copioſe inſtar roris per omnia patientis membra profluit: Sanctiſſima anima ſupra modũ contriſtatur, immo uſque ad mortem triſtis eſt; doloribus inferni ſubjicitur; derelinqui ſe à Deo clamat æternus Dei Filius: Tantam ſanguinei ſudoris copiã profundit, tantos angores perſentiſcit, ut Angeli cõfortatione indigeat, qui Angelos omnes cõfortat: moritur, qui omnibus viventibus vitę dator Quid fiet in arido ligno ſi hoc fit in viridi? Quid fiet peccatoribus, ſi hoc fit in juſto & ſancto? Quomodo puniet peccata propria, qui ſic ſævuit in aliena? Quomodo id tolerabit perpetuo in ſervis, quod tã atrociter punit in Filio? Quid paſſuri ſunt, quos reprobat, ſi tanta patitur, quẽ unice amat? Si Chriſtus ſine flagello non exiit, qui tamen ſine peccato venit; quantis flagellis digni, qui cum peccato in mundum veniunt, in peccato vivunt, & cum peccato exeunt? Lætatur ſervus, dum pro delicto ipſius tam graviter dilectus dolet filius: Irã Domini accumulat ſervus,

Magnum eſt quod mea meretur iniquitas, ſed longe majus quod Redemtoris mei promerita eſt pietas; Magna eſt mea injuſtitia, ſed multo major Redemtoris mei juſtitia. Quanto enim Deus ſuperior homine, tāto mea malitia eſt inferior ipſius bonitate; ut qualitate, ita etiam quantitate. Totum quod ſum, tuum eſt conditione; fac ut ſit etiam totum tuum dilectione. Qui me facis petere, fac & accipere: das mihi quærere, da etiam invenire: doces pulſare; aperi ergo mihi pulſanti. A te habeo deſiderare, à te habeam impetrare; à te habeo velle, à te habeam perficere. Sancte Deus, juſte Iudex, ſi peccata mea celātur, ſunt inſanabilia; ſi videntur, ſunt deteſtabilia; urūt me dolore, ſed magis terrent timore. Ne cōtineas, precor, tam veram miſericordiam, ubi tam veram agnoſcis miſeriam. Magnum hic peccatum invenis; major adhuc ſit & uberior tua gratia. Sancte Pater, ne quæſo effundas ſuper me iram tuam, cum propter peccata mea Filium tuum percuſſeris. Sancte Ieſu libera me ab ira divina, qui

in te sustulisti eam propter me in cruce. S.Spiritus, protege me tua consolatione contra iram Dei, qui in Evangelio misericordiã pœnitentibus & credentibus promisisti. Sancte Deus, juste Iudex, non invenio locum, in quem te fugiens possim à facie iræ tuæ. Si in cœlum ascendero, illic præsens es! si in infernum descendero, ecce tu ades: Si assumam alas auroræ, & habitem in novissimo maris, etiã illic manus tua deducet me, & apprehendet me dextera tua. Ad Christum igitur fugiam, & in illius vulneribus me abscondam. O misericors Deus, respice corpus Filii tui vulneribus omni ex parte sauciatum, & vulnera peccatorum meorum ne respexeris. Sanguis Filii tui lavet me ab omnibus peccati maculis: audi preces ipsius ardentissimas, pro salute electorum tibi oblatas, Sancte Deus, juste Iudex, terret me vita mea; Namque, diligenter discussa, tota aut peccatũ aut sterilitas apparet; Et, si quid fructus in ea videtur, sic est aut simulatũ aut imperfectum, aut aliquo modo corruptum, ut possit aut non placere,

[illegible] etiam displicere oculis tuis. Certe tota mea vita aut in peccato est & damnabilis, aut [illegible] cōtemptibilis. Sed [illegible] uosam à damnabili? Vtique si est infructuosa, [illegible]nabilis. omnis enim ar[illegible] quæ non facit fructũ bonum, in ignem projicietur. non solum illa arbor igni traditur, quæ malos, sed etiam quæ nullos profert fructus. Terrent me hœdi ad sinistram Iudicis constituti, non [illegible] mali fecerunt, sed quia nihil boni egerunt, Esurientibus non dederunt cibum, nec sitientibus potũ. O ergo lignum aridũ & inutile, & æternis ignibus dignum! Quid respondebis in illa die, cum exigetur à te usq; ad ictum oculi omne tempus vivendi tibi impensum, qualiter à te fuerit expensum? non peribit capillus de capite, neque momẽtum de tempore. O angustiæ! hinc erũt peccata accusantia, inde terrens justitia; subtus patẽs horrendũ chaos inferni, desuper iratus Iudex; intus cōscientia urens, foris mundus ardens. Vix justus salvabitur; peccator sic deprehẽ-

ſus,in quam partem ſe convertet? latere erit impoſſibile, apparere intolerabile. Vnde ergo animæ meæ ſalus? unde conſilium? Quis eſt,qui dicitur magni conſilii Angelus? Ipſe eſt Ieſus,idem eſt Iudex,inter cujus manus tremo.Reſpira,ô anima; ne deſperes.Spera in eo, quem times; confuge ad eum, à quo fugiſti. Ieſu Chriſte, propter hoc nomen tuū fac mihi ſecundum nomen tuum. Reſpice me miſerum invocantem nomen tuum. Si me admiſeris intra latiſſimum miſericordiæ tuæ ſinū, non erit propter me anguſtior. Verum eſt,ô Domine,conſcientia mea meruit damnationē, & pœnitentia mea non ſufficit ad ſatiſfactionem; ſed certum eſt, quod miſericordia tua ſuperat omnem offenſionem.In te Domine confido; non confundar in æternum!

MEDITATIO VII.

De fructu Paſſionis Dominicæ.

Spes mea Paſſio Chriſti.

QVoties de Paſſione Domini cogito,toties de amore Dei & peccatorum meorum venia, magna

magna omnino præſumo. Inclinat caput ad oſculandum, brachia diſtendit ad amplexandum, manus aperit ad elargiendum, latus aperit ad cor amore ardens aſpiciendum: exaltatur de terra, ut omnes trahat ad ſeipſum: Vulnera ejus ſunt dolore livida, amore fulgida; ideo per aperturam vulneris intrare debemus ad ſecretum cordis: Prorſus copioſa apud eum redemptio, quia non gutta aliqua, ſed unda ſanguinis largiter per quinque partes corporis emanavit. Sicut uva in torcular conjecta onere ſuperimpoſito frangitur, ac undique liquorem effundit; ita caro Chriſti, pondere iræ divinæ & gravitate peccatorum preſſa, liquorem ſanguinis undiquaq; diffundit. Cum Abraham filium ſuum in ſacrificium offerre vellet, dicebat Dominus: Nunc vere cognovi, quod me diligas. tu quoq; immenſam æterni Patris dilectionem agnoſce, quod Filium ſuum unigenitũ pro nobis in mortem tradere voluerit. Dilecti ſumus, cum adhuc inimici eſſemus: an noſtri obliviſcetur, cum per mortem Filii

jā reconciliati ſimus? an in obli-
vione coram ipſo eſſe poterit tam
precioſus filii ſui ſanguis, cum
etiam lachrymas & greſſus pio-
rum hominum numeret? an Chri-
ſtus eorum in ſua vita ob.
poterit, pro quibus mortem mu-
nere voluit? an obliviſci eorum
poterit in gloria, pro quibus tan-
ta ſuſtinuit tormenta? Conſidera,
fidelis anima, multiplicem Paſ-
ſionis Domini fructum. Chriſtus
pro nobis ſanguineum ſudorem
fudit, ne frigidiſſimus in mortis
agone ſudor nos opprimeret:
luctari voluit cum morte, ne in
agone mortis deficeremus: an-
xietatem graviſſimam & triſti-
tiam, uſque ad mortem ſuſtine-
re voluit, ut æternæ lætitiæ in
cœlis participes redderemur.
Oſculo, quod amicitiæ, & bene-
volentiæ ſignum, prodi voluit, ut
peccatum, quo Satan primos pa-
rentes ſub ſpecie ſingularis bene-
volentiæ prodidit, extinguere-
tur: A Iudæis capi & ligari vo-
luit, ut nos peccati vinculis liga-
tos, & in æternam damnationem
conjiciendos, ſolveret: In horto
fieri voluit paſſionis initium, ut
expiaret

expiaret peccatum quod in horto Paradisi habuerat principium: Ab Angelo confortari voluit, ut Angelorum nos redderet in cœlis socios; A propriis deseritur discipulis, ut nos turpi defectione à Deo avulsos sibi agglutinaret: Coram Concilio à falsis testibus est accusatus, ne nos à Satana per legem Dei accusaremur: Condemnatus est in terris, ut nos absolveremur in cœlis: Pro peccatis tacuit, qui peccata non fecit, ne propter peccata nostra in judicium Dei adducta obmutescere cogeremur: Alapis cædi voluit, ut nos à conscientiæ & Satanæ stimulis absolveremur: Illudi sibi passus est, ut nos insultori Satanę illudere possemus: Facies ipsius tegitur, ut à nobis removeret velum peccati, quod in nobis aspectum Dei impedit, & damnabilem ignorantiam inducit; Vestibus exui voluit, ut innocentiæ vestis per peccatum amissa nobis restitueretur: Spinis compunctus est, ut cordis nostri compunctiones sanaret: Crucis pondus portavit, ut onus æternæ pœnæ à nobis submoveret:

A Deo se derelictum clamavit, ut æternam Dei cohabitationem nobis pareret: Sitivit in cruce, ut rorem divinæ gratiæ nobis promereretur, ac ne æterna siti perire cogeremur: Æstu iræ divinæ torreri voluit, ut infernalem ignem à nobis tolleret: Iudicatus est, ut à Dei judicio nos liberaret: Reus peractus est, ut nos reos absolveret; Iniquis manibus cæsus est, ut diaboli verbera à nobis tolleret: Præ dolore clamavit, ut ab æternis ululatibus nos servaret: Lachrymas profudit, ut nostras abstergeret lacrymas: Mortuus est, ut nos viveremus: Dolores inferni persensit, ut nunquam illos sentiremus: Humiliatus est, ut nostro tumori medicina afferretur: Corona spinea coronatus est, ut cœlestem coronam nobis promereretur: Ab omnibus passus est, ut omnibus salutem præstaret: Caligaverunt ejus oculi in morte, ut nos in luce cœlestis viveremus gloriæ: Audivit ignominias & contumelias, ut in cœlis audiremus jubilationes Angelicas. Ne igitur desperes, fidelis anima. infinitum

finitum bonum per peccata tua est offensum; sed infinitum persolutum est precium: judicanda es propter peccata tua; sed Dei Filius pro totius mundi peccatis, quæ in se receperat, jam judicatus est: punienda sunt peccata tua; sed Deus ea jam punivit in Filio suo: magna sunt peccatorum tuorum vulnera; sed preciosum est sanguinis Christi balsamum: Maledictum te pronunciat Moses: quia non servasti omnia, quæ scripta sunt in libro legis; sed Christus pro te factus est maledictum: scriptum est contra te in cælesti curia chirographum; sed illud Christi sanguine est deletum. Tua ergo passio, ô pie Christe, ultimum meum refugium!

MEDITATIO VIII.

De certitudine salutis nostræ.

Bona spes confundere nescit.

QVid turbaris, anima mea? quid de misericordia Dei adhuc dubitas? Memento creatoris tui. Quis creavit te sine te? quis formavit corpus tuum in

occulto, quando formatum corporis tui habitaculum in inferioribus terræ? Qui igitur curam tui ſuſcepit, cum nondum eſſes, nonne & is curam tui ageret, poſtquam ad imaginem ſuam te condidit? Creatura Dei ſum, ad Creatorem me converto; Quod ſi Natura mea infecta eſt à Diabolo, ſi ſauciata & vulnerata eſt à latronibus, ſcilicet peccatis; vivit tamen adhuc Creator meus. Qui me potuit facere, ille poterit etiam reficere; Qui me creavit ſine ullo malo, poterit à me tollere omne malum, quod Diaboli ſuggeſtione, Adami prævaricatione, propria etiam mea actione ad me ingreſſum, pervaſit omnẽ ſubſtantiã meam. Poterit igitur creator meus me reficere, modo etiam velit. Vtiq; vult; quis enim opus ſuum odio habet? nonne coram eo ſumus ſicut lutum in manibus figuli? Quod ſi me odio haberet, ex nihilo utique non creaſſet. Ipſe Salvator eſt omnium, maxime vero credentium. Mirabiliter me creavit; mirabilius tamen redemit. Nunquam illuxit clarius,
quod

quod nos dilexit Dominus, quam in ipſius paſſione & vulneribus. Vere diligitur, propter quem Vnigenitus ex ſinu Patris mittitur. Quod ſi ſalutem meam non deſiderares, Domine Ieſu, quare de cœlo deſcenderes? Sed deſcendiſti in terram, in mortem, in crucem. Vt ſervum redimeret Deus, Filio non pepercit. Vere igitur magno amore genus humanum complectitur, qui propter generis humani redemtionem Filium ſuum tradidit affligendum, occidendum, crucifigendum. Carum omnino & vere magnum precium, quo redempti ſumus; cara igitur & magna redemtoris miſericordia. Videri alicui poſſet, quod Deus æque magno amore electos ſuos filios diligat, quo Filium unigenitum: Cui enim aliquid impendimus, illud carius eſt eo, quod impendimus. Vt adoptivos haberet filios, naturali & coëſſentiali Filio non pepercit. Quid ergo magnum eſt, quod in domo cœleſti manſiones nobis paraverit, cum Filium ſuum dederit, in quo eſt tota plenitudo divinitatis? Certe ubi divinitatis plenitudo

plenitudo, ibi quoque plenitudo æternæ vitæ & gloriæ: Quod si in Christo dedit plenitudinem æternæ vitæ, quomodo parvulam ejus particulam denegabit? Vere magno amore nos adoptivos filios cœlestis Pater amplectitur, propter quos unigenitum Filium tradidit: Vere magno amore Filius nos complectitur, qui propter nos seipsum tradidit. Vt divites nos faceret, extremam toleravit pauperiem; non enim habuit ubi caput reclinaret suum: Vt nos Dei filios faceret, ipse homo nascitur: neque peracto semel redemtionis opere inposterum nos negligit, sed adhuc in dextrâ majestatis divinæ constitutus, interpellat pro nobis. Quid ad salutem necessarium mihi non impetrabit, cum ad salutem mihi promerendam seipsum impertiverit? Quid Pater denegabit Filio, qui obediens ei factus usque ad mortem. mortem autem crucis? Quid Pater denegabit Filio, qui λύτρον à Filio præstitum jam ante acceptavit? Accusent me peccata mea; in hoc intercessore confido: major

major eſt, qui excuſat, quam qui accuſat. Terreat me imbecillitas mea; in ipſius virtute glorior. Accuſet me Satanas; modo excuſet me Mediator: Accuſet me cœlum & terra, & iniquitates meæ reum me peragant; ſufficit mihi, quod pro me cœli & terræ creator, & ipſa Iuſtitia deprecatur. Sufficit mihi ad meritū, ſcire quod non ſufficiat meritum. Sufficiat mihi, eum habere propitiū, cui ſoli peccavi. quicquid ille non imputare decreverit, ſic erit, quaſi non fuerit. Neque me movet, quod peccata mea & gravia, & varia, & ſæpius iterata: Niſi enim peccatis onerarer, juſtitiam illius non deſiderarem: niſi morbum haberem, Medici opem non implorarem. Ipſe Medicus eſt, ipſe Salvator, ipſe Iuſtitia eſt; ſeipſum negare non poteſt: Ego ægrotus, ego damnatus, ego peccator; meipſum negare non poſſum. Miſerere mei, ô Medice, ô Salvator, ô Iuſtitia; Amen.

MEDITATIO IV.

De amando solo Deo.

Domino jungaris amore.

Erige te,fidelis anima, & ama illud summum bonum, in quo omnia bona , sine quo nullum aliud verum bonum. Nulla creatura voluntatem nostram exsatiare potest, quia nulla creatura perfectum bonum obtinet , sed tantum participatum. Rivulus quidem boni à divinitate ad eam traducitur , sed fons in Deo semper manet : Quare ergo fonte relicto rivulas consectari velimus ? Omne bonum in creaturis est imago quædã perfecti illius boni , quod in Deo , imo quod ipse Deus est: Quare ergo arrepta imagine ipsam rem deserere velimus?Colũba ex Arca Nohæ non poterat in aquarum volubilitate invenire,ubi requiesceret pes ejus : Ita anima nostra in omnium rerum sublunarium numero non potest quicquam invenire, quod desiderium ejus plene impleat , propter summam earum inconstantiam & fragilitatem. Annon sibi ipsi injuriam

riam facit, qui infra dignitatem ſuam aliquid amat? Iam vero anima noſtra om[illegible]s creaturis nobilior, quia Dei paſſione & morte redemta: Quare ergo creaturas [illegible] ? Annon id [illegible]ti, in quam evexit illam Deus, contrariũ? Quicquid amamus, id vel propter potentiam, vel propter ſapientiam, vel propter pulcritudinẽ amamus: Quid vero Deo potentius, quid Deo ſapientius, quid Deo pulcrius? omnis Regum mundanorum potentia ab eo & ſub eo: omnis hominum ſapientia ad divinã collata, ſtultitia eſt: omnis creaturarum pulcritudo ad divinam collata, deformitas eſt. Si potentiſſimus Rex quiſpiam cum tenuis ſortis ac conditionis virgine per internuncios de conjugio ageret, annon ſtolide ageret illa virgo, ſi prætermiſſo Rege potentiſſimo, egenis velit adhærere internunciis, & Regis miniſtris? Sic Deus per omnem illam creaturarum pulcritudinem nos ad ſe vocare, ad ſui amorem excitare voluit; quare ergo anima noſtra, quam ſponſus Chriſtus expetit, creaturis velut internunciis hujus ſpiri-

ſpiritualis conjugii adhæret? Ipſæ creaturæ clamāt, Quare nobis adhæreſcitis? quare in nobis finem deſiderii veſtri ponitis? non poſſumus appetitum veſtrum exſatiare. ad utriuſque noſtrûm Creatorem accedite. A creaturis nullus amor reciprocus ſperandus, à creaturis etiam nullus amor erga nos cœpit: ſed Deus, qui eſt ipſa charitas, amantem ſe non poteſt non amare, quinimo amore ſuo omnia deſideria noſtra & omnem amorem noſtrum prævenit: Quantum ergo diligendus, qui prior tantum nos dilexit? Dilexit nos, cum nondum eſſemus: nam dilectionis divinæ eſt, quod in hunc mundum nati ſumus. Dilexit, cum inimici eſſemus: nam miſericordiæ & dilectionis divinæ eſt, quod Filium Redemtorem miſerit. Dilexit, cum in peccata prolapſi eramus: nam dilectionis divinæ eſt, quod non cōtinuo, ſi delinquimus, morti nos tradit, ſed converſionē noſtram expectat: dilectionis divinæ eſt, quod præter noſtrum meritum, imo contra meritum, ad cœleſtia nos traducit palatia. Sine amore Dei nunquam ad ſalutarem

rem ejus cognitionem pervenies: ſine amore Dei omnis ſcientia inutilis, imo noxia. Quare charitas excedit omnium myſteriorum notitiam? Quia hæc etiam in diabolis, illa non niſi in piis. Quare diabolus infeliciſſimus? Quia ſummum bonum amare nequit. Quare Deus contra feliciſſimus & beatiſſimus? Quia omnia amat, delectatur in omnibus operibus ſuis. Quare amor Dei in hac vita perfectus non eſt? Quia tantum diligimus, quãtum cognoſcimus. Iam vero in hac vita ex parte ſolum cognoſcimus & in ænigmate. In æterna vita perfecte beati erimus, quia perfecte amabimus Deum: perfecte amabimus, quia perfecte cognoſcemus. Nemo poterit ſpẽ habere perfecti amoris divini in futuro ſeculo, qui in hoc non incipit Deum amare: regnum Dei in corde hominis in hac vita incipere debet, alias non conſummabitur in futura. Sine amore Dei nullum eſt æternæ vitæ deſiderium, quomodo ergo illius ſummi boni particeps erit qui nõ amat? qui non quærit? qui non deſiderat? Qualis amor tuus, ta-

lis ipſe es, quia amor tuus te in ſe tranſmutat: Amor eſt ſummum vinculum, quia amans & res amata fiunt unum. Quid Deum juſtiſſimum & peccatores perditos, quid hæc à ſe invicem in infinitum diſtantia conjunxit? Amor infinitus. Ne tamen juſtitia Dei labefactaretur, interceſſit precium Chriſti infinitum. Quid adhuc Deum creatorẽ & animam fidelem creatam, res infinite diſtãtes, conjungit? Amor. In vita æterna ſummo gradu jungemur Deo. quare? quia ſummo gradu amabimus. Amor unit & tranſmutat: Si carnalia diligis, carnalis es: Si mundum amas, mundanus efficieris. Iam vero caro & ſanguis non poſſidebit regnũ Dei. Si Deum & divina diligis, efficieris divinus. Amor Dei eſt currus Elię aſcendẽtis in cœlum: Amor Dei jucunditas eſt mentis, Paradiſus animæ, excludit mundũ, vincit, Diabolũ claudit infernum; aperit cœlum. Amor Dei eſt illud ſigillum, quo Deus electos & credentes obſignat: nullũ Deus in judicio extremo agnoſcet pro ſuo, quĩ non hoc ſigillo obſignatus. Etenim ipſa fides

des, unica justitiæ & salutis nostræ causa, vera nõ est, nisi per caritatem se exerat: Non est vera fides nisi sit firma fiducia: non est fiducia sine amore Dei: non agnoscitur beneficium, pro quo non aguntur gratiæ: non agimus ei gratias, quem non amamus. Si ergo vera tua fides est, agnoscet Christi Redemtoris beneficium: agnoscet & gratias aget: gratias aget & amabit. Amor Dei est vita & requies animæ nostræ: Recedente anima per mortem, interit vita corporis: recedẽte Deo ab anima per peccata, interit vita animæ. Vicissim Deus habitat per fidem in cordibus nostris, habitat per amorem in anima nostra, quia charitas Dei diffunditur in cordibus electorum per Spiritum sanctũ. Nulla animæ tranquillitas absq; amore Dei. Mundus & Satanas maxima illius perturbatio; Deus autem summa animæ requies. Nulla est pax conscientiæ, nisi in iis, qui fide justificati: Nullus verus Dei amor, nisi in iis, qui filiali fiducia erga Deum affecti. Moriatur ergo in nobis amor nostri, amor mundi, amor creaturarum, ut

vivat in nobis amor Dei, qui incipiat in hoc ſeculo, ut perficiatur in futuro.

MEDITATIO X.

De noſtri cum Deo reconciliatione.

Solvit mea debita Chriſtus.

VEre languores noſtros Chriſtus tulit, & dolores noſtros ipſe portavit. O Domine Ieſu, quod in nobis meretur æternas pœnas, illud in te trāſtuliſti; onus, quod ad infernum uſque nos depreſſurum erat, in te recepiſti: Vulneratus es propter iniquitates noſtras; attritus propter ſcelera noſtra: Tuo livore ſanati ſumus; poſuit Dominus in te iniquitates omnium noſtrûm. Mirabilis omnino commutatio: Transfers in te peccata noſtra, & donas tuam juſtitiam; mortem nobis debitam tibi irrogas, & donas nobis vitam. Non igitur jam poſſum ullo modo dubitare de tua gratia, aut deſperare propter mea peccata. Quod in nobis peſſimum, in te tranſtuliſti: quod optimum in nobis; & tuum opus, videlicet corpus

pus & animam, quomodo despicies? Non derelinques animam meam in inferno, neque dabis, ut sanctus tuus videat corruptionē. Vere enim sanctus est, cujus peccata abolita atque ablata; Beatus cui remissæ sunt iniquitates, cui Dominus non imputat peccata. Quomodo peccata nostra imputare nobis poterit Dominus, cum imputaverit ea alteri? Propter scelus populi sui Filium percussit dilectissimū. Ipse ergo in scientia sui justificabit multos, & iniquitates eorū ipse portabit. Quomodo justificabit suos? Audi anima, & attēde: Iustificabit eos, in scientia, id est, salutari divinę misericordiæ & gratiæ in Christo agnitione, ac firma per fidem apprehensione. Hęc est vita ęterna, ut agnoscant te solum verum Deum & quem misisti Filium tuum Iesum Christum: ac proinde si confiteris ore tuo Dominum Iesum, & in corde tuo credideris, quod Deus illum suscitavit à mortuis, salvus eris. Apprehendit autem fides Christi satisfactionem; iniquitates enim suorū ipse portavit, peccata multorum tulit, & pro transgres-

ſoribus rogavit. Vere enim paucos habuiſſet, juſtos niſi peccatores miſericorditer recepiſſet. paucos, ô Ieſu, haberes juſtos, niſi peccata remitteres injuſtis. Quomodo igitur ſevero judicio peccata pœnitentium judicabit Chriſtus, quę in ſe recepit? Quomodo damnabit reum peccatorem, cum ipſe factus ſit peccatum? Iudicabit illos, quos amicos ſuos vocat? Iudicabit illos, pro quibus rogavit? Iudicabit illos, pro quibus mortuus? Erige te, anima mea, & peccatorum tuorum obliviſcere. quia oblitus eorũ Dominus. Quem times peccatorum vindicem, niſi Dominum, qui pro peccatis ſatisfecit ipſe? Quod ſi aliquis alius pro peccatis meis λύτρον perſolviſſet, utique adhuc dubitare poſsẽ, an etiam ſatisfactionem illam acceptare velit juſtus Iudex: Quod ſi homo aut Angelus aliquis pro me ſatisfeciſſet, utique dubiũ eſſet, an ſufficiens ſit redemtionis preciũ: jam vero nullus relinquitur dubitationi locus. Quomodo non accipiet precium, quod perſolvit ipſe? Quomodo non ſit ſufficiens, quod ab ipſo Deo? Quid adhuc

huc conturbaris, anima mea? Vniversę vię Domini, misericordia & veritas: Iustus etiam Dominus, & justum ipsius judicium. Quid conturbaris, anima? Erigat te divina misericordia, erigat etiã divina justitia. Quod si enim justus Deus est, utique pro dilecto unico duplex non exiget preciũ. Propter peccata nostra percussit Filium; quomodo propter eadem nos servos percutiet? Quomodo peccata in Filio punita in nobis quoque puniet? Veritas etiam Domini non labefactabitur in æternũ. Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat, clamat Deus noster. Venite ad me, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos, exclamat Salvator noster. Num mendacii arguemus Dominum, & peccatorum nostrorum pondere misericordiam ipsius deprimere conabimur? Mendacii arguere Dominum, & misericordiam ipsius negare, majus est peccatum, quam omnia totius mundi peccata. unde etiam plus peccavit Iudas desperando, quam Iudæi Christum crucifigendo. Quin potius ubi abundavit deli-

ctum, ibi quoque abundavit gratia. quæ peccatorum noſtrorum lanci infinitis modis præponderat: Peccata enim hominum ſunt, ſed gratia Dei eſt: peccata temporalia; gratia autem Domini noſtri ab æterno in æternum. Pro peccatis ſatisfactum, gratia Dei Chriſti morte reparata, & in æternum ſtabilita; ad quam confugio devotus & ſupplex.

MEDITATIO XI.

De ſatisfactione pro peccatis noſtris.

Mors Chriſti vita piorum.

VEnite ad me, qui laboratis & onerati eſtis, ego reficiam vos: Verba ſunt Salvatoris noſtri. Vere, Domini Ieſu, oneratus ſum nimis, & ſub peccati pondere ingemiſco, ſed ad te fontē aquæ vivæ propero. Veni ad me, Domine Ieſu, ut poſſim venire ad te. Venio ad te Domine, quia prius veniſti ad me. Venio ad te, Domine Ieſu, & anxie te deſidero, neque enim in me quicquam boni invenio. Quod ſi in me aliquid boni invenirem, non tam anxie te deſiderarem.

rem. Vere, domine Iesu, laboro & oneratus ſum. Neque cuiquam ſanctorum tuorũ, vel etiam peccatorũ pœnitentium, me conferre poſſem, niſi forte latroni in cruce. Miſerere mei, Domine, qui miſertus es latronis in cruce. Perdite vixi, in peccatis vixi, ſed pie mori, ſed in juſtitia mori deſidero. Pietas autem & juſtitia procul à corde meo, ideoq; ad tua pietatẽ & juſtitiam confugio. Subveniat mihi, domine Iesu, anima tua, quã poſuiſti in ἀντίλυτρον pro multis. Subveniat mihi ſanctiſſimum tuũ corpus, flagellis, ſputis colaphis, & ſpinis pro me afflictum, & crucis patibulo affixum. Subveniat mihi, ô Iesu, ſacroſãctus tuus ſanguis è patientis & morientis latere effuſus, qui ab omnibus peccatis nos emundat. Subveniat mihi ſanctiſſima tua divinitas, quæ humanam naturam in paſſione ſuſtinuit; & qua requieſcente neque ſe exerente peractum eſt adorandum redemtionis meæ myſterium: & quæ ſanctæ tuæ paſſioni infinitum robur ac pondus addidit, ita ut Deus ſuo ſanguine me miſerum ſibi acquiſiverit. Subve-

niant mihi tua vulnera, in quibus omnis mea medicina. Subveniat ſanctiſſima tua paſſio. Subveniat tuum meritum, ultimum meum refugium, & adverſus peccata remediũ. Quod enim paſſus es, hoc mihi paſſus es. Quod igitur mereris, itidem mihi & indignitati meę promereris Commendat igitur charitatem ſuam Deus in nobis, & teſtimonio, omnium hominum, imo Angelorum intellectum exſuperante, eam comprobat, quod Chriſtus pro nobis mortuus, cum adhuc eſſemus peccatores & inimici Dei. Quis non admiretur? Quis nõ obſtupeſcat? A nemine rogatus, imo ab hominibus odio habitus pro peccatoribus & hoſtibus ſuis miſericordiſſimus Dei filius deprecatur, neque ſolum deprecatur, ſed etiam divinæ juſtitię ſatisfactionem præſtat, nativitate pauperrima, vita ſanctiſſima, paſſione acerbiſſima, morte crudeliſſima. O Domine Ieſu, qui pro me deprecatus, paſſus, atque mortuus, antequam meritum & paſſionem tuam deſiderarem, aut precibus ad λύτρον perſolvendum te ſollicitarem, quomodo me proiice-

jicere à facie tua poteris? Quomodo fructum sanctissimæ tuæ passionis denegabis, postquam ex profundis jam ad te clamo, & fructum meriti tui lacrymis atque gemitibus exposco? Inimicus eram per naturam. quando pro me mortuus es, factus sum amicus, frater, & filius, per gratiam. Exaudivisti inimicum nondum te deprecantem; quomodo despicies amicum tuum cum lacrymis & precibus ad te accedentem? Venientem ad te non ejicies foras, quia sermo tuus veritas est. Locutus es nobis in spiritu & veritate, & verba vitæ æternæ à te accepimus. Attende atq; erige te, anima mea. antea eramus peccatores per naturam; jam vero justi per gratiam. antea eramus inimici, jam vere amici atque propinqui. antea subsidiũ nostrum in morte Christi; jam vero in ipsius etiam vita; antea eramus mortui in peccatis nostris; jam vero vivificati in Christo. O nimiam Dei charitatẽ, qua dilexit nos! O abundantes divitias divinæ gratiæ, qua nos considere fecit in cœlestibus! O viscera misericordiæ Dei nostri, in qui-

quibus nos visitavit Oriens ex alto! Quod si Christi mors justitiam & vitam nobis attulit? quid ipsius vita poterit? Si Salvator precium Patri persolvit moriens; quid faciet vivus, & pro nobis intercedens? Vivit enim & habitat in corde nostro Christus, modo vivat atque vigeat in eo sanctissimi ipsius meriti recordatio. Trahe me Domine Iesu, ut possideam in rei veritate quod hîc expecto in spei firmitate. Sit tecum quæso minister tuus, & videat claritatem, quam dedit tibi Pater; inhabitet mansionem, quam parasti illic in domo patris tui. Beati qui habitant in domo tua, Domine; laudabunt te in seculum seculi.

MEDITATIO XII.

De natura ac proprietatibus veræ fidei.

Viva est & victrix; si modo vera fides.

O Dilecta anima, fidei virtutem considera, & Deo fidei datori unico gratias age. Fides unica Salvatori nostro vicissim nos inserit, ut veluti palmites ex vite

vite succū, ita nos ex ipſo vitam, juſtitiam, & ſalutem hauriamus. Excidit Adamus gratia Dei, & imaginem divinam amiſit ſua incredulitate, ſed viciſſim in gratiam recipimur, & imago Dei in nobis reformari incipit fide. Per fidem Chriſtus, noſter efficitur, & in nobis habitat; ubi autem Chriſtus, ibi gratia Dei; ubi gratia Dei, ibi hæreditas vitæ æternæ. Fide Abel majorem hoſtiam obtulit Deo, quam Cain; ita ſpirituales hoſtias offerimus Deo per fidem, fructum ſcilicet labiorum noſtrorum. Fide Henoch tranſlatus eſt; ita fides ex conſortio humano in ſocietatem cœleſtem nos transfert, etiamnum in hac vita. Iam enim Chriſtus in nobis habitat, jam in nobis eſt vita æterna ſed abſcondita. Fide Noa arcam apparavit: Ita fide ingredimur Eccleſiam, in qua animæ ſervantur, reliquis omnibus in vaſto mundi pelago pereuntibus. Fide Abraham terram idololatricam relinquebat: Ita fide eximus ex mundo, parentes, fratres, & cognatos relinquentes, & Chriſti vocantis verbo adhærentes. Fide pere-

peregrinatus eſt, & expectavit terram promiſſam: Ita & nos fide expectamus cœleſtem Hieroſolymam, quam Deus in cœlis præparavit. advenæ ſumus & peregrini in hoc mundo, ad cœleſtem patriam fide aſpirantes. Fide concepit Sara in ſenectute filium Iſaac: Ita & nos ſpiritualiter emortui accipimus virtutem, Chriſtum ſpiritualiter concipiendi. Vt enim Chriſtus in ſanctis Mariæ Virginis viſceribus ſemel conceptus: ita quotidie in fideli anima, quæ ſe puram conſervat à mundanis congreſſibus, ſpiritualiter naſcitur. Fide obtulit Abraham Iſaac: ita & nos propriam voluntatem, dilectum animæ filium, fide ſpiritualiter mactamus & ſacrificamus: Qui enim Chriſtum ſequi deſiderat, ſemetipſum abnegare debet; id eſt, propriæ voluntati, proprio honori, proprio amori renunciare. Fide Iſaac benedicit Iacob: ita fide participes reddimur omnium divinarum benedictionum: Nam in ſemine Abrahæ, id eſt, in Chriſto, omnes gentes benedicuntur. Fide prophetavit Ioſeph de exitu Iſraelitarum

tarum ex Ægypto, & de ossibus suis mandavit; ita fide expectamus ex hac spirituali Ægypto, scilicet mundo, exitum, & beatam corporis resurrectionem. Fide Moses per tres menses servatus est: ita nos à Satanæ tyrannide fides abscondit, donec tandem in regale Dei palatium adducamur, & in Reges spirituales adoptemur. Fide Moses elegit calamitatum populi sui particeps esse potius, quam in Ægypti gloria vivere: Ita fides excitat in nobis contemtum gloriæ, honoris, divitiarum, & voluptatum hujus seculi, & desiderium cœlestis regni: Fide eligimus potius ignominiã Christi, quam thesauros hujus seculi. Fide reliquit Moyses Ægyptum, nec metuebat Regis iram: Sic fides nos animat & confirmat, ne minis Tyrannorũ hujus mundi terreamur, sed forti & constanti animo Deo vocanti obediamus. Fide celebravit Israel Pascha: ita & nos Pascha celebramus fide; Pascha nostrum immolatus est Christus, cujus caro vere est cibus, & cujus sanguis vere est potus. Fide Israelitæ transierũt per mare ru-

re rubrum; ita fide pertransimus mare hujus seculi. Fide conciderunt muri Hierichuntos: Ita fide destruimus omnes munitiones Satanæ. Fide Rahab servata est: Ita in illa universali hujus mundi panoletria fide servabimur ab interitu. Fide Patres devicerunt regna, leonum ora obturarunt, ignis vim exstinxerunt: Ita & nos fide regnum Satanę destruimus, infernalis leonis insidias & furorem evadimus, & ab ignis infernalis ardore liberamur. Fides autem non est nuda opinio & professio, sed viva & efficax Christi in Euangelio propositi apprehensio, est plenissima de gratia Dei persuasio, fiducialis cordis nostri quies, & pax in Christi merito recumbens. Nascitur hæc fides ex verbi divini semine. Nam fides & Spiritus unum sunt; verbum autem Spiritus sancti vehiculum: Fructus sequitur naturam sui seminis; fides divinus fructus est; ergo & semen divinum adesse oportet, scilicet verbum. Sicut in creatione lux oriebatur ex verbo Dei; nam dixit Deus, Et facta est lux: Ita lux fidei oritur ex luce verbi

verbi divini: In lumine tuo videbimus lumen ait Psaltes. Cum fides nos Christo conjungat, nos cum Christo uniat, ideo etiam est in nobis mater omnium virtutum: Vbi fides, ibi Christus; ubi Christus, ibi sancta vita; scilicet vera humilitas, vera mansuetudo, vera dilectio: Christus & Spiritus sanctus non divelluntur: Vbi Spiritus sanctus ibi vera sanctitas. Ergo ubi non est vita sancta, non est sanctificans Spiritus: ubi non est Spiritus, ibi nec Christus: ubi non est Christus, ibi nec vera fides. Quicunque palmes non haurit vitam & succum ex vite, non judicandus est cum vite conjunctus: ita nondum per fidem Christo sumus conjuncti, nisi vitam & succum ex ipso trahamus. Fides est quędam spiritualis lux; corda enim illuminantur fide: ergo spargit radios bonorum operum; ubi vero non sunt radii spiritualis vitæ, ibi etiam nondum est vera lux fidei. Opera mala sunt opera tenebrarum; fides autem lux est. quæ vero societas luci cum tenebris? Opera mala sunt semen Satanæ; fides est semen

Christi.quæ vero societas Christo cum Satana? Fide purificantur corda. quomodo vero potest esse interna puritas cordis, ubi impura verba & impura opera exterius apparent? Fides est victoria nostra. quomodo ergo ibi potest esse vera fides, ubi caro vincit Spiritum, & captivum quasi ducit?Per fidem habemus Christum, & in Christo vitam æternam: sed nullus impœnitens & in peccatis perseverās vitę æternę particeps. quomodo ergo Christi?quomodo fidei?Accēde in nobis,ô pie Christe,veræ fidei lucem,ut per fidem consequamur æternam salutem.

MEDITATIO XIII.

De spirituali conjugio Christi & animæ.

Animarum sponsus Iesus.

DEsponsabo te mihi in sempiternum, dicit Christus ad fidelem animam. Christus nuptiis in Cana Galilææ celebratis interesse voluit,ut ostenderet,quod ad nuptias spirituales in mundum venerit. Gaudens gaude in Domino,& exulta, fidelis anima,

in

in Deo tuo, qui induit te veſtimentis ſalutis, & indumento juſtitiæ circumdat te, tanquã ſponſam ornatam monilibus. Gaude propter ſponſi honorem, gaude propter ſponſi decorem, gaude propter ſponſi amorem. Honor illius maximus: eſt enim verus Deus in ſecula benedictus: Quãta ergo dignitas hujus creaturæ, fidelis ſcilcet animæ, quod ipſe Creator eam ſibi vult deſponſare? Decor ipſius maximus; eſt enim ſpecioſus forma præ filiis hominum; ſiquidem videbant gloriam ejus, gloriam quaſi unigeniti à Patre; ſplendebat facies ejus ſicut Sol, veſtimenta erãt ſicut nix: diffuſa etiã eſt gratia in labiis ejus, gloria & honore eſt coronatus: Quantæ ergo eſt miſericordiæ, quod ſumma illa pulchritudo animam peccatorum maculis deformatam in ſponſam non dedignatur ſibi eligere? Summa ex parte ſponſi majeſtas; ſumma ex parte ſponſæ infirmitas: ſumma ex parte ſponſi venuſtas; ſumma ex parte ſponſæ deformitas: & tamen major adhuc amor ſponſi erga ſponſam, quam ſponſæ erga

honoratiſſimum & pulcerrimum illum ſponſum. Vide amorem immenſum tui ſponſi, ô fidelis anima: amor è cœlo ad terram eum traxit, ad columnam ligavit, cruci affixit, ſepulcro clauſit, ad inferos attraxit. Quis fecit hæc omnia, niſi amor erga ſponſam? Sed cor noſtrum ſaxo & plumbo gravius; quod tanti amoris vinculum non trahit ſurſum in cœlum, ex quo prius traxit Deum ad homines. Nuda erat ſponſa, nec poterat ad regale cœleſtis regni palatium ita nuda introduci: Ipſe induit eam veſtimentis ſalutis & juſtitiæ. Cum in ſordida peccatorum tunica & turpiſſimo iniquitatis panno involuta jaceret, dedit illi, ut cooperiret ſe byſſino ſplendēti & candido. byſſinum, juſtificationes ſunt ſanctorum: veſtis illa eſt juſtitia morte & paſſione ipſius ſponſi parta. Laborabat Iacob quatuordecim annis, ut Rachelem obtineret ſponſam: Chriſtus per triginta quatuor fere annos ſuſtinuit famem, ſitim, frigus, paupertatem, ignominias, contumelias, vincula, flagella, fellis amaritudinem, mortem, crucem, ut fidelem

delem animam sibi parare & acquirere posset sponsam. Descendebat Samson, & ex Philistæis exitio adjudicatis populis sibi sponsam quærebat; descendit Dei Filius, & sponsam sibi elegit ex damnatis & æternæ morti addictis hominibus. Inimicum erat sponsæ genus cœlesti Patri; sed ipse illud per acerbissimam passionem Patri reconciliavit. Conculcata erat sponsa in sanguine suo, projecta super faciem terræ: sed ipse eam lavit baptismi aqua, & lavacro mundavit sanctissimo: emundavit sponsæ sanguinē proprio suo sanguine, quia Filii Dei sanguis emundat ab omnibus peccatis. Sordida & deformis erat sponsa; sed ipse eam unxit oleo, misericordia scilicet & gratia. Non erat honorifice vestita sponsa; sed ipse dedit ei armillas & inaures, ornavit eam virtutibus & variis Spiritus sancti muneribus. Pauperrima erat sponsa, & quod arrhæ loco daret, non habebat; ideo reliquit ei arrham Spiritus, & arrham carnis ab eadem accepit, & in cœlum adduxit. Famelica erat sponsa; sed ipse
 simi-

ſimilam & mel & oleum dedit ei ad comedendum; carne & ſanguine proprio eam paſcit ad vitam æternam. Immorigera eſt ſponſa,& ſæpe fidem conjugalem frangit,fornicatur cum mundo & Diabolo; ſed ex immenſo amore in gratiam viciſſim eam recipit Sponſus, quoties in vera converſione ad eum revertitur.Agnoſce, ô fidelis anima: tot ac tanta infiniti amoris indicia: Ama,ô fidelis anima, amorem illius, qui ex amore tui deſcendit in uterum virginis.Tanto eum amare debemus plus nobis ipſis, quanto major ipſe eſt,qui ſe pro nobis tradidit: Omnis vita noſtra conformis illi reddatur, qui ex amore noſtri totum ſe nobis conformavit. Ingratiſſimus merito habetur, qui amantem ſe viciſſim non amat. quantum ergo diligendus à nobis is, qui ex amore noſtri ſuæ quaſi majeſtatis oblitus. Felix anima, quæ ſpiritualis hujus conjugii vinculo Chriſto conjungitur; illa omnia Chriſti beneficia tuto ac confidenter ſibi applicat; quemadmodum alias in conjugio coruſcat uxor radiis mariti.Participes

cipes autem reddimur beati & ſpiritualis hujus conjugii ſola fide, ſicut ſcriptum eſt: Deſponſabo te mihi in fide. Fides Chriſto tanquam ſpirituali viti nos palmites inſerit, ut vitam & ſuccum ex eo trahamus. & veluti qui in conjugio vivunt, non amplius ſunt duo, ſed una caro: ita qui per fidem Domino adhærent, fiunt unus Spiritus cum eo, quia per fidem Chriſtus habitat in cordibus noſtris, fides illa ſi vera eſt, per dilectionem efficax eſt. Quemadmodum in V. T. Sacerdotes ducere cogebantur virgines: ita cœleſtis ille Sacerdos talem ſibi virginem ſpiritualiter copulat, quæ à diaboli, mundi, ac propriæ carnis complexibus ſeſe integram ac immaculatam ſervat. Effice, ô Chriſte, nos dignos, ut ad nuptias Agni aliquando introducamur: Amen.

MEDITATIO XIV.

De myſteriis Incarnationis.

Fulgent cunabula Chriſti.

ABducamus paulisper animos noſtros ab his temporalibus,

& myſteria nativitatis Dominicæ contemplemur. Filius Dei ad nos de cœlo deſcendit, ut adoptionem filiorum conſequamur. Deus homo fit, ut homo divinæ gratiæ & naturæ particeps fiat. Circa mundi veſperam naſci Chriſtus voluit, ut ſignificaret, incarnationis beneficia non præſentem hanc, ſed æternam vitam attingere. Tempore Auguſti pacifici naſci voluit, qui humanum genus cum Deo pacificavit. Tempore ſervitutis Iſraeliticę naſci voluit, qui eſt verus liberator & vindex populi ſui. Sub imperio alieni Domini naſci voluit, utpote cujus regnum non erat de hoc mundo. Naſcitur de virgine, ut ſignificet, ſe non concipi aut naſci, niſi in cordibus eorum, qui ſpirituales virgines ſunt, hoc eſt, quorum mentes nec mundo, nec diabolo, ſed Deo in uno Spiritu adhærent. Naſcitur purus & ſanctus, ut impuram & contaminatam nativitatem noſtram ſanctificet. Naſcitur à virgine viro deſponſata, in matrimonii divinitus inſtituti honorem. Naſcitur in noctis tenebris, qui erat vera lux mundi, tenebras

nebras illuminans. Reponitu[r in]
præſepe, qui eſt verum animæ
noſtræ pabulum. Naſcitur inter
bovem & aſinum, ut homines, qui
jumentis per peccatum aſſimilati
erant, ad priſtinam dignitatem
reducat. Naſcitur in Betlehem, id
eſt, domo panis, qui uberrimum
divinorum beneficiorum ſecum
afferebat pabulum. Primogenitus
eſt & unigenitus matris ſuæ in
terris, qui ſecundum divinam naturam
eſt primogenitus & unigenitus
Patris in cœlis. Naſcitur
pauper & inops, ut cœleſtes divitias
nobis comparet. Naſcitur
in vili pecorum ſtabulo, ut ad
cœleſtis aulæ nos deducat palatia.
E cœlis tanti beneficii mittitur
nuncius, quia nemo in terris
illius magnitudinem intelligebat.
Cœleſtium munerum merito
etiam cœleſtis nuncius eſt. Gaudent
Angelorum exercitus, qui
nos, ob incarnationem Filii Dei,
beatitudinis ſuæ poſſunt habere
ſocios. Paſtoribus tantum miraculum
prius nunciatur, quia verus
animarum Paſtor venerat,
perditas oves in viam reducturus.
Contemtis & ignobilibus

tanti gaudii materia nunciatur, quia nemo ejus particeps fieri poteſt, qui non in oculis ſuis ſibi diſplicet. Vigilantibus juxta gregem hæc nativitas nunciatur, quia non illi, qui in peccatis ſtertunt, ſed quórum cor ad Deum vigilat, tanti muneris participes fiunt. Iubilat cœleſtis militiæ Chorus, qui ob primi parentis culpam miſere erat contriſtatus. Claritas Domini & Regis illius apparet in cœlis, cujus vilitatem homines deſpiciebant in terris. Timorem dimittere jubet Angelus, quia natus erat is, qui omnis timoris cauſſas è medio erat ſublaturus. Gaudium è cœlo nunciatur, quia natus erat omnis gaudii Author & Dator. Gaudium præcipitur, quia inimicitia inter Deũ & homines, omnis triſtitię cauſa, erat remota. Gloria in excelſis Deo redditur, quam primus parens illicita mandati tranſgreſſione rapere voluerat. Vera pax hac nativitate parta eſt, quia ante homines erant Deo inimici, antea adverſa ipſis erat propria conſcientia, antea à ſemetipſis diffidebant invicem. Vera pax terris
eſt

est reddita, quia superatus is, qui nos captivos detinebat. Adeamus & nos cum pastoribus Christi præsepe, hoc est, Ecclesiam, & in fasciis, id est, Scripturis sacris, involutum inveniemus hunc infantulum. Conservemus & nos cum Maria, sancta Domini matre, tanti mysterii verba, & quotidiana memoria jugiter ea recolamus. Subsequamur voce nostra præcinentes Angelos, & meritas pro tanto beneficio agamus gratias. Iubilemus & lætemur cum toto cœlesti exercitu. Si enim Angeli tantopere gaudent nostri caussa, quanto magis nobis gaudendum erit, quibus natus & datus hic infans? Si voces & jubila tollebant Israëlitæ, cum arca fœderis ad illos adduceretur, quę figura & umbra fuit incarnationis Dominicæ? quanto magis nobis lætandum, ad quos ipse Dominus in assumta carne nostra descendit? Si Abraham gavisus est, cum diem Domini videret, & in specie humana ad tempus assumta Dominus ipsi appareret, quid nobis faciendum erit, cum jam naturam nostram perpetuo

& indiſſolubili fœdere ſibi junxerit? Miremur hic immenſam Dei bonitatem, qui cum ad ipſum nos adſcendere non poteramus, ipſe ad nos deſcendere voluit. Miremur immenſam Dei potentiam, qui ex duobus diſtātiſſimis, divina ſcilicet & humana natura, facere potuit unum conjunctiſſimum, ut jam unus idemque ſit Deus & homo. Miremur immenſā Dei ſapientiam, qui de noſtri redemtione modum invenire potuit, cum nec Angeli nec homines modum viderent. Infinitum bonum offenſum erat, infinita requirebatur ſatisfactio: Homo Deum offenderat, ab homine requirebatur ſatisfactio: Sed ab homine nec infinita præſtari poterat ſatiſfactio, nec juſtitiæ divinæ ſatisfieri poterat ſine infinito precio. Factus igitur Deus homo, ut & qui peccaverat, ſatisfaceret, & qui infinitus erat, infinitum precium perſolveret. Miremur hoc ſtupendum juſtitiæ & miſericordiæ divinæ temperamētum, quod nulla creatura antequam Deus manifeſtaret, invenire poterat; nec, poſtquā manifeſtatum eſt, plene percipere

cipere poteſt. Miremur hæc,non curioſius rimemur: introſpicere cupiamus, etſi totum non capiamus: fateamur potius noſtram ignorantiam, quam Dei negare velimus potentiam.

MEDITATIO XV.

De ſalutari fructu Incarnationis.

Sit grata redemtio Chriſti.

ANnuncio vobis gaudium magnum, dicit in Nativitate Salvatoris noſtri Angelus. Vere magnum id eſt, & majus quam humana capit intelligentia. Maximum erat malum, quod ſub ira Dei, ſub poteſtate diaboli, ſub æterna damnatione captivi tenebamur: majus adhuc erat malum, quod maxima illa mala, vel ignorarent, vel negligerent homines. Iam vero magnum nobis nunciatur gaudiũ, quia venerat in mundum, qui nos ab omnibus illis malis liberat. Venit Medicus ad ægrotos, redemtor ad captivos, ad errantes via, ad mortuos vita, ad damnatos ſalus. Sicut Moſes miſſus à Domino ad populum Iſraëliticum è ſervitute Ægyptia-

ca liberandum : Ita Chriſtus à Patre miſſus ad totum genus humanum redimendum à captivitate diabolica. Sicut columba, ſiccatis poſt diluvium terris, olivæ ramuſculum ad arcam Noæ ferebat : Ita Chriſtus in mundum venit, ad prædicandam pacem, & generis humani cum Deo reconciliationem. Merito ergo lætamur, & de miſericordia Dei magna concipimus. Qui nos adhuc inimicos exiſtentes adeo dilexit, ut naturam noſtram in arctiſſimum divinitatis complexum aſſumere non fuerit dedignatus, quid per carnis participationem ſibi conjunctis denegabit? Quis unquam carnem ſuam odio habuit? quomodo ergo ſumma illa & infinita miſericordia nos ſuæ naturæ jam participes factos à ſe repellere poterit? Quis magnitudinem hujus myſterii cogitatione, nedum verbis aſſequi poteſt? ſumma ibi ſublimitas & ſumma vilitas, ſumma ibi potentia & ſumma infirmitas, ſumma ibi majeſtas & ſumma fragilitas. Quid Deo ſublimius & homine vilius? Quid Deo potentius & homine infir-

infirmius? Quid Deo gloriosius & fragilius homine? Sed summa illa potentia invenit modum, quo hæc jungerentur, cum summa illa justitia talis conjunctionis necessitatem requireret. Quis magnitudinem etiam hujus mysterii percipere potest? Æquivalens & infinitum precium requirebatur pro offensa hominis, quia ab infinito bono, scilicet Deo, homo se averterat. sed quid infinito Deo æquivalens esse poterat? Ipsa igitur infinita justitia quasi de se ipsa sumit sibi æquivalens precium, ac in carne patitur Deus Creator, ne creaturæ caro in æternum patiatur. Læsum erat infinitum bonum, non poterat intercedere nisi infinitæ potestatis Mediator. Quid autem, præter Deum, infinitum? Ipse igitur Deus sibi reconciliavit mundum, ipse Deus fit Mediator, ipse Deus suo sanguine humanum genus redemit. Quis magnitudinem hujus mysterii percipere potest? Offensus erat summus Creator, nec de placatione & reconciliatione creatura erat sollicita. idem qui offensus erat creaturæ, carne assumta

assumta sit reconciliator. Deseruerat homo Deum, atque ad inimicum Dei diabolum se converterat; sed idem qui desertus erat, desertorem suum sollicitus inquirit, & ad se benignissime iterum invitat. Recesserat homo ab infinito illo bono, & prolapsus erat in infinitum malum; sed idem illud infinitum bonum, dato infinito redemtionis precio, ab infinito illo malo creaturam liberat. An non hæc infinita misericordia, omnem hominis finitum intellectum & cogitationem excedens? Gloriosior est effecta natura nostra per Christum, quam per Adami peccatum dedecorata fuerat: Plus in Christo recepimus, quam in Adamo amisimus: Abundaverat peccatū, sed superabundavit divina gratia. Perdidimus in Adamo innocentiam; in Christo recepimus plenam justitiam. Mirentur alii divinam potentiam; magis adhuc miranda est divina beneficentia: Quamvis in Deo æqualis sit potentia & misericordia, utraque scilicet infinita. Mirentur alii creationem; mihi magis libet mirari redemtionem:

quamvis & creatio & redemtio sit infinitæ virtutis actio. Magnũ est, hominem nihil quicquam meritum, quippe nondum existentem, creare; majus adhuc esse videtur, hominem male meritum redimere, & debiti satisfactionem in se recipere. Mirabile est, quod caro nostra & ossa nostra a Deo nobis sint formata; mirabilius adhuc est, quod ipse Deus caro de carne nostra, & os de ossibus nostris fieri voluit. O anima mea, esto grata Deo tuo; qui te creavit, cum nondum esses; qui te redemit, cum per peccatum damnata esses; qui tibi per fidem Christo adhærenti cœlestia præparavit gaudia.

MEDITATIO XVI.

De spirituali piorum refectione.

Quid Deus est animæ? lux, medicina, cibus.

MAgnum benignissimus Deus paravit convivium; sed famelica corda ad illud afferenda sunt. Non percipit cœlestis convivii suavitatem, qui non gustat: non gustat, qui nõ esurit. In Chri-

ſtum credere, eſt ad convivium cœleſte accedere: Nemo autem poteſt credere, niſi qui peccatis ſuis agnitis vere convertitur atq; pœnitet. Contritio eſt animæ ſpiritualis eſuritio: Fides eſt ſpiritualis paſtio. Iſraëlitis Deus in deſerto dabat manna, Angelorum panem; in hoc convivio Novi Teſtamenti dat Deus cœleſte Manna, ſcilicet gratiam ſuam, peccatorum condonationem, immo Filium ſuum Angelorum Dominum. Chriſtus eſt verus ille cœleſtis panis, qui de cœlo deſcendit, ut daret vitam mundo. Plenus porcorum ſiliquis, hoc eſt, hujus mundi delitiis; non deſiderat illam ſuavitatem. Exterior homo non percipit, quid interiori dulce ſit: In deſerto dat Deus ſuum Manna, id eſt, ubi omnis terrenus cibus, omnis terrena conſolatio, animæ ſubtracta. Qui uxores habent, venire detrectabant: Caſtæ virgines, id eſt, animæ, nec diabolo per peccata, nec mundo per delitias adhærentes, accedunt ad hoc convivium. Deſpondi vos caſtam virginem uni viro, inquit Apoſtolus: Anima noſtra non debet

bet adulterio ſpirituali indulgere: ut Deus cum ipſa ſpirituale conjugium poſſit contrahere Qui agri viſendi delectatione tenebantur, venire recuſabant: qui hujus mundi voluptates amant, ad cœleſtem ſuavitatem nõ aſpirant. Deſiderium eſt pes animæ. non accedit anima noſtra ad convivium hoc myſticum, ſi non deſiderat: non poteſt anima hujus mundi conſolatione repleta cœleſtẽ ſuavitatem deſiderare. Cum dives juvenis audiret, propter Chriſtum divitias, quibus anima ejus adhærebat, eſſe deſerendas, diſcedebat triſtis: Cœleſtis Eliſæus, Chriſtus, nõ infundit oleum cœleſtis ſuavitatis, niſi omnia vaſa prius vacua: Non ingreditur in animam amor Dei, niſi prius excedat amor proprius & amor mundi. Vbi theſaurus noſter, ibi cor noſtrum. Si pro theſauro habes mundũ, cor tuum eſt in mundo. Amoris vis eſt unitiva. ſi terram amas, terræ unitus es. Amoris vis immutativa. ſi mundum amas, mundanus efficieris: ſi cœlum amas, cœleſtis eris. Qui boves emunt, & negociantur, non

veniunt ad Chriſtum. Qui corde ſuo divitiis adhærent, cœleſtes divitias non requirunt: Divitiæ terrenæ falſa quadam ſufficientiæ ſpecie animæ deſiderium explent, ne veram ſuam ſufficientiam, quæ plene ſatiat appetitum, in Deo requirat: Omnes divitiæ terrenæ conſiſtunt in creaturis, in argento, auro, ædificiis, fundis, pecoribus: Nulla autem creatura vere ſatiat animam noſtram, quia illa eſt omnibus creaturis præſtantior, omnes enim in ipſius uſum conditæ: Quam infirmæ ſint creaturæ ad noſtra deſideria implenda & ſatianda, patet in morte, in qua ab omnibns deſerimur creaturis. Mirum eſt, nos tam firmiter creaturis adhærere, cum tam infirmiter & inſtabiliter illæ adhæreant nobis. Adamus cum à Dei conſolatione ſe averteret, & in arbore ſcientiæ boni & mali delectationem quæreret, è paradiſo expellebatur: Anima noſtra, ſi à Deo ad creaturas ſe avertit, cœleſti conſolatione privatur & ab arbore vitæ penitus arcetur. Quid vero reſtat illis, qui hoc convivium negligunt?

Tranſit

Transit mundus, & omnes qui adhærent ipsi: transeunt creaturæ, & omnes, qui spem posuerunt in eis: Iurat cœlestis Pater, non gustaturos illos cœnam, qui boves, agros, uxores, hoc est, quæcunq; terrena, cœlestis convivii suavitati præferunt: post cœnam non ulterius cibus apparatur: neglecto Christo nullum amplius restat remedium: contemtores illi æterna fame puniẽtur, & in æternis vivent tenebris. Qui noluerunt audire Christum vocantem; Venite ad me, qui laboratis & onerati estis: audient aliquando ipsum præcipientem: Ite, maledicti, in ignem æternum. Sodomitæ igne absumebantur, cum per Lothi concionem ad hoc convivium vocati venire recusabant: ignis divini furoris in æternum durãs absumet illos, qui per Euangelium vocati convivium hoc spreverunt. Sponso veniente virgines, quarum lampades oleo destituebantur, moras nectunt; interim janua clauditur: quorum corda Spiritus Sancti oleo non repleta in hoc mundo, non intromittet illos Christus ad suum

 gau-

gaudium, ſed claudetur illis janua indulgentiæ, janua miſericordiæ, janua conſolationis, janua ſpei, janua gratię, janua bonorum operum. Eſt adhuc interna quædam Chriſti vocatio; felix qui audit eam! Pulſat ſæpius januam cordis noſtri Chriſtus ſanctis deſideriis, devotis gemitibus, piis cogitationibus; felix qui pulſanti aperit. Quamprimum ſanctum aliquod cœleſtis gratiæ deſiderium in corde ſentis, certo ſtatue, Chriſtum cor tuum pulſare. intromitte eum, ne tranſeat, ne tibi miſericordiæ ſuæ januam ipſe poſtea occludat. Quamprimum flammulam aliquam piarum meditationum in corde ſentis, judica, à fervore divini amoris, ſancti ſcilicet Spiritus, eam accenſam; fove & ale flammam illam, ut in ignem amoris excreſcat; cave, ne Spiritum extinguas, & opus Domini impedias. Qui deſtruit Templum Domini, ſeverum ejus judicium ſentiet. Templum Domini eſt cor noſtrum: Illud deſtruit, qui Spiritui ſancto interius per verbum vocanti locum dare renuit. In V.T. Prophetæ interius loquen-

loquentē audire poterant Dominum; in N. T. omnes vere pii internos illos Spiritus ſancti motus atque tractus ſentiunt: Beati omnes, qui audiunt & ſequuntur !

MEDITATIO XVII.

De Baptiſmi fructibus.

Sacrum Baptiſma lavacrum eſt.

RΕcordare, fidelis anima, magnæ Dei gratiæ in ſalutari Baptiſmi lavacro tibi præſtitæ. Baptiſmus eſt lavacrum regenerationis, ergo Baptiſmi lavacro tinctus, non amplius totus eſt in vetuſtate carnalis nativitatis; ſed quia ex Deo natus, per aquam ſcilicet & Spiritum, ideo etiam Dei Filius; & quia filius, ideo etiam æternæ felicitatis hæres. Vt Pater æternus in Baptiſmo Chriſti edit hanc vocem; Hic eſt Filius meus dilectus: Ita omnes, qui credunt & baptizantur, in filios adoptat. Sicut in Baptiſmo Chriſti Spiritus ſanctus apparuit in ſpecie columbæ, ita quoque in noſtro Baptiſmo adeſt, eique vim tribuit, imo etiam per Baptiſmum confertur credentibus, atque in

eis novos motus efficit, ut ſint prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ. Sicut erat in creatione; ita quoque res ſe habet in noſtra regeneratione. In prima rerum creatione Spiritus Domini incubabat aquis, & vitalem vim eis conferebat: ita quoque in aqua Baptiſmatis adeſt S. Spiritus, eamque ſalutare noſtræ regenerationis medium efficit. Ipſe Salvator noſter Chriſtus baptizari voluit, ut teſtatum faceret nos per Baptiſmum ejus membra effici; ſæpius medicina capiti adhibetur, ut alia corporis membra ſanentur; caput noſtrum ſpirituale Chriſtus eſt; Baptiſmi medicinam pro ſalute myſtici corporis aſſumſit. In Circumciſione Deus fœdus inibat cum populo ſuo in V. T. ita per Baptiſmum recipimur in fœdus Dei in Novo Teſtamento, quia in locum Circumciſionis Baptiſmus ſucceſſit: Qui ergo eſt in Dei fœdere, non timeat à Diaboli accuſatione. In Baptiſmo Chriſtus induitur. hinc ſancti dicuntur dealbaſſe ſtolas ſuas in ſanguine Agni. Perfecta Chriſti juſtitia eſt veſtis illa pulcherri-

cherrima. qui ergo hac indutus eſt veſte, nõ timeat à peccatorum labe. Erat Hieroſolymis piſcina circa Probaticam, in eam certo tempore deſcendebat Angelus, eamq; turbabat; qui primus poſt turbationem in eam deſcendebat, ſanabatur à quocunque detineretur morbo. aqua Baptiſmi in piſcina iſta ab omni peccatorum morbo nos ſanat, quando Spiritus ſanctus in eam deſcendit, eamque ſanguine Chriſti, qui pro nobis victima factus, turbat, ſicut & olim in Hieroſolymitana iſta piſcina victimæ abluebantur. Circa Baptiſmum Chriſti aperiebantur cœli: Ita quoque in noſtro Baptiſmo cœleſtis aperitur janua. In Chriſti Baptiſmo aderat tota SS. Trinitas: Ita quoque in noſtro Baptiſmo adeſt: Et ſic in verbo illo promiſſionis, quod annexum eſt elemento aquæ, fides accipit gratiam Patris adoptantis, meritum Filii mundantis, & efficaciam Spiritus S. regenerantis. Pharao & omnis exercitus ſubmergebatur in mari rubro; Iſraëlitæ ſalvi & incolumes pertranſibant: Sic in Baptiſmo ſubmergi-

tur omnis exercitus vitiorum, & fideles ſalvi ad promiſſam cœleſtis regni hæreditatem perveniunt. Ideo quoque Baptiſmus eſt mare illud vitreum, quod videbat Iohannes; per eum, velut per vitrum quoddam, ſplendor Solis juſtitiæ mentes noſtras intrat: Erat autem illud mare ante thronum Agni: Thronus Agni eſt Eccleſia, in qua ſola habetur ſancti Baptiſmatis gratia. Videbat Propheta Ezechiel aquas egredientes ex templo, quæ vivificabant & ſanabant omnia: In Templo Dei ſpirituali, hoc eſt, Eccleſia, ſcaturiunt adhuc ſalutaris Baptiſmi aquæ: in quarum profundum projiciuntur peccata noſtra; ſanabuntur & vivent omnia ad quæ venerit torrens iſte. Baptiſmus eſt ſpirituale diluvium, quo omnis caro peccati mergitur: corvus immundus ſeu Diabolus exit; columba vero ſeu Spiritus ſanctus devolat, & folium olivæ, id eſt, pacem ac tranquillitatem; mentibus inſpirat. Recordare ergo, fidelis anima, maximæ iſtius gratiæ in baptiſmo tibi præſtitæ, & debitas Deo gratias age. Ceterum quo

quo uberior in nos collata eſt per baptiſmum gratia, eo diligentior collatorum donorum eſſe debet cuſtodia. Sepulti ſumus cum Chriſto per Baptiſmum in mortem; ideo ut Chriſtus excitatus eſt ex mortuis in gloriam Patris, ita & nos in nova vita incedamus. Sani facti ſumus; ergo non peccemus amplius, ne quid deterius nobis contingat. Induimus Chriſti juſtitiam, veſtem longe precioſiſſimam; ergo peccatorum maculis eam non inquinemus. Vetus noſter homo crucifixus & mortuus eſt in Baptiſmo; vivat ergo novus homo. Regenerati ſumus, & Spiritu mentis renovati in Baptiſmo; ergo caro non dominetur Spiritui. Vetera tranſierunt; ecce nova facta ſunt omnia: vetuſtas ergo carnis non prævaleat novitati Spiritus. Filii Dei facti ſumus per ſpiritualem regenerationem; agamus ergo vitam tali patre dignam. Templum ſancti Spiritus facti ſumus; paremus ergo gratam tanto hoſpiti ſedem. In fœdus Dei recepti ſumus; caveamus ergo, ne diaboli ſtipendiis mereamur, & ſic fœderis gratia exci-

excidamus. Effice in nobis hæc omnia. ô benedicta Trinitas, unus Deus: Qui dedisti tantam in Baptismo gratiam, da etiam in tanta gratia perseverantiam!

MEDITATIO XVIII.

De salutari corporis & sanguinis Christi participatione.

Vitæ fons est caro Christi.

QVi manducat carnem meam & bibit sanguinem meum, vivet in æternum, dicit Christus. Magnum omnino Salvatoris nostri beneficium; quod non solum carnem nostrã assumsit, & in cœlestis gloriæ thronum evexit; sed etiam corpore & sanguine suo ad vitam æternam nosmet pascit. O salutares animæ delicias! O exoptatum convivium! O cœlestem & Angelicum cibum! Quamvis Angeli desiderent in magnum illud mysterium introspicere: non tamen Angelos, sed Abrahæ semen assumsit: Propinquior nobis salvator noster, quam ipsis Angelis, quia dilectionem ipsius ex eo cognovimus, quod de Spiritu suo dedit nobis: neque solum

ſolum de *S*piritu, ſed etiam de corpore & ſanguine ſuo. Sic enim de pane & vino Euchariſtico dicit Veritas: Hoc corpus meum. Hic ſanguis meus. Quomodo obliviſci eorum poterit Dominus, quos ſuo corpore & ſanguine redemit, quos ſuo corpore & ſanguine aluit! Qui manducat carnem, & bibit ſanguinem Chriſti, manet in Chriſto, & Chriſtus in ipſo. Non igitur magnopere admiror, quod capilli capitis noſtri numerati, quod nomina noſtra in cœlo ſcripta, quod in manibus Domini deſcripti ſumus, & in ſinu ejus ac matrice portemur: Quia Chriſti corpore, ſanguine paſcimur. Magna profecto dignitas animarum noſtrarum, quę precioſo redemtionis ſuæ λύτρῳ paſcuntur. Magna etiam dignitas corporum noſtrorum, quę animę, Chriſti corpore redemtæ, Chriſti corpore ſaturatæ, habitacula, Spiritus ſancti templa totiuſque ſacratiſſimæ Trinitatis domicilia: Fieri non poteſt, ut eadem in ſepulcro maneant, cum nutritæ ſint corpore & ſanguine Domini noſtri. Hic ille cibus grandium. man-

ducamus eum nec tamen mutamus eum in corpus noſtrum, ſed mutamur in ipſum. Chriſti membra ſumus, & ipſius Spiritu animamur, corpore & ſanguine paſcimur. Hic panis eſt, qui de cœlo deſcēdit,& dat vitam mundo:de eo ſi quis comederit, non eſuriet in æternum. Panis hic gratiæ & miſericordiæ; quem ſi quis comederit, guſtat & videt, quam ſuavis ſit dominus, & ex plenitudine ipſius accipit gratiam pro gratia. Panis hic vitæ eſt, non ſolum vivens, ſed etiam vivificans: ſi quis ex hoc manducaverit, vivet in æternum. Panis hic de cœlo deſcendit, neque ſolum cœleſtis eſt, ſed etiam convivas cœleſtes efficit. qui ſalutariter & in Spiritu illum comedunt, cœleſtes erunt, quia non morientur, ſed in noviſſimo die reſuſcitabuntur. Reſuſcitabuntur autem non ad judicium, quia qui manducat de hoc pane, non venit ad judicium, non ad damnationem, quia nulla eſt condemnatio his, qui ſunt in Chriſto Ieſu, ſed ad vitam & ſalutem. Qui enim manducat carnem Filii hominis, & bibit ejus ſan-

ſanguinem, vitam habet in ſeſe, & propter Chriſtum vivet. Caro illius vere eſt cibus, ſanguis illius vere eſt potus; Saturemur igitur non operum noſtrorum, ſed Domini cibo; inebriemur ab ubertate, non domus noſtræ, ſed Domini. Hic verus vitæ fons eſt; qui biberit illius aquam, fiet in eo fons aquæ ſalientis in vitam æternam. Omnes ſitientes venite ad has aquas, & qui non habetis argentum, properate, emite, comedite. Veniant ſitientes, veni etiam, ſitiens anima mea, peccatorum æſtu exagitata. Quod ſi argento meritorum deſtitueris, eo magis propera: Meritis tuis deſtitutus ad Chriſti meritum ardentius propera. Propera igitur, & eme abſque argento. Cubiculum hic Chriſti & animæ, à quo non deterreant peccata, neque etiam intrent merita. Sed quæ eſſe poſſint noſtra merita? Appendunt argentum non in panibus, & laborem non in ſaturitate, dicit Propheta: Labores noſtri non exaturant, neque meritorum argento divina emitur gratia. Audi igitur, anima mea, & comede bonum & delecta-

ctaberis in craſſitudine. Verba iſthæc Spiritus ſunt, & vita, & verba vitæ æternæ: Calix benedictionis communicatio ſanguinis Chriſti; Panis quem frangimus participatio corporis Domini. Adhæremus Domino; igitur Spiritus ſumus unus cum ipſo. Vnimur ipſi non ſolum naturæ communione, ſed etiam corporis & ſanguinis participatione. Non igitur dico cum Iudæis; Quomodo poteſt hic nobis carnem ſuam dare ad manducandum? Sed potius exclamo: Quomodo carnem ſuam ad comedendum, & ſanguinem ſuum ab bibendum diſtribuit nobis Dominus? Non rimor potentiam, ſed miror benevolentiam. Non ſcrutor majeſtatem, ſed veneror bonitatem. Præſentiam credo, præſentiæ modum ignoro: arctiſſimum & penitiſſimū eum eſſe certo ſcio. Membra ſumus corporis ejus. Caro de carne, os de oſſibus ipſius. Habitat ipſe in nobis, & nos in eo. In hujus profundiſſimæ abyſſi cogitatione ſubmergi deſiderat anima mea; bonitatem illam quibus verbis proferat, aut declaret, nondum in-

invenit; sed maximæ illius gratiæ in Domino, gloriæ in beatis, intuitu, penitus obstupescit.

MEDITATIO XIX.

De Cœnæ Dominicæ mysterio.
Mirari, non rimari, sapientia vera est.

IN sacra Domini Cœna tremendum & modis omnibus adorandum nobis proponitur mysterium. Est ibi divinæ gratiæ thesaurus & gazophylacium. Arborem vitæ plantatam à Deo novimus, cujus fructus in concreatæ immortalitatis felicitate primos nostros parentes eorundemque posteros conservaret. Constituta etiam erat in Paradiso arbor scientiæ boni & mali: sed enim illud ipsum, quod à Deo in ipsorum salutem & vitam, atque ad obediẽtiæ exercitium datum, illud mortis & damnationis fuit occasio, dum miseri illi Satanæ illecebris suisque obsequuntur desideriis. hic parata vicissim vera arbor vitæ, dulce illud lignum, cujus folia sunt in medicinam, fructus in salutem: ejus dulcedo omnem ma-

lorum, ipsius etiam mortis amariciem tollit. Israëlitis Manna dabatur, ut cœlesti nutrirentur cibo. hic est verum illud Manna, quod de cœlo descendit, ut vitam daret mundo; hic est panis cœlestis & Angelicus cibus, de quo si quis comederit, non esuriet unquam. Israëlitæ habebant arcam fœderis & propitiatorium, ubi Dominum ab ore ad os loquentem audire poterant. hic vera fœderis arca, sanctissimum Christi corpus, in quo omnes scientiæ, cognitionis & sapientiæ thesauri reconditi; hic verum est propitiatorium in Christi sanguine, qui efficit, ut dilecti simus in dilecto: neque solum nobis loquitur per internam consolationem, sed in nobis habitat; non cibat nos cœlesti Manna, sed seipso. Hic vere porta cœli & scala Angelorum. Num enim cœlum majus est, quam qui est in cœlo? Num cœlum Deo arctius unitum, quam caro & assumta Natura humana? Cœlum quidem sedes Dei, sed in Natura assumta Christi requiescit Spiritus sanctus. Deus est in cœlis, sed in Christo habitat Divinitatis ple-
ni-

nitudo. Vere magnum eſt hoc & infallibile ſalutis noſtræ pignus: quod majus dare poterat, non habebat: quid enim ipſo majus? Quid tā arcte ipſi unitum, quam natura ejus humana quæ in conſortium beatiſſimæ Trinitatis aſſumta, & cœleſtium bonorum theſauraria facta? Quid tam arcte ipſi conjunctum, quam caro & ſanguis? His autem vere cœleſtibus alimentis nos miſeros vermiculos reficit, & ſuæ Naturæ participes facit; quomodo non & gratiæ? Quis unquam carnem ſuam odio habuit? Quomodo ergo nos deſpicere poterit Dominus, quos ſua carne ſuoque ſanguine paſcit? Quomodo obliviſci eorum poterit, quibus arrham ſui corporis dedit? Quomodo ſubvertere nos poterit Satan, cum cœleſti reficiamur cibo, ne deficiamus in prælio? Caros nos habet Chriſtus; quia care nos emit; caros nos habet, quia caris & precioſis paſcit; caros nos habet, quia ipſius caro & membra ſumus. Hæc unica omnium morborum ſpiritualium panacæa, hoc τῆς ἀθανασίας φάρμακον. Quod enim pec-

catum tantum, quod ſancta Dei caro non expiet? Quod peccatum tantum, quod vivifica Chriſti caro non ſanet? Quid tam ad mortem, quod Filii Dei morte non tollatur? quæ tam mortifera diaboli tela, quæ in hoc divinæ gratiæ fonte non extinguantur? Quæ tanta conſcientiæ labes, quam ſanguis hic non emundet? Iſraëlitis in nube & igni aderat Dominus. hic vero non nubes, ſed ipſe Sol juſtitiæ animarum noſtrarum lux præſens; hic non ignis divini furoris, ſed fervor caritatis ſentitur; neque recedit à nobis, ſed manſionem apud nos facit. Primi parentes in paradiſum, hortum illum fragrantiſſimum & ſuaviſſimum, ęternę beatitudinis typum, introducebantur, ut divinæ benignitatis admoniti debitum creatori ſuo præſtarent obſequium: Ecce plus, quam Paradiſus hoc loco; Creatoris enim carne ſaturatur creatura; Filii Dei ſanguine mundatur pœnitens conſcientia; Corpore Chriſti aluntur, Chriſti capitis membra; Divinis & cœleſtibus epulis paſcitur fidelis anima. Sancta Dei caro, quam adorant

rant in unitate perſonæ Angeli, venerantur Archangeli, tremunt poteſtates, admirãtur virtutes, illa fit ſpiritualis noſtra alimonia. Lætentur cœli, & exultet terra, magis autem fidelis anima, cui tanta ac talia impenduntur munera.

MEDITATIO XX.

De feria ante uſum ſacræ cœnæ præparatione.

Chriſti ſis providus hoſpes.

NOn vulgares quædã epulæ, nec Regis quoddam convivium, ſed ſanctiſſimum corporis & ſanguinis Chriſti myſterium nobis tractandum. Vtique igitur digna requiritur præparatio; ne pro vita inveniamus mortem; pro miſericordia accipiamus judicium. Quam trepidat, quam timet ſanctiſſimus ille Patriarcha, fidei fortitudine inſignis, cum aliquando Dei Filius in hominis forma ipſi appareret, & Sodomam ſe evertere velle prænunciaret. hic non aſpiciendus proponitur Dei Agnus, ſed guſtandus & eſitandus. Vſias cum in-

consultius ad arcam fœderis accederet, lepra à Domino percussus est protinus: Quid igitur mirum si judicium sibi edit & bibit, qui indigne de hoc pane edit, & de hoc vino bibit? Hic enim vera novi fœderis arca per illam veterem præfigurata. Veram autem præparationem unico verbo docet Apostolus? Probet seipsum (inquit) homo. & sic edat de hoc. Vt autem omnis probatio divina ad divinæ scripturæ normam exigenda: pari ratione etiam hæc, quam requirit Paulus. Consideremus igitur primo loco nostram infirmitatem. Quid est homo? Pulvis & cinis. è terra nascimur, de terra vivimus, in terram revertimur. Quid est homo? Sperma fœtidum, saccus stercorum, & cibus vermium. Homo natus ad laborem, non ad honorem; homo natus de muliere, & ob hoc cũ reatu; brevi vivit tempore, ideoque cum metu; repletus multis miseriis, ideoque cum fletu; & vere multis, quia corporis & animæ simul. Nescit homo ortum suum, nescit obitum. ut herba solstitialis paulisper sumus, ac brevis illa

la vita dolores & labores habet minime breves. Consideremus secundo loco nostram indignitatem. Omnis quidem creatura, respectu Creatoris, umbra, somnium, nihil. Vtique etiam homo. Sed pluribus & gravioribus modis indignus est homo. Peccatis enim Creatorem suum offendit. Deus natura & essentia iustus est: Natura igitur & essentia peccatis irascitur. Quid nos stipulæ ad ignem illum consumentem? Quomodo fœdissima nostra facta consistent? Quomodo iniquitates nostræ, quas ponis coram te, & errores nostri, quos collocas in lumine vultus tui? Infinitus Deus, & semper sui similis, infinitæ iustitiæ, & infinitæ iræ: Quod si in omnibus operibus, utique etiam in ira, in iustitia & in vindicta, Deus magnus est & admirabilis prorsus. Qui non pepercit Filio, nunquid parcet figmento? Qui non pepercit sanctissimo, nunquid parcet servulo nequam? In tanto apud Deum odio peccatum est, ut puniat illud in dilectissimis, quod patet in Lucifero Angelorum primario. Pro-

batio autem non ſolum nos reſpiciat, ſed etiam benedictum hunc panem, qui eſt communicatio corporis Chriſti. Tum verus gratiæ fons & inexhauſta miſericordiæ ſcaturigo apparebit, prorſus negligere nos non poterit Dominus, quos ſuæ carnis participes facit: quis enim carnem ſuam unquam odio habuit? Hæ igitur ſanctæ epulæ transformabunt animas noſtras: Hæ diviniſſimæ epulæ divinos homines nos efficient: Donec tandem futuræ fœlicitatis conſortes efficiemur, θεοῦ ὅλου καὶ μόνου χωρητικοὶ, καὶ ὅλοι θεοειδεῖς; Quod hic in fide & myſterio; illic in re & apertiſſime habebimus. Ipſa quoque corpora noſtra, hanc dignitatem conſecuta, ſut in illis Deum à facie ad faciem videre poſſimus, quæ jam ſunt Spiritus ſancti templa, & Chriſti inhabitantis corpore & ſanguine ſanctificantur & vivificantur. Hæc ſanctiſſima medicina ſanat omnia peccatorum vulnera: Hæc vivifica caro omne mortale peccatum ſuperat: Hoc ſanctiſſimum promiſſionum divinarum ſigillum eſt, quod coram judicio divino oſten-

oſtendere poſſumus. Hoc pignore nobis dato de vita æterna ſatis tuto gloriamur. Si Chriſti corpus & ſanguis nobis exhibentur, utique etiam omnia beneficia, per ſanctiſſimum illud corpus & benedictum illum ſanguinem, parata. Quomodo, qui minora dedit, majora denegabit? Qui Filium ſuum dedit nobis, quomodo non omnia cum eo dabit? Exultet igitur ſponſa, quia tempus prope eſt, quando ad nuptias Agni vocabitur; induatur precioſis, accipiat nuptialem veſtem, ne inveniatur nuda. Veſtis illa, ſponſi juſtitia, quam in Baptiſmo induimus. Iuſtitia noſtra tantum abeſt ut veſtis nuptialis ſit, ut etiam ſit pannus mulieris menſtruatæ. Timeamus igitur ad ſolennitatem illam nuptialem turpiſſimas illas & fœtidiſſimas operum noſtrorum veſtes afferre. Induat nos Dominus, ne inveniamur nudi!

MEDITATIO XXI.

De Chrifti Afcenfione.

Cum Chrifto afcendere noftrum eft.

COgita, fidelis anima, afcenfionem fponfi tui. Chriftus vifibilem præfentiam fidelibus fuis fubtraxit, ut fides haberet exercitium: Beati namque, qui non vident, & credunt. Vbi eft thefaurus nofter, ibi fit etiam cor noftrum: Thefaurus nofter Chriftus in cœlo eft; cœleftibus ergo adhæreat cor noftrũ, & ea quæ furfum funt, cogitet. Sponfa reditum fui fponfi ardentiffimis exoptat gemitibus: Ita fidelis anima femper exoptet adventare diem illum, in quo ad nuptias Agni introducatur: confidat in arrha fan&i Spiritus, quam defcendens reliquit ei Dominus: confidat in corpore & fanguine Domini, quæ in cœnæ myfterio accipit: & credat, corpora noftra, cibo hoc incorruptibili faturata, aliquando refufcitatum iri, quod jam credimus: tunc videbimus, & noftra fpes tunc erit res: fub fpecie aliena adeft via-

toribus

toribus nobis Dominus; sed in cœlestis patriæ diversorio eum agnoscemus & intuebimur. Voluit autem Salvator noster à mōte Oliveti ascendere. Oliva pacis est & gaudii insigne; merito ergo ab Oliveti ascendit monte, qui territis & consternatis conscientiis tranquillitatem peperit, sua passione; merito ab Oliveti ascēdit monte, qui maxima cœlestis curiæ accipitur jubilatione. Montana illa nos ad cœlestia vocant; sequamur sanctis desideriis, quia pedibus non possumus sequi corporeis. Moses itidem in monte ascendit ad Dominum: in monte sancti adorarunt Patriarchæ: mōtana elegit Abraham, Loth vero planiciem. relinquat fidelis anima mundi planiciem, & ad cœli montana sancta devotione contendat. ita dulcissima senties Dei interius loquentis alloquia, ita in oratione sua poterit adorare in Spiritu, ita conflagrationem æternam mundanæ planiciei paratam poterit cum Abrahamo effugere. Bethania villam humilitatis & afflictionis notat, per quam ad regnum cœlorum nobis patet aditus,

aditus, ficut & Chriftus ex villa afflictionis ad cœleftia penetravit gaudia. Hactenus cœlum claufum videbatur, & Paradifus fuperior per romphæam rutilantem cuftoditus; nunc victor Chriftus cœlum aperit, ut nobis in cœleftem patriam, unde excideramus, viam monftraret. Stabant Difcipuli fublatis oculis cœlum intuentes: ita veri Chrifti Difcipuli cordis oculos ad cœleftia contemplanda attollant. O Domine Iefu, quam gloriofa paffionem tuam confecuta eft claufula! Quã felix hæc & quam fubita mutatio! Qualem te vidi patientem in monte Calvariæ, & qualem te nunc confpicor in monte Oliveti? Ibi eras folus; hic multis Angelorum millibus comitatus: Ibi afcendebas in crucem; hic in nube afcendis ad cœlum: Ibi crucifigebaris inter latrones; hic exfultas inter Angelorum choros: Ibi clavis cruci affixus & damnatus; hic liber & damnatorum liberator: Ibi moriens & patiens; hic gaudens & triumphans. Chriftus eft caput noftrum, nos ipfius membra: Gaude igitur & exfulta in

ta in aſcenſione capitis tui, fidelis anima! Gloria capitis, membrorum etiam gloria eſt: Vbi caro noſtra regnat, ibi nos regnare credamus: ubi ſanguis noſter dominatur, ibi nos glorioſos futuros ſperemus; etſi peccata noſtra nos prohibeant: Naturæ tamen communio non repellit. Vbi caput eſt, ibi etiam reliqua membra erunt. Caput noſtrum cœlum ingreſſum eſt; habent ergo æquiſſimam rationem de cœlo ſperandi reliqua membra: non ſolum autem hic, ſed & in cœlo jam poſſeſſionem accepere. Deſcendit Chriſtus de cœlo nos redemturus, aſcendit viciſſim ad cœlum nos glorificaturus: Nobis natus eſt, nobis paſſus eſt; igitur & nobis aſcendit. Chriſti paſſione noſtra caritas, Chriſti reſurrectione fides noſtra, Chriſti aſcenſione ſpes noſtra ſolidatur. Sequi autem debemus ſponſum noſtrum, non ſolum ardentibus deſideriis: ſed etiam operibus bonis. In ſupernam illam civitatem non intrabit aliquid coinquinatum; in hujus rei ſignum Angeli ex cœleſti Hieroſolyma venien-

venientes apparuerunt amicti veſtibus albis, quibus puritas & innocentia denotatur. Cum humilitatis magiſtro non aſcendit ſuperbia, nec cum bonitatis authore malitia, nec cum pacis amico diſcordia, nec cum Filio virginis libido & luxuria: Non aſcendunt vitia poſt virtutum parentem, nec peccata poſt juſtum, nec infirmitates ire poſſunt poſt Medicum. Qui Deum coram aliquando intueri deſiderat, is etiam dignus in ejus conſpectu vivat: qui cœleſtia ſperat, terrena contemnat. Trahe corda noſtra, bone Ieſu.

MEDITATIO XXII.

Homilia de Spiritu ſancto.

Electos Deus obſignat Spiramine ſancto.

AScendens Dominus noſter in cœlos, & intrans in gloriam ſuam, miſit Diſcipulis Spiritum ſanctum in ipſo Pentecoſtes die. Sicut in Veteri Teſtamento Deus legem promulgans in monte Sinai ad ipſum Moſen deſcendebat: ita, cum Euangelium per Apoſto-
los

los in orbem terrarum propagandum, ipſe Spiritus ad Apoſtolos deſcendebat. Ibi tonitrua & fulgura & clangor buccinæ intentiſſimus, quia lex contra inobedientiam noſtram detonat,& nos iræ divinæ reos arguit: Hic vero ſonitus leniter ſtrepentis auræ, quia Euangelii concio conſternatas mentes erigit.Ibi totius populi expaveſcentia atque terror, quia lex iram operatur: Hic vero tota multitudo confluit, & mirabilia Dei audit,quia per Euangelium nobis ad Deum patet aditus.Ibi Iehova deſcendit in igne, ſed in igne iræ & furoris; ideo mons commovebatur & fumabat: Hic vero deſcendit Iehova Spiritus S. in igne, ſed in igne amoris & dilectionis; unde non commovetur domus divina ira, ſed potius tota repletur Spiritus ſancti gloria. Quid mirum ſi Spiritus ſanctus è cœleſti mittitur curia ad ſanctificandum,cum Filius miſſus fuerit ad genus humanum liberandum? Non proderatChriſti paſſio,niſi per Euangelium mundo fieret annunciatio; quis enim uſus theſauri abſconditi?

diti? Ideo benigniſſimus Pater non ſolum magnum paravit beneficium per Filii paſſionem, ſed etiam toti mundo illud offerri voluit per Spiritus ſancti miſſionem. Fidelis mater tenello filio utraque præbet ubera : Fidelis Deus nobis miſeris & Filium & Spiritum ſanctum mittit. Venit autem Spiritus ſanctus ſuper Apoſtolos, cum perdurarent concorditer in oratione; precum enim Spiritus eſt, precibus impetratur,& ad preces impellit.quare? quia eſt vinculum illud, quo corda noſtra uniuntur cum Deo; ſicut Filium unit cum Patre, & Patrem cum Filio: eſt enim Patris & Filii mutuus ſubſtantialis amor. Hæc ſpiritualis noſtri cum Deo conjunctio fit fide; fides autem, donum Spiritus, impetratur precibus, ſed veræ preces fiunt in Spiritu. In templo Salomonis, cum Domino adoleretur incenſum, gloria Domini templum replebatur: ita ſi precum odoramēta offers Deo,templum cordis tui Spiritus ſancti replebit gloria. Miremur hic Dei miſericordiam & gratiam. Pater exauditionem

precum

precum promittit: Filius intercedit pro nobis: Spiritus ſanctus orat in nobis: Angeli preces noſtras adDeum deferunt: Atque ita tota cœleſtis curia noſtris precibus eſt aperta. Miſericors Deus dat orationis affectum, quia donat nobis Spiritum gratiæ &precum; dat etiā orationis effectum, quia preces noſtras ſemper exaudit, ſi non ad voluntatem noſtram, tamen ad utilitatem. Venit Spiritus ſanctus, cum omnes concorditer in eodem verſantur loco, nimirum eſt Spiritus caritatis & concordiæ; cōjungit nos Chriſto per fidem, conjungit nobis Deum per caritatē, unit etiam nos cum proximo per dilectionem. Diabolus diſcordiæ & ſeparationis autor per peccata ſeparat nos à Deo; per odia, contentiones, & rixas homines à ſe invicem ſeparat. ſed S. Spiritus, ut in Chriſto divinam & humanam naturam mirabili ſua obumbratione conjunxit; ita quoque, ſuis donis in nos effuſis, & homines Deo & Deum hominibus cōjungit. Quādiu in homine manet Spiritus ſanctus ſua gratia & ſuis donis,

tamdiu homo manet unitus Deo. Quam primum homo per peccata excidit à fide & caritate, & Spiritum ſanctum excutit, ſeparatur à Deo, & tollitur beatiſſima illa unio. Qui Spiritum ſanctum habet, non odit fratrem. Quare? Quia per Spiritum particeps factus myſtici corporis Chriſti, cujus membra ſunt omnes pii. quis vero unquam membra ſua odio habet? Imo etiam inimicos ſuos diligit, qui Spiritu Domini regitur. Quare? Quia, qui Domino adhæret, fit unus Spiritus cum eo. jam vero Deus ſuum Solem oriri ſinit ſuper bonos & malos, & nihil quicquam eorum, quæ fecit, odio habet. Qui Spiritum Dei habet, omnibus inſervire promptus eſt, omnibus pro virili bene facit, omnibus ſe utendum præbet, quia etiam Deus fons eſt omnis miſericordiæ & gratiæ erga omnes: Iam vero Spiritus ſanctus tales motus in homine efficit, qualis ipſe eſt. Sicut anima corpus reddit animatum, ſentiens, mobile: Ita Spiritus hominem efficit ſpiritualem, imbuit mentem ſuavitate dulcedinis divinæ

vinæ, & omnia membra ad obse-
quia Deo & proximo præstanda
dirigit. E cœlo factus est sonitus
ille, qui fuit symbolum venientis
sancti Spiritus, quia cœlestis est
Naturæ sanctus ille Spiritus; ni-
mirum ejusdem essentiæ cum Pa-
tre & Filio, à quo Patre & Filio
ab omni æternitate procedit; ef-
ficit etiam homines cœlestia co-
gitantes, & ea quæ sursum sunt,
quærentes. qui terrenis adhæret,
& amore suo mundo unitus est,
ille nondum cœlestis Spiritus
particeps factus. Venit sub flatus
Symbolo, quia vivam consolatio-
nem afflictis suppeditat. quia e-
tiam reciproco flatu, ac respira-
tione Spiritus aerei vivimus juxta
carnem, ideo sub Spiritus & flatus
symbolo adventabat, qui largitur,
ut vivamus, juxta meliorem no-
stri partem. Ventus quo vult, spi-
rat, & sonum ejus audis, sed nescis
unde veniat, & quo vadat. ita est
omnis, qui genitus est ex Spiritu.
Congruenter etiam sub flatus
symbolo venit, qui à Patre & Fi-
lio una spiratione ab æterno pro-
cedit. Vehemens erat flatus ille,
quia nescit tarda molimina Spi-
 ritus

ritus S. gratia. movet ille ſanctus Spiritus pios, in quibus habitat, ad omne bonum, atque ita movet, ut nec tyrannorum minas, nec Satanæ inſidias, nec mundi odia curent. Confert Apoſtolis linguarum donum, quia in omnẽ terram ſonus ipſorum exire debebat; ſicque confuſio linguarum, quæ pœna fuerat ſuperbiæ & temeritatis in ædificanda turre Babylonis, ſublata eſt, jamque diſperſæ illæ gentes per diverſitatem linguarum, in unitatem fidei Spiritus ſancti munere congregatæ ſunt. Congruenter ſub linguarum figura venit, à quo inſpirati locuti ſunt ſancti Dei homines; qui in Apoſtolis locutus eſt, qui verba Dei ponit in os miniſtrorum Eccleſiæ. Pro tantis donis laudandus & benedicendus ſanctus ille Spiritus, cum Patre, & Filio, in ſeculum.

MEDITATIO XXIII.

De Eccleſiæ dignitate.

Chriſti eſt Eccleſia ſponſa.

COgita, devota anima, quantum tibi præſtitit Deus beneficium

ficiũ, quod te ad Ecclesiæ suæ revocavit consortium. Vna est dilecta mea, dicit Sponsus in Cantico; vere una, quia una solum vera & orthodoxa Ecclesia, dilecta Christi sponsa. Extra corpus Christi non est Spiritus Christi; qui autem Spiritum Christi non habet, non est ejus; qui Christi non est, æternæ vitæ particeps fieri non potest. Extra arcam Noæ omnes perire cogebantur in diluvio; extra spiritualem Arcam Ecclesiæ omnes æterno involvuntur exitio. Non habebit Deum patrem in cœlis, qui non habet Ecclesiam matrem in his terris. Cogita, devota anima, quod singulis diebus multa animarum millia descendunt ad infernum, ideo, quod sunt extra Ecclesiæ gremium: Non separavit te ab illis natura, sed sola Dei miserentis gratia. Cum Ægyptus tenebris palpabilibus involveretur, apud solos Israëlitas erat lux. ita in sola Ecclesia est lux divinæ agnitionis. Qui sunt extra Ecclesiam, à tenebris ignorantiæ in vita præsente transeunt ad tenebras damnationis æternæ in vita sequente.

te. Qui non eſt portio Eccleſiæ militantis, nunquam erit portio Eccleſiæ triumphantis. hæc enim ſunt intime conjuncta; Deus, verbum, fides, Chriſtus, Eccleſia, & vita æterna. Sancta Dei Eccleſia eſt Mater, Virgo, Sponſa. Mater eſt, quia Deo quotidie ſpirituales generat filios: Virgo eſt, quia à Diaboli & mundi ſe integram ſervat complexibus: Sponſa eſt, quia Chriſtus eam ſibi deſponſavit fœdere ſempiterno, eique arrham Spiritus dedit. Eccleſia eſt navis illa, quæ Chriſtum & ejus Diſcipulos vehit, ac ad portum felicitatis æternæ tandem perducit. navigat Eccleſia, inſtructa fidei gubernaculo, felici curſu per hujus ſeculi mare, habens Deum gubernatorem, Angelos remiges, portans choros omnium Sanctorum: erecta eſt in medio ipſa ſalutaris crucis arbor; in qua Euangelicæ fidei vela ſuſpenſa; quibus flante S. Spiritu ad ſecuritatem quietis æternæ deducitur. Eccleſia eſt vinea illa, quam Deus in agro hujus mundi plantavit, ſanguine ſuo rigavit, ſepem Angelicæ protectionis ei circumdedit,

dedit, torcular passionis in ea cõstruxit, lapides & offendicula ex ea sustulit. Ecclesia est mulier illa amicta Sole; quia Christi justitia induta est: Lunam sub pedibus calcat; quia terrena variis obnoxia mutationibus despicit. Cõsidera summam hanc Ecclesiæ dignitatem, devota anima, & debitas Deo gratias age. Magna quidem in Ecclesia Dei beneficia, sed ea non sunt omnibus obvia. Est hortus conclusus, & fons signatus. nemo pulchritudinem horti conclusi videt, nisi qui in eo est; sic nemo summa hæc in Ecclesia beneficia agnoscit, nisi qui & ipse in ea est. Nigra est exterius hæc Christi sponsa, sed formosa interius; omnis enim gloria filiæ Regis est ad intra. Navis hæc variis persecutionum concutitur tempestatibus: Vinea hæc ligata erigitur, & recisa augetur: Mulieri huic ipse infernalis Draco variis nodis insidiatur. Pulchrum est Ecclesia lilium, sed tamen inter spinas: Hortus pulcerrimus est Ecclesia; sed quando Aquilo tribulationum eum perflat, tunc demum fluunt aromata illius. Dei

Filia eſt Eccleſia; ſed mundo admodum exoſa cœleſtem expectat hæreditatem. igitur cogitur in hoc mundo peregrinari, in peregrinatione premitur, in preſſione ſilet, in ſilentio fortis eſt, in fortitudine vincit. Mater ſpiritualis eſt Eccleſia, ſed cogitur ſtare ſub cruce: ſicut etiam Maria, ex qua Chriſtus in hunc mundum natus, ſub cruce ſtabat. Eccleſia eſt palma, quia ſub pondere tribulationum ac tentationum magis creſcit. Cogita, devota anima, Eccleſiæ dignitatem, & cave quicquam ea indignum committas. Mater eſt Eccleſia; cave igitur, ne vocem ejus contemnas. Mater eſt; ſemper igitur ab ipſius pendere debes uberibus: Eccleſiæ ubera ſunt Verbum & Sacramenta. Virgo eſt Eccleſia; ſi ergo verus es ejus filius, à mundi abſtine complexibus: Membrum es Virginis Eccleſiæ; vide, ne virginea membra proſtituas, & cum Diabolo per peccata ſcorteris. Sponſa Chriſti eſt Eccleſia; & omnis devota anima caveat ergo, ne Satanæ adhæreat: Sponſa Chriſti es; vide ne arrham Spiritus S. tibi datam

datam amittas: Sponſa Chriſti es; aſſiduis ora precibus, ut properet Sponſus, & ad nuptias cœleſtes te introducat: Veniet autē ſponſus in ſecuritatis nocte; vigila ergo, ne, cum venerit Sponſus, inveniat te dormientem, & januam ſalutis æternæ tibi præcludat: Luceat oleum fidei tuæ, ne in adventu Sponſi cogaris fruſtrà id deſiderare. Veheris in navi; vide ne in mundi mare te præcipites, antequam ad portum pervenias: Veheris in navi; precare, ne tempeſtatibus afflictionum & fluctibus tentationum abſorbeatur. In vineam Domini vocatus es; vide ut ſtrenue labores; conſideratio denarii minuat labores diei: Vinea Domini es; abjice inutilia ſarmenta, infrugifera carnis opera; totum vitæ tempus æſtima eſſe putationis tempus; Palmes es in vera vite Chriſto; vide ut in eo maneas, & fructum feras multum, quia palmitem non ferentem fructum cœleſtis agricola tollet, & ferentem fructum purgabit, ut copioſiorem ferat. Induiſti Chriſtū per fidem, & Sole hoc juſtitiæ amictus es; vide ut Lu-

nam, id eſt, omnia terrena ſub pedi bucaces, atque omnia reſpectu æternorum bonorum parvæſtimes. O bone Ieſu, qui nos duxiſti in Eccleſiam militantem, deduc aliquando etiam ad triumphantem!

MEDITATIO XXIV.

Meditatio de Prædeſtinatione,

In Chriſto electio facta.

QVoties, devota anima, cogitare vis de prædeſtinatione tua, aſpice Chriſtum in cruce pendentem, pro peccatis totius mundi morientem, propter juſtitiam noſtram reſurgentem. Incipe à Chriſto jacente in præſepio; ſic demum recto ordine procedet tua de prædeſtinatione diſputatio. Elegit nos Deus ante jacta mundi fundamenta: ſed tamen in Chriſto eſt electio facta: Si ergo es in Chriſto per fidem, ne dubites ad te quoque pertinere electionem: Si firma cordis fiducia adhæres Chriſto, ne dubites, te eſſe in electorum numero. Si vero à priori extra limites

tes verbi vis ſcrutari profundum prædeſtinationis, metuendū valde, ne cadas in profundum deſperationis. Extra Chriſtum Deus ignis conſumens; cave ergo ne huic igni appropinques, ne conſumaris. Extra Chriſti ſatisfactionem Deus voce legis ſuæ accuſat omnes, damnat omnes; cave ergo ne ex lege prædeſtinationis myſterium haurias. Non inquiras omnes conſiliorū divinorum rationes, ne te multum ſeducant tuæ cogitationes. Habitat Deus in luce inacceſſibili; ad eam ne coneris temere progredi, ſed tamen revelavit nobis Deus lucem Euangelii; in hac tuto inquirere poteris doctrinam hujus ſecreti, in hoc lumine videbis verum lumen. Relinque æterni hujus & ab æterno facti decreti profunditatem, & converte te ad manifeſtationis in tempore factæ claritatem; juſtificatio facta in tempore ſpeculum eſt electionis factæ ſine tempore. Agnoſce ex lege iram Dei propter peccata, & age pœnitentiam; Agnoſce ex Euangelio miſericordiam Dei propter Chriſti meritum, & illud

lud applicat tibi per fiduciam; Agnoſce fidei naturam, & oſtende, eam per converſationẽ piam; Agnoſce in cruce caſtigationem paternam, & ſuſtine per patientiam; Tunc dêmum incipe tractare prædeſtinationis doctrinã. Hanc methodum oſtendit Apoſtolus. hanc methodum ſequatur verus Apoſtoli diſcipulus. Tria ſunt, quæ in hoc myſterio ſemper obſervanda; Miſericordia Dei diligentis; meritum Chriſti patientis; gratia Spiritus ſancti per Euangelium vocantis. Vniverſalis eſt Dei miſericordia, quia totum mundum dilexit; miſericordia Domini plena eſt terra; imo major eſt cœlo & terra; tanta enim eſt, quantus Deus ipſe; quia Deus eſt caritas; teſtatus eſt in verbo ſuo, ſe nullius mortem velle; ſi parum hoc eſt, etiã juramento confirmavit; ſi non potes credere Deo promittenti, crede ſaltem pro ſalute tua juranti. Vocatur Pater miſericordiarum, quia ei proprium eſt, miſereri & parcere; miſerendi cauſſam & originem ſumit ex proprio: judicandi vel ulciſcendi

di magis ex alieno. ut longe aliter de corde ipsius miseratio,quã animadversio procedere videatur. Vniversale etiam est meritum Christi,quia pro totius mundi peccatis passus est. Quid ergo misericordiã Dei probaret apertius,quam quod dilexit nos,cum nondum essemus, quia dilectionis est, quod creati sumus? Dilexit insuper, cum aversi essemus, quia dilectionis est, quod Filium Redemtorem nobis dedit. Peccatori, tormentis æternis adjudicato & unde se redimat non habenti, Deus Pater dicit; Accipe Vnigenitum meum, & da pro te. Ipse Filius dicit: Tolle me, & redime te. Flos campi, non flos horti est Christus, quia odor gratiæ ipsius non est quibusdã clausus, sed omnibus apertus; &, ne dubites de universalitate meriti, orabat Christus patiens pro crucifigentibus se, & sanguinem fundebat pro illis,qui sanguinem ejus fundebant ipsi. Vniversales etiam sunt Euangelii promissiones,quia omnibus dicit Christus: Venite ad me omnes, qui laboratis. Quod pro omnibus præ-

stitum

ſtitum, omnibus etiam offertur. quantum in his bonis pedem fiduciæ porrexeris, tantum etiam obtinebis. nemini Deus ſuam denegat gratiam, niſi qui ſeipſum indignum ea exiſtimat. Conſidera ergo, fidelis anima, hæc tria prædeſtinationis fulcra, & firma cordis tui eis innitere fiducia; conſidera præterita miſericordiæ divinæ beneficia, & de finali non dubitabis perſeverantia. Quando nondum eras, creavit te Deus; quando per Adami lapſum damnatus eras, redemit te; quando extra Eccleſiam in mundo vivebas, vocavit te; quando ignorabas, inſtruit te; quando errabas, reduxit te; quando peccabas, correxit te; quando ſteriſti, tenuit te; quando cecidiſti, erexit te; quando iviſti, duxit te; quando ad ipſum veniſti, ſuſcepit te. Affuit ibi in expectando longanimitas, & in condonando facilitas. Miſericordia Dei præcedit te: firmiter ſpera, quod etiam ſubſequetur. prævenit te miſericordia Dei, ut ſaneris; ſubſequetur etiam, ut glorificeris. prævenit te, ut pie vivas; ſubſequetur etiam,

etiam,ut in æternum cum illo vivas. Quare cadens non es contritus? Quis ſuppoſuit manum? quis niſi Dominus? Confide ergo etiã inpoſterum in Dei miſericordia, & finem fidei, ſalutem æternam firmiter ſpera. In quibus enim manibus ſalutis tuæ materia tutius conſiſtat, quam in iis, quæ cœlum condiderunt & terram in iis, quæ nunquam abbreviantur, in iis,quæ adfluunt miſericordiæ viſceribus, nec deſunt foramina per quæ effluant. Cogita autem, devota anima, quod a Deo electi ſumus, ut eſſemus ſancti & irreprehenſibiles. In quibus ergo nõ eſt ſanctæ vitæ ſtudium, ad illos nõ pertinet electionis beneficiũ. Electi ſumus in Chriſto; in Chriſto ſumus per fidem; fides ſe exerit per dilectionem. ubi ergo nõ eſt dilectio,ibi nec fides; ubi non eſt fides, ibi nec Chriſtus;ubi non eſt Chriſtus, ibi nec electio. Firmum quidem ſtat fundamentum Dei,habens ſignaculum hoc; Dominus novit, qui ſint ſui; ſed tamen diſcedat ab injuſtitia, qui invocat nomen Domini. Oves Chriſti nemo rapiet ex ipſius ma-

nu; sed tamen oves Christi audiant etiam ipsius vocē. Domus Dei sumus; sed fiduciam & gloriam spei usque ad finem firmam retineamus? O Domine, qui dedisti velle, da etiam perficere!

MEDITATIO XXV.

De salutari precum efficacia.

Penetrant suspiria cœlum.

MAximum hoc est Dei beneficium, quod familiare precum piarum requirit alloquium: ipse donat orationis affectum, ipse etiam donat orationis effectū. Magna vis orationis, quæ in terra funditur, sed in cœlo operatur: oratio justi clavis est cæli, ascendit precatio: & descēdit Dei liberatio: oratio est salutare scutum, quo omnia adversarii tela repelluntur. Moses cū extendebat manus suas, prævalebat Israel contra Amalecitas. si ad cœlum extendes manus tuas, non prævalebit tibi Satanas. Sicut hosti opponitur murus, ita Dei ira Sanctorum frangitur precibus. Ipse [illegible]vator noster orabat, non pro[illegible] aliquam necessitatem, sed ut

precum

precum nobis commendaret dignitatem. Oratio censûs est nostræ subjectionis, quia præcepit nobis Deus, ut preces velut spirituale quoddam tributum quotidie ei offeramus: est scala nostræ ascēsionis, quia nihil aliud est oratio, quam quædam mentis ad Deum peregrinatio: Est scutum nostræ defensionis, quia anima hominis viventis in precibus tuta est à Dæmonum insultibus: Est nuncius fidelis legationis, quia ad thronum Dei ascendit oratio, & ad ferendum auxilium eum invitat. Hic nuncius fine suo nunquā frustratur; semper enim exaudit nos Deus, si non ad nostram voluntatem, tamen ad utilitatem, & salutem, unum indubitanter è duobus sperare possumus, aut dabit id quod petimus, aut illud quod novit utilius. Dedit Deus filium suum donum illud excellentissimum non rogatus; Quid faciet rogatus? Nec de Patris exauditione, nec de Filii intercessione dubitare possumus. In qualibet caussa per preces cum Mose intres in tabernaculum ad consulendum Dominum, & cito au-

dies divinũ reſponſum. Chriſtus cum oraret, transfigurabatur; ita in oratione magnæ fiunt in anima mutationes, quia lumen animæ eſt oratio, quæ ſæpius eum, quem invenit deſperantem, relinquit exſultantem. Qua fronte Solem intueris, niſi prius adoraveris eũ, qui lumen illud dulciſſimum oculis tuis mittit? Quo pacto frueris menſa, niſi prius adoraveris eum, qui tantum bonum largitur ac ſuppeditat? Qua ſpe trades teipſum nocturno tempori, niſi te præmunieris orando? Quẽ fructum ſperare poteris ex laboribus tuis, niſi prius adoraveris eum, ſine quo labor omnis inutilis? Si ergo dona ſpiritualia aut corporalia deſideras, pete; & accipies: Si Chriſtum deſideras, per preces quære; & invenies: Si oſtium divinæ gratiæ & ſalutis æternæ aperiri tibi deſideras, per preces pulſa; & aperietur tibi: Si in deſerto hujus mundi ſitis tentationum & penuria bonorum ſpiritualium te adfligit, accede ad petram ſpiritualem, quæ eſt Chriſtus, per devotionem, eamque percute virga orationis; &

ſenties

ſenties quod fluenta divinæ gratiæ reſtinguant ſitim tuæ penuriæ. Vis gratum Deo exhibere ſacrificium? Offer preces; ſentiet Deus odorem ſuavitatis, & ceſſabit ipſius ira. Vis aſſidue cũ Deo verſari? Preces ama, quæ ſunt ſpirituale Dei & devotæ animæ colloquium. Vis guſtare, quam ſuavis ſit Dominus? Invita precibus Dominum ad cordis tui domicilium. Placet Deo oratio, ſed debito modo inſtituta. Qui ergo exaudiri deſiderat, is oret ſapienter, ardenter, indeſinenter, humiliter, fideliter, perſeveranter & confidenter. Oret ſapienter, ut ſcilicet oret ea, quæ divinæ gloriæ & proximorum ſaluti ſerviunt. Omnipotens eſt Deus; ergo non ſtatuas ei in precibus modum: Sapientiſſimus eſt; ergo non præſcribas ei ordinem. Non temere prorumpant preces, ſed fidem præeuntẽ ſequantur; fides autem reſpicit verbum. quæ ergo abſolute Deus in verbo promittit, abſolute ores; quæ cum conditione promittit, ut temporalia, ea itidem cum conditione ores; quæ nullo modo promittit, ea e-

tiam nullo modo ores. Sæpe Deus dat iratus, quod negat propitius. ſequere ergo Chriſtum, qui ſuam voluntatem plene Deo reſignat. Ores ardenter. quomodo enim requirere potes, ut Deus te audiat, cum teipſum non audias? Deum tui memorem eſſe vis, cum tui memor non ſis? Cum orare vis, intra in cubiculũ tuum; & fores claude. Cubiculum eſt cor tuum; in illud debes intrare, ſi vis debito modo orare; fores ejus debes occludere, ne mundanorum negociorum cogitationes te poſſint turbare: non ſunt voces ad aures Dei niſi animi affectus: mens ardore cogitationis ita debet eſſe incitata, ut totum longe ſuperet quod lingua exprimit. atque hoc eſt in Spiritu & veritate adorare, quod requirit Dominus. Chriſtus orabat in monte, & oculos ad cœlum levabat. ita mentem ab omnibus creaturis averſam ad Deum debemus convertere. injuriam Deo facis, ſi precaris eum, ut tibi intendat, tu vero tibi ipſi non intendas. Indeſinenter orare poſſumus, ſi in ſpiritu oremus, ut ſcilicet mens no-

ſtra ſanctis deſideriis ſemper ad Deum vigilet. Non ſemper clamore opus eſt, quia Deus etiam ſuſpiria cordis audit, cum habitet in piorum cordibus. non ſemper opus eſt multis verbis, quia etiã cogitationibus noſtris intereſt. unus interdum gemitus à Spiritu S. excitatus, & in Spiritu Deo oblatus, gratior eſt Deo, quam prolixæ precum recitationes, ubi lingua loquitur, ſed cor plane mutum eſt. Oret humiliter, ut non de ſuo merito, ſed tantum de gratia Dei confidat. ſi preces noſtra nituntur dignitate, damnatæ ſunt, etiamſi præ devotione cor ſanguinem exſudaret. nemo placet Deo niſi in Chriſto: ergo etiã nemo recte orat, niſi per Chriſtũ & propter Chriſtum. Non placebant Deo ſacrificia, quæ non offerebantur in unica illa tabernaculi ara; non placet Deo oratio, quæ non in hac unica ara Chriſto offertur. Iſraelitis precum exauditio promiſſa, ſi facie ad Hieroſolymã verſa orarent; ſic in precibus ad Chriſtum, qui eſt templum divinitatis, nos convertamus. Chriſtus in paſſione oratu-

rus abjicit ſe in terram. Vide, quomodo ſanctiſſima illa anima humiliet ſe coram majeſtate divina! Oret fideliter, ut ſe offerat ad omnis gaudii carentiam, & omnis pœnæ patientiam. quanto quis orat citius, tanto utilius; quanto ſæpius, tanto utilius; quanto ferventius, tanto Deo acceptius. Oret perſeveranter, quia, cum tardius dat Dominus, commendat dona, non negat. Deſiderata diutius, obtinentur dulcius. Oret confidenter, ut ſcilicet poſtulet in fide nihil hæſitans. O clementiſſime Deus, qui orare nos juſſiſti, da, ut etiam recte oremus!

MEDITATIO XXVI.

De ſanctorum Angelorum cuſtodia.

Sanctis ſacer Angelus aſtat.

COgita, devota anima, quanta ſit divina gratia, quod Angelorũ tibi conſtituta eſt cuſtodia. Cæleſtis Pater Filium ſuum mittit ad nos liberandos; Filius Dei incarnatus ad nos ſalvandos; Spiritus ſanctus mittitur ad nos ſanctifi-

ctificandos, Angeli mittuntur ad nos protegendos. Sic ergo tota cœlestis curia nobis quasi inservit, & sua ad nos traducit beneficia. Non miror amplius, quod omnes creaturæ inferiores propter hominem conditæ, cum ipsi Angeli, qui longe digniores creaturæ, sua non denegent nobis ministeria. Quid mirum est, quod cœlum ministret nobis lucem in die, ut laboremus, tenebras in nocte, ut quiescamus; cum ipsi cœlestis regni incolæ nobis ministrent? Quid mirum, quod aër vitalem nobis præbeat flatum, & omne genus avium ad obsequium; cum cœlestes spiritus vitæ nostræ conservandæ invigilent? Quid mirum, quod aqua det potum, sordes purget, arentia riget, & varia piscium genera præbeat, cum nobis æstu calamitatum & tentationum defatigatis ipsi Angeli præsto sint, ut recreent? Quid mirum, quod terra nos portet, pane & vino nutriat, omnibus generibus fructuum & animaliū mensas nostras repleat; cum Angelis mandatum sit, ut custodiant nos in omnibus viis,

in manibus nos portent, ne forte impingat ad lapidem pes noſter? Soliciti erant Angeli de Chriſto, quia Angelus ejus conceptionem nunciat, Angelus ejus nativitatẽ manifeſtat, Angelus in Ægyptum fugere mandat, Angeli ſerviunt ei in deſerto, Angeli ei miniſtrant in toto prædicationis miniſterio, Angelus ei adeſt in mortis agone, Angelus apparet in ipſius Reſurrectione, Angeli præſto ſunt in Aſcenſione, aderunt Angeli in futura ad judicium reverſione. Vt ergo Chriſto in diebus carnis ſuæ inſervierunt Angeli, ita quoque ſolliciti ſunt de omnibus illis qui per fidem Chriſto incorporati: Quo modo inſervierunt capiti, eo modo inſerviunt etiam membris: Gaudent inſervire illis in terris, quos aliquando ſocios habebunt in cœlis: Non renuunt illorum miniſteria, quorũ dulciſſima aliquando ſperant cõſortia. Iacobo in via ad patriam apparent Angelorum caſtra: Sic piis in hac vita, quæ eſt ad cœleſtem patriam via, Angeli cuſtodes adduntur. Danielem inter medios leones Angeli protegunt:
Sic

Sic ab insidiis infernalis leonis omnes pios tutos præstant. Angeli Lothum ex Sodomorum eripiunt incendio: Sic sanctis inspirationibus, & contra diabolicas tentationes protectionibus, ex infernalibus flammis sæpius nos eripiunt. Lazari animam in sinum Abrahæ deportant Angeli: Sic omnium electorum animas transferunt ad palatium cœlestis regni. Petrum ex carcere educit Angelus: Sic ex præsentissimis pios sæpe eripit periculis. Magna quidem est adversarii nostri diaboli potentia; sed erigit nos Angelorũ custodia. Nec dubites in omnibus periculis hos auxiliatores tibi adesse, quia Scriptura sub figura Cherubim & Seraphim alatos eos depingit, ut certo statuas, incredibili celeritate ad ferendũ auxilium eos præsto futuros. Ne dubites, in omnibus locis hos protectores tibi adesse, quia sunt subtilissimi Spiritus, quibus nullum obsistit corpus. cuncta illis cedunt visibilia, cuncta æque corpora, quantumlibet solida vel spissa, penetrabilia eis sũt ac pervia. Ne dubites pericula & affli-

ctiones tuas hos ſpiritus ſcire, quia ſemper vident faciem cœleſtis Patris, & ad omnia promtiſſime ei præſto ſunt miniſteria. Cogita etiam, devota anima, ſanctos eſſe hos Angelos; ſanctitati ergo ſtudeas, ſi eos vis habere ſocios: morum ſimilitudo maxime conciliat amicitiam. ſanctis aſſueſce actionibus, ſi Angelorũ deſideras cuſtodiam. In omni loco atque angulo reverentiam exhibe tuo Angelo, neque præſente eo facias, quæ in conſpectu hominis facere erubeſcis. Caſti ſunt hi Spiritus; igitur ſpurcis abiguntur actionibus. Apes expellit fumus, columbas fœtor; ſic vitæ cuſtodes Angelos fugat lacrymabile & grave olens peccatum. Amiſſis per peccata his præſidiis, quomodo tutus eris à Diabolorũ inſidiis? Deſtitutus Angelorum protectione, quomodo tutus eris à periculorum variorũ incurſione? Si anima tua caret muro Angelicæ defenſionis, facile expugnabit eam Dæmon fallacia perſuaſionis. A Deo ad miniſteria ſancti illi Angeli mittuntur; reconciliandus ergo prius es Deo

per

per fidem, ſi Angelum vis habere cuſtodem. Vbi non eſt Dei gratia, ibi quoque non eſt Angelorum cuſtodia. Intueamur Angelos, tanquam ſalutares quaſdam Dei manus, quæ nullum ad opus, niſi ipſo dirigente, ſe moveant. Gaudium eſt in cœlo coram Angelis ſuper uno peccatore reſipiſcente: lacrymæ pœnitentium peccatorum ſunt quaſi vinum Angelorum: cor autem impœnitens fugat cuſtodes Angelos; agamus ergo pœnitentiā, ut Angelis excitemus lætitiā. Cœleſtis & ſpiritualis naturæ ſunt Angeli; cœleſtia ergo & ſpiritualia cogitemus, ut nobis adeſſe eis volupe ſit. Humiles ſunt Angeli, & ſuperbia penitus eis exoſa, quia etiam tenellis pueris inſervire non erubeſcunt; quid ergo ſuperbit terra & cinis, cum tantopere ſe humiliet Spiritus cœleſtis? In morte metuenda potiſſimum Dæmonis aſtutia, quia ſcriptum eſt, quod ſerpens inſidiatur calcaneo. extrema pars corporis calcaneus eſt; extremus vitæ terminus mors: In ultima iſta mortis agonia maxime neceſſaria eſt Ange-

Angelorum cuſtodia,qui ab ignitis diaboli telis liberent, & animã corporis domicilio egreſſam ad cœleſtem Paradiſum deportent. Cum Zacharias in Templo ſacro fungeretur miniſterio, AngelusDomini ad ipſum veniebat: Sic etiam, ſi verbi & precũ gaudes exercitio, Angelorum quoq; gaudere poteris patrocinio. O clementiſſime Deus, qui per ſanctosAngelos deducis nos per hujus vitæ eremũ, da, ut per eoſdẽ deducamur ad cœleſte regnum!

MEDITATIO XXVII.

De inſidiis Diabolicis.

Quis norit Dæmonis aſtus?

COgita, devota anima, in quanto verſeris periculo, quod ſemper tibi impendet à Diabolo, tuo adverſario. Hoſtis ille eſt audacia promtiſſimus, viribus robuſtiſſimus, artibus callidiſſimus, machinis omnibus refertiſſimus,pugnandi ſtudio infatigabilis, in omnes formas variabilis.In varia crimina ipſe illicit; & poſtquam illexit,coram tribunali Dei nos accuſat;Deum apud homi-

homines, homines apud Deum, & homines inter se invicem accusat. Vniuscujusq; propensionem exacte prius perspicit, & postea laqueos tentationum opponit. Quemadmodum in oppugnationibus non ad firmas & munitas partes accedũt oppugnatores, sed ubi æstimant muros esse fluxos, fossas planiores, & turres incustoditas: Sic perpetuo animam hominis oppugnans Diabolus id primum adoritur, quicquid senserit molle & affectum in animo. Semel victus non penitus cedit, sed ad tentandum fortius insurgit, ut vincat eos tædio & negligentia, quos vincere non potuit tentationum violentia. A quo dolos suos iste contineat, qui ipsum majestatis Dominum ausus est calliditatis suæ fraude aggredi? A quo Christiano is abstineat, qui ipsos Christi Apostolos expediit cribrare, sicut triticum? Decepit Adamum in Natura instituta, quos non poterit decipere in Natura restituta? Decepit Iudam in schola Salvatoris, quos non poterit decipere in mundo, schola erroris? In omni-

bus

bus omnino diabolicæ metuẽdæ ſunt inſidiæ. In proſperis invitat nos ad animi elationẽ;in adverſis invitat ad deſperationẽ. Si parſimonia aliquem videt delectari, eum inexplebilis cupiditatis cõpedibus gaudet illigari; ſi quem heroicus ſpiritus animat, eum irarum ſtimulis inflammat; ſi quem videt paulo lætiorem, eum ad inſanæ libidinis incitat fervorem; quos videt ferventes in religione, eos implicare conatur vana ſuperſtitione; quos videt conſtitutos in dignitatibus, eos ambitionis percellit facibus. Cum impellit ad peccata, amplificat Dei miſericordiam; cum in peccata præcipitavit, amplificat Dei juſtitiam. prius perducere vult ad præſumtionẽ; poſtea deducere conatur ad deſperationem. Interdum oppugnat externe perſecutionibus; interdum oppugnat interne ignitis tentationibus, interdum nos impugnat aperte & violenter; interdum occulte & fraudulenter. In comeſtione poſuit gulam, in generatione luxuriam, in exercitatione ignaviam, in converſatione invidiam, in guber-

gubernatione avaritiam, in correctione iram, in dignitate superbiam. in corde posuit cogitationes malas, in ore posuit locutiones falsas, in membris operationes iniquas: in vigilando movet ad prava opera, in dormiendo ad somnia turpia. Sic ergo ubique & in omnibus Diaboli cavendæ sunt insidiæ. Dormimus nos, & ipse vigilat; securi nos sumus, & ille tanquam leo circumit. Si leonem irritatum in te impetum facere conspiceres, quam vero timore cohorresceres? &cum infernalem leonem tibi insidiari audias, in utramque aurem adhuc secure dormitas. Considera ergo, fidelis anima, potentissimi hujus hostis insidias, & spiritualium armorum quære suppetias. Sint lumbi cincti veritate, & induti lorica justitiæ. Indue perfectam justitiam Christi, & tutus eris à tentationibus Diaboli. Absconde te in foramina vulnerum Christi, quoties terreris jaculis serpentis hujus maligni. Vere credens est in Christo: Vt ergo nihil juris habet Satanas in Christum: Ita etiam

iam nihil juris habet in vere credentem. Calceati ſint pedes in præparatione Euangelii pacis: Audiatur perpetuo & ſonet in ore noſtro Chriſti confeſſio: Sic non lædet nos ulla diaboli tentatio. Verba incantatoris non tam pellunt ſerpentem corporalem, quam eloquia conſtantis confeſſionis fugant hunc ſerpentem ſpiritualem. Aſſumatur ſcutum fidei, ut tela ignita extinguamus hoſtis nequiſſimi. Fides eſt, quæ etiam montes trans fert; montes intellige dubitationum, perſecutionum, & tentationum. Non percutiebantur à vaſtatore Iſraëlitæ, quorum poſtes ſignati ſanguine Paſchalis agni; non læduntur ab hoc vaſtatore, quorum corda per fidem Chriſti ſanguine aſperſa. Fides recumbit in Dei promiſſiones. At promiſſiones Dei evertere non poteſt Satanas, Ergo etiam contra fidem prævalere non poterit. Fides eſt animæ lumen: tentationes ergo maligni ſpiritus in hoc lumine facile apparent. Per fidē peccata noſtra projiciuntur in profundum miſericordiæ divinæ mare;

mare; in illo ignita Diaboli tela facile extinguentur. Galeam etiam salutis, id est, sanctam spem assumere debemus. Tolera tentationem, tẽtationis respiciens exitum; est enim Deus moderator certantium, & corona vincentiũ. Si nullus hostis, nulla pugna; si nulla pugna, nulla victoria; si nulla est victoria, nulla corona. melior illa pugna, quæ Deo proximũ facit, quam illa pax, quæ à Deo abalienat. Assumendus etiam gladius Spiritus, quod est verbum Dei. plus apud te valere sinas Scripturæ consolationes, quam Diaboli contradictiones. Christus omnes Satanæ tentationes verbo vicit; verbo adhuc omnes Satanæ tentationes vincunt Christiani. Denique in precibus maximum habes contra tentationes subsidium: Quoties navicula animæ fluctibus tentationum obruitur, Christum precibus excita: Hostes visibiles vincimus feriẽdo, hostẽ invisibilem vincimus preces fundendo. Pugna, ô Christe, pro nobis, in nobis ut etiam in te vincamus.

MEDITATIO XXVIII.

Generales pie vivendi regulæ.

Pietas sapientia summa est.

Quolibet die morti, judicio, & æternitati magis appropinquas. Cogita ergo quolibet die, quomodo in mortis & judicii severa discussione consistas, & quomodo in æternum vivas. Omnium cogitationum, verborum & actionum accurata cura habenda, quia de omnibus cogitationibus, verbis, & actionibus olim accurata ratio reddenda. Mortem hac nocte instare cogita tempore vespertino; mortem hac die instare cogita tempore matutino. Conversionem & bonam operationem ne differ in crastinum, quia incerta est dies crastina, sed mors impendens semper est certa. Nihil magis adversum pietati, quam dilatio. Si contemnis internam Spiritus sancti vocationem, nunquam pervenies ad veram conversionem. Conversionem & bonam operationem ne differ in senectutem, sed offer Deo ipsam floridam juventutem: Incer-

Incerta est juveni senectus; certus paratus est juveni impœnitenti interitus. Nulla ætas servitio Dei magis apta, quam viribus corporis & animi vigens juventa. In nullius hominis gratiam suscipere debes actionē malam; non enim homo iste, sed Deus tuā aliquando judicabit vitam: Nullam ergo hominū gratiam divinæ statuas gratiæ præferendam. In via Domini aut proficimus aut deficimus: Singulis ergo diebus vitam tuam examina, an in pietatis studio proficias aut deficias. Stare in via Domini est retrogredi. non ergo te delectet in cursu pietatis stare; studeas autē semper in via Domini ambulare. In conversatione tua omnibus sis suavis, nemini gravis, paucis familiaris; Deo vivas pie, tibi caste, proximo juste; amico utaris ad gratiam, inimico ad patientiam, omnibus ad benevolentiam, quibus potes, ad beneficentiam. In vita tibi tuisque vitiis quotidie morere; sic in morte Deo poteris vivere. Appareat misericordia in affectu, benignitas in vultu, humilitas in habitu, mode-

ſtia in cohabitatione, patientia in tribulatione. Semper cogites tria præterita, malum commiſſum, bonum omiſſum, tempus amiſſum. Semper cogites tria præſentia: Vitæ præſentis brevitatem, ſalvandi difficultatem, ſalvandorum paucitatem. Semper cogites tria futura: mortem, qua nihil horribilius; judicium, quo nihil terribilius; pœnam inferni, qua nihil intolerabilius. Preces veſpertinæ præterlapſæ diei emendent peccata: Vltimus ſeptimanæ dies præcedentium dierum emendet delicta. Veſperi cogita, quam multi ad infernum eo die præcipitati; & Deo gratias age, quod tempus tibi conceſſerit pœnitendi. Tria ſunt ſupra te, quorum cogitatio nunquam recedat à memoria tua: Oculus omnia videns, auris omnia audiens, & libri, in quos omnia ſcribuntur. Totum ſe Deus tibi communicabit; totum te communices etiam proximo tuo: Optima vita eſt, quæ tota aliis inſervit. Exhibe ſuperiori obedientiam & reverentiam, æquali conſilium & auxilium, inferiori

riori custodiam & disciplinam. Corpus tuum subjiciatur animo, & animus Deo. Mala tua præterita deflexas, præsentia bona parvi pendas, futura bona toto cordis desiderio concupiscas. Memento peccati tui, ut doleas; Memento mortis, ut desinas; memento justitiæ divinæ, ut timeas: memento misericordiæ divinæ, ne desperes. Quantum potes, à mũdo te abstrahe, & servitio Domini te totum devove: Semper cogita periclitari castitatem in delitiis, humilitatem in divitiis, pietatem in negociis. Nulli placere appetas, nisi Christo: nulli displicere timeas, nisi Christo. Semper ora Deum, ut jubeat quod velit, & det quod jubeat: Quod factum est, regat, quod futurum, regat. Qualis videri vis talis etiam esse debes: Non enim judicat Deus secundum speciem, sed secundum veritatem. In verbis cave multiloquium, quia de omni verbo vano rationem exigit judicium. Opera tua qualiacunque sint, non transeunt, sed velut æternitatis quædam semina jaciuntur. si seminas

in carnem, à carne metes corruptionem; ſi ſeminas in ſpiritum, à ſpiritu metes æternæ retributionis præmiũ. Non ſequẽtur te poſt mortem honores mundi, nec ſequentur te divitiarum cumuli; non ſequentur te voluptates, nec ſequentur te mundi vanitates; ſed poſt ultima vitæ fata ſequentur te omnia tua opera. Qualis ergo vis eſſe in judicio, talis hodie appareas in Dei conſpectu. Non æſtimes quæ tibi adſunt, ſed potius æſtimes ea quæ tibi deſunt: non ſuperbias propter id quod eſt datum, ſed humilieris potius propter id, quod eſt negatum. Diſce vivere, dum adhuc licet vivere. in hoc tempore æterna vita acquiritur aut amittitur. poſt mortem non reſtat tempus operandi, ſed incipit tempus compenſandi. In futura vita non expectatur operatio, ſed operũ retributio. Sancta meditatio pariat in te ſcientiam, ſcientia compunctionem, compunctio devotionẽ, devotio faciat orationem. Magnum bonum pro pace cordis ſilentium eſt oris. Quanto magis fueris à mundo ſeparatus, tanto magis

magis Deo eris gratus. Quicquid habere desideras, à Deo pete; quicquid habes, Deo tribue. Non est dignus, qui non agit gratias pro datis cessat gratiarum decursus, ubi non fuerit recursus. Quicquid tibi accidit, in bonum converte. quoties tibi obveniunt prospera, æstima, quod exhibeatur benedicendi & laudandi materia; quoties obveniunt adversa, æstima, quod pœnitentiæ & conversionis sint monitoria. Vim potentiæ tuæ ostende in juvando, vim sapientiæ tuæ in erudiendo, vim divitiarum in benefaciendo. Non frangat te adversitas, neque extollat te prosperitas. Sit scopus vitæ tuæ Christus, quem sequaris in via, ut eum assequaris in patria. In omnibus maximæ tibi curæ sit profunda humilitas, & ardens caritas. Elevet cor tuum caritas ad Deum, ut ei adhæreas; deprimat cor tuum humilitas, ne superbias. Æstima Deum Patrem clementia, Dominum disciplina, Patrem potestate blanda, Dominum severa, dilige ut Patrem pie, time ut Dominum necessarie: dilige

eum, quia vult misericordiam; time eum, quia non vult peccatum. Time Dominum, & spera in eum; agnosce tuam miseriam, & ipsius prædica gratiam. O Deus, qui dedisti velle, da etiam perficere.

MEDITATIO XXIX.

De securitate excutienda.

Secure vivere mors est.

COgita, devota anima, salvandi difficultatem; & facile excuties omnem securitatem. Nunquam & nullibi securitas est, neque in cœlo neque in Paradiso, multo minus in mundo. Cecidit Angelus sub præsentia divinitatis, cecidit Adam in loco voluptatis. Adamus creatus erat ad imaginem Dei; nihilominus insidiis deceptus est Diaboli. Salomon omnium hominum erat sapientissimus; nihilominus à Domino per mulieres est aversus. Iudas erat in schola Salvatoris, & quotidie percipiebat salutaria verba istius sũmi Doctoris, nec tamen tutus fuit à laqueis seductoris; præcipitatus est in barathrũ ava-

avaritiæ, & ex avaritia in barathrũ æternæ tristitiæ. David vir erat secundũ cor Dei, & erat Iehovæ carissimus filius; sed per homicidiũ & adulterium factus est mortis filius. Vbi ergo in hac vita securitas? Adhære firma cordis fiducia Dei promissionibus: & tutus eris à Dæmonis impugnationibus. Nulla in hac vita securitas, nisi quam credentibus, & in via Domini ambulantibus, promissionum præstat infallibilitas, si ad futuram pervenerimus felicitatem, tunc demum plenam habebimus securitatem. In hac vita connexa sunt timor & religio, nec alterum debet esse sine altero. Ne sis securus in adversis, sed quæcunque accidunt adversa, peccatorum tuorum cogita flagella. sæpius occulta delicta punit Deus per flagella manifesta. Cogita gravem peccatorum tuorum labem, & time justum peccatorum vindicem. Ne sis securus in prosperis: illi enim Deus irascitur, qui in hac vita non corripitur. Quid sunt afflictiones piorum? Amaræ sagittæ ex dulci Dei manu emissæ. Multos Deus indignos præ-

ſenſi punitione æſtimat, quos tamen in æternum reprobat: Succeſſus felicitatis humanæ ſæpe indicium eſt damnationis æternæ: Nihil infelicius peccantium felicitate; nihil miſerabilius eo, qui miſeriam ignorat. Quocunq; vertis oculos, materiam doloris invenis,& contra ſecuritatem remedia aſpicis: surſum Deum cogita, quem offendimus; deorſum infernum, quem meruimus; retrorſum peccata, quæ commiſimus; antrorſum judicium, quod timemus; introrſum conſcientiã, quam fœdavimus; extrorſum mundum,quem amavimus. Vide unde venis,& erubeſce: ubi es, & ingemiſce; quo iturus es, & contremiſce.Arcta eſt ſalutis porta, ſed adhuc arctior ſalutis via. Theſaurum fidei dedit tibiDeus; ſed theſaurum iſtum portas in vaſis fictilibus. Angelos tibi dedit Deus ad cuſtodiendum; ſed non longe abeſt diabolus ad ſeducendum. Renovavit te ſpiritu mẽtis tuæ;ſed habes adhuc multum de carnis vetuſtate.Conſtitutus es in Dei gratia; ſed nondum conſtitutus es in æterna gloria.
Para-

Parata eſt in cœlo manſio; ſed tamen affligit prius mundi impugnatio. Promiſit Deus veniam pœnitenti; ſed voluntatem pœnitendi dare non promiſit delinquenti. Expectant te æternæ vitæ cõſolationes; ſed tamen per multas te oportet ingredi tribulationes. Promiſſa eſt æterni præmii corona; ſed gravis prius ſuperãda reſtat pugna. Non mutat Deus ſuum promiſſum; ſed nec tu mutare debes ſanctæ vitæ ſtudium. Non faciente ſervo quod præcipitur, faciet Dominus quod minatur. Ingemiſcendum ergo jugiter, & propoſita ſecuritate lugendum, ne juſto & ſecreto Dei judicio homo deſeratur, & perdendus in poteſtate Dæmonum relinquatur. Sic, quamdiu adeſt divina gratia, delectare in ea, ut tamen non exiſtimes, te donum Dei jure hæreditario poſſidere, ita ſcilicet ſecurus de eo, tanquam nunquam perdere poſſis, ne ſubito, cum forte Deus ſubtraxerit donum, & retraxerit manum, tu animo concidas, & triſtior, quam oportet, fias. beatus omnino, omni

omni ſatagas cura malorum omnium parentem cavere incuriam. Non te deſeret Deus; ſed cave, ne à te deſeratur Deus. Dedit Deus gratiam; ora ut det etiam perſeverantiam. Iubet Deus, ut ſis de ſalute certus; non autem juſſit, ut ſis ſecurus. Pugnandum tibi eſt fortiter, ut tandem triumphes ſuaviter. Caro tua intra te contra te pugnat, hoſtis quo propinquior, eo formidabilior: Mundus circa te contra te pugnat, hoſtis quo copioſior, eo formidabilior: Diabolus ſupra te contra te pugnat, hoſtis quo potentior, eo formidabilior. In virtute Dei ne timeas cum his hoſtibus congredi; in virtute Dei victoriam poteris conſequi. Non autem vinces tantos hoſtes ſecuritate, ſed pugnandi aſſiduitate. tempus vitæ, tempus pugnæ. tunc maxime impugnaris, cum te impugnari neſcis: tunc potiſſimum colligunt vires ſuas, cum quaſdam videntur concedere inducias. Vigilant illi; & tu dormis? Parant ſe illi ad nocendum; & tu non paras te ad reſiſtendum? Multi deficiunt via, antequam locus illis detur in patria,

tria. Quam multi Iſraëlitæ in deſerto moriebantur, quorum nullus promiſſam terram conſequebatur? Quam multi ſpirituales Abrahæ filii in vitæ hujus deſerto pereunt, antequam promiſſam cœleſtis regni hæreditatem adeunt? Nihil efficacius ad excutiēdam ſecuritatem, quam ſi cogitemus perſeverantium raritatem. Tantum ergo cœleſtis gloriæ in nobis ſit deſiderium, & eo perveniendi amor; tantus ſit dolor, quod nondum pervenerimus; tātus ſit timor, ne perveniamus; ut nullam ſentiamus lætitiam, niſi de his, quæ aut auxilium, aut perveniendi ſpem præſtent. Quid juvat in momento gaudere, ſi in æternum cogaris lugere? Quæ poſſit eſſe in hac vita lætitia, ſi tranſit quod delectat, non autem tranſit quod cruciat? Securi vivimus, quaſi horam mortis & judicii trāſierimus. Dicit Chriſtus, quod ad judiciū venturus ſit, qua hora non putamus: dicit hoc veritas, & altera vice repetit, audi & time. Si venturus eſt Dominus in ea hora, qua non putamus, metuendum valde, ne imparati ad

ad judicium accedamus: Si accedimus imparati, quomodo sustinere poterimus severã discussionem hujus judicii? Nihilominus quod in uno hoc amittitur momẽto, non poterit reparari in omni seculo: In unius momenti judicabitur brevitate, quales futuri simus in omni æternitate: In uno hoc momento Vita & Mors, Damnatio & Salus, Pœna & Gloria æterna cuilibet adjudicabitur. O Domine, qui dedisti ad bonum gratiam, da insuper ad bonum perseverantiam!

MEDITATIO XXX.

De sancta vitę Christi imitatione.

Sit vita regula Christus.

Sancta Christi vita, est perfectissima virtutum idea. omnis Christi actio, est etiam nostra institutio. Multi volunt Christum consequi, sed detrectant sequi: Volunt Christo frui, sed non & imitari. Disce à me, quia mitis sum, & humilis corde, dicit Salvator: Nisi Christi velis esse Discipulus, nunquã eris verus Christianus. Non solum Christi passio sit

ſit tuum meritum, ſed & Chriſti actio ſit vitæ tuæ exemplum. Dilectus tuus candidus & rubicundus; ſis & ipſe rubicundus ſanguinis Chriſti aſperſione, & candidus vitæ Chriſti imitatione. Quomodo vero Chriſtum amas, ſi ipſius ſanctam vitam non amas? Si diligitis me, dicit Salvator, præcepta mea ſervate. Qui ergo mādata ejus non ſervat, eum etiam non diligit. Sancta Chriſti vita eſt perfecta vitæ noſtræ regula. Omnibus regulis Franciſci aut Benedicti præferenda eſt unica regula vitæ Chriſti. Si vis eſſe adoptivus Dei filius, vide quomodo converſetur Filius ille unigenitus. Si vis eſſe cohæres Chriſti, debes etiā eſſe imitator Chriſti. Qui vivere vult cum vitiis, ille diaboli ſe dedit obſequiis. Qui vero vult eſſe cum Diabolo, quomodo poterit eſſe cum Chriſto? Vitia amare, eſt Diabolum amare, quia omnia peccata ſunt à Diabolo; quomodo ergo poterit eſſe verus amator Chriſti, qui eſt amator diaboli? Deum amare, eſt ſanctā vitam amare, quia à Deo omnis ſancta vita; quomodo ergo

poterit

poterit esse amator Dei, qui non est amator sanctæ vitæ? Probatio dilectionis est exhibitio operis; veri amoris proprium est amato obsequi, idem cum amato velle, eadem cum amato sentire. Si ergo vere Christum amas, mandatis ejus obsequentem te præstabis; sanctam vitam cum ipso amabis, & spiritu mentis tuæ renovatus cœlestia cogitabis. Vita æterna est in cognitione Christi: Qui vero Christũ non amat, eum etiãnon cognoscit: Qui humilitatẽ, castitatẽ, mansuetudinem, temperantiam, caritatem non amat, etiam Christũ non amat, quia Christi vita nihil aliud erat, quã humilitas, castitas, mansuetudo, tẽperantia, caritas. Christus dicit, se nõ nosse eos, qui voluntatem Patris non adimplent. Ergo etiam Christum non norunt, qui voluntatẽ Patris cœlestis nõ faciunt. Quæ vero est voluntas Patris? Sanctificatio nostra, dicit Apostolus. Non est Christi, qui Spiritum Christi non habet: Vbi vero Spiritus sanctus, ibi etiã cum donis & fructibus suis adest. Qui vero fructus Spiritus? Caritas, gaudium, pax, lenitas, beni-

benignitas, bonitas, fides, mansuetudo, temperantia. Sicut super Christum requiescebat sanctus Spiritus: ita etiam requiescit super omnes illos, qui in Christo sunt per veram fidem, quia Spõsa Christi currit in odore unguentorum Christi. Qui Domino adhæret, est unus Spiritus cum eo. Sicut carnalis copula viri & uxoris, facit ex eis carnem unam: ita spiritualis conjunctio Christi, & fidelis animæ, facit ex eis spiritum unum: Vbi vero spiritus unus, ibi eadem voluntas: ubi voluntas eadem, ibi etiam actiones eædẽ. Qui ergo vitam suam Christi vitæ non conformat, nec Domino adhærere, nec Spiritum Christi habere convincitur. An non æquum est, ut omnis vita nostra illi conformis reddatur, qui ex amore se totum nobis conformavit? Deus in carne se manifestans, exemplar sanctæ vitæ nobis proposuit, ne quis sanctam vitam detrectans, ad carnis confugeret excusationem. Nulla vita jucundior aut tranquillior, quam Christi vita; quia Christus verus Deus. quid vero Deo tanquam summo

bono jucundius aut tranquillius? Seculi vita brevem affert lætitiam, ſed æternam ſecum trahit triſtitiam. Cui in vita te conformas, ei etiam in reſurrectione conformaberis: ſi Chriſti vitæ te hîc conformare incipis, illi in reſurrectione etiam plenius conformaberis; ſi Diabolo te conformas per flagitia, in reſurrectione ei conformaberis per tormenta. Qui me ſequi vult, abnegat ſeipſum, dicit Salvator, & tollat crucem ſuam quotidie. Si in hac vita abnegas, te ipſum, Chriſtus in judicio agnoſcet te pro ſuo. Si propter Chriſtum proprio honori, proprio amori, propriæ voluntati in hac vita renuncias; Chriſtus in futura ſui honoris, ſui amoris, ſuæ voluntatis compotem te faciet. Si in hac vita particeps es crucis, in futura particeps eris æternæ lucis: Si in hac vita particeps es tribulationis, in futura particeps eris conſolationis: Si in hac vita particeps es perſecutionis, in futura particeps eris largiſſimæ retributionis. Qui me confitetur in hoc ſeculo, inquit Chriſtus, confitebor & ego eum co-

coram Patre cœlesti: Iam vero non ſolum doctrinæ profeſſione, ſed etiam vitæ conformatione Chriſtum confiteri debemus; ita demum pro ſuis nos agnoſcet in judicio. Quiſquis me negaverit coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre cœlesti. Chriſtus non ſolum verbis, ſed etiam, & multo magis, impia vita negatur. Qui ergo factis negat Chriſtum in hoc ſeculo, eum etiam factis negabit in judicio. Chriſtianus non eſt, qui veram Chriſti fidem non habet: Vera autem fides Chriſto ſpirituali viti nos inſerit tanquam palmites: Omnem palmitem in Chriſto, non ferentem fructum, cœleſtis Agricola tollit, qui vero in Chriſto manet, & in quo Chriſtus per fidem habitat, hic fert fructum multum. Non eſt palmes in vite, qui non trahit ſuccum ex vite; non eſt anima in Chriſto per fidem, quæ non ſpiritualem caritatis ſuccum ex Chriſto trahit per fidem. Conforma nos vitæ tuæ, bone Ieſu, in hoc ſeculo, ut plene ei conformemur in futuro!

MEDITATIO XXXI.

De sui abnegatione.

Ille negat Christum, qui se non abnegat ipsum.

QVi me sequi vult, seipsum abneget, dicit Salvator. Seipsum abnegare, est proprio suo amori renunciare. Amor proprius amorem Dei prohibet. Si vis esse Christi Discipulus, necesse est, ut radix amoris proprii moriatur in te penitus. Nemo Christum diligit, nisi qui seipsum odit. Nisi granum frumenti, lapsum in terram, fuerit mortuum, fructum non affert: ita quoque fructus Spiritus sancti percipere non poteris, nisi in corde tuo moriatur amor proprius. Dicebat Dominus ad Abrahamum: Egredere è terra tua, & è cognatione tua, & è domo patris tui, ad terram, quam ostendam tibi. Non poterat Abraham tantus fieri Propheta, nisi prius egrederetur ex sua patria: Non eris prius verus Christi discipulus, & vere spiritualis homo, antequam ab amore discedas proprio. Iacob ex conta-

ctu Angeli uno pede claudicabat, altero ſano & integro: Per duos hos pedes duplex amor intelligitur, proprius & divinus: Tunc homo particeps erit divinæ benedictionis, cum pede amoris proprii claudicabit, altero illo amoris Dei manente ſano & integro. Fieri non poteſt, ut uno eodemq; oculo cœlum intuearis & terram: ita fieri nequit, ut una eademque voluntate ſeipſum inordinate quis amet ac Deum. Amor eſt ſummum animæ noſtræ bonum, tribuendum ergo hoc ſummum animæ bonum, ſummo bono, ſcilicet Deo. Amor tuus, Deus tuus, id eſt, quicquid ſumme amas, id in Dei locum collocas, quicquid ſumme amas, id ſummum eſſe judicas; Deus autem vere eſt ſummum Ens: Qui ergo ſeipſum amat, ſeipſum Deũ judicat, & in locum Dei collocat; quæ eſt omnino maxima idololatria. Quod ſumme amas, hoc rerum omnium finem æſtimas, & deſideriorum tuorum ultimum complementum judicas. ſolus autem Deus eſt principium & finis creaturarum; ipſe eſt primus

& novissimus; ipse solus implet desiderium cordis nostri, & nihil quicquam creati tua potest satiare desideria: amorem ergo Dei præferre debes amori proprio, Deus est principium & finis: In illo ergo debet amor noster incipere, in illo etiam debet desinere. Dei essentia est extra omnes creaturas, sicut ab æterno fuit Deus in seipso: Ab omnibus ergo creaturis amorem tuum abstrahas. Qualis amor tuus, talia etiam opera tua. Si opera tua procedunt ex vera fide & Dei amore, Deo sunt grata, & coram oculis ejus magna, licet coram omnium hominum oculis sint parva; Si procedunt ex amore proprio, nunquam poterunt placere Deo. Amor proprius præstantissima quæque opera contaminat. Cũ esset Christus indomo Simonis, mulier quædam unguẽti preciosi vas confringit, & caput Christi inungit; apparet opus parvum; nihilominus Christo erat gratum, quia procedebat ex fide vera, caritate pura, contritione seria. Sacrificium erat opus Deo gratum in V. T. Interim tamen

men Deo nō placebat, quod Saul prædam Amalecitarum ad offerenda Deo ſacrificia ſegregabat. quare? quia hoc non procedebat ex amore Dei. ſi enim vere Deum dilexiſſet, mandatum Dei de omnibus prædis exurendis non contempſiſſet; ſeipſum diligebat, & ſuam devotionem. Amor eſt quidam ignis. ita enim orat Eccleſia; Veni ſancte Spiritus; & tui amoris ignem accende in fidelibus. Ignis non hæret in terra fixus, ſed ſemper tendit ſurſum. ſic amor tuus non debet in te quieſcere, ſed ſurſum ad Dominum ſe debet elevare. Seipſum abnegare, eſt inſuper honori ſuo renunciare. Summo bono ſoli debetur ſummus honor: Deus ſummum bonum eſt. Qui ſuam quærit gloriam, non poteſt Dei gloriã quærere. ſicut Salvator dicebat ad Phariſæos, Quomodo poteſtis credere, qui gloriam ab invicem accipitis? Chriſti exemplum intuere & ſequere: Sæpius de ſe teſtatur, quod nō quærat ſuam gloriam, quod non accipiat honorẽ ab hominibus, quod ſit ex corde humilis. Omnia tua dona à Deo

accipis;omnia ergo Deo viciſſim tribuas.omnes bonorum rivuli ab hoc fonte bonitatis divinæ procedunt;omnia ergo bona viciſſim in hoc mare transferenda. Herbæ, quæ ſolſequia dicuntur, ſemper convertunt ſe ad ſolem,à quo vitam & ſuccum hauriunt: Sic & omnibus tuis donis,&omni tuo honore ad Deũ te converte,& nihil quicquam tibi tribue. Si aliquid à teipſo habes, honorem tuum quærere,& tibi ipſi tua dona tribuere potes: ſed quia nihil habes à teipſo: omnia vero à Deo, ideo non tuum, ſed Dei honorem quærere debes. Proprius honor avertit hominem à Deo. Exemplum eſt in Nebucadnezar, qui dicebat: Hæc eſt illa Babylon, quam ædificavi in domum regni, in robore fortitudinis meæ, & in gloriam decoris mei. Sed quid ſequitur? Adhuc ſermo erat in ore Regis, & vox è cœlo ruit: Tibi dico, Nebucadnezar, regnum tranſibit à te; ab hominibus te ejicient, & cum beſtiis agri erit habitatio tua. Sic ſi ex proprio honore & ſuperbia ſpiritualem tuam Babylonem, id eſt, operum bono-

bonorum ſtructuram æſtimas, & gloriam eorum tibi tribuis, & non ſoli Deo, abjicieris à conſpectu Dei. Seipſum denique abnegare, eſt propriæ voluntati renunciare. Optimæ voluntati ſemper parendum; Dei autem voluntas ſemper eſt optima. Illius voluntati parendum, à quo omnia noſtra habemus: A Deo autem omnia ad nos devenerunt. Illius voluntati parendum, qui nos ſemper ad vitam & ad bonum deducit: Dei voluntas ſemper ducit ad vitam & bonum. Delectare in Domino, & ipſe dabit tibi petitiones cordis tui. Propria voluntas ad mortem & damnationem nos deducit. Per quid primus noſter parens ex Dei gratia & ſtatu ſalutis in æternam damnationem prolapſus eſt? Sepoſita Dei voluntate propriam ſequebatur voluntatem: præceptum Domini negligebat, & ſuaſionem diaboli audiebat. Verus ergo Chriſti diſcipulus propriæ voluntati renunciat, & divinam volũtatem ſequi deſiderat. Aſpice Chriſtum, is, in agone paſſionis conſtitutus, propriam voluntatem, tanquam gra-

tiſſimum ſacrificium, Deo offert: Offeras & tu propriam Deo voluntatem: & ſic perficies eam, quam Chriſtus requirit, tui abnegationem, O Domine, tua ſancta, voluntas fiat, ſicut in cœlo, ita & in terra!

MEDITATIO XXXII.

De vera quiete animæ.

Domino mens nixa quieta eſt.

IN tranſitoriis & mundanis rebus quietem ſuam anima ſæpe quærit, ſed non invenit. quare? quia anima omnibus creaturis dignior. Non ergo poteſt in illis vilioribus quietem & pacem invenire. Omnia mundana fugacia ſunt & tranſitoria; anima autem immortalis: Quomodo ergo veram quietem in illis inveniret? Omnia illa terrena ſunt? anima autem noſtra cœleſtis eſt originis. quomodo ergo illis deſiderium ſuum explere poſſet? In Chriſto requiem invenit, ille poteſt ſatiare & explere deſiderium illius. Contra iram Dei quieſcit in vulneribus Chriſti: contra accuſationes Satanæ in potentia Chriſti: con-

contra terrorem legis in prædicatione Christi: cōtra peccata accusantia in sanguine Christi, qui melius coram Deo loquitur, quā sanguis Abel: contra mortis terrorem in sessione Christi ad dextram Patris acquiescit & cōfidit. Atque ita fides nostra quietem invenit in Christo; sed & caritas nostra summam quietem ibi invenit. Qui amore rebus terrenis inhæret, non habet veram quietem, quia ipsæ res terrenæ eam non habent: non possunt plene appetitum animæ satiare, quia omnia finita sunt; anima autem nostra ad imaginem Dei facta, infinitum illud bonum, in quo omnia bona sunt, appetit. Vt ergo fides nostra nulli ex omnibus creaturis inniti debet; sed soli Christi merito: Ita quoque amor noster nulli creaturæ adhærere debet, imo nec nobis ipsis. Nam proprius amor itidem amorem Dei impedit: Omnibus debemus amorem Dei præferre. Anima nostra, Sponsa Christi est; huic ergo uni adhærere debet: Anima nostra, Dei habitaculum; huic ergo soli locum dare debet. Multi quę-

runt

runt in divitiis quietem;ſed extra Chriſtum nulla animæ quies: Vbi autem Chriſtus, ibi paupertas, ſi non actu tamen affectu. Non habebat ille cœli & terræ Dominus, quo caput reclinaret. ſicque paupertatem nobis commendare & conſecrare voluit. Divitiæ ſunt extra nos; at quod animam quietam reddere debet, illud internum eſſe oportet: Cui vero in morte adhærebit anima, quando omnia in mundo relinquenda? Aut nos divitiæ deſerunt, aut noſmet illas,ſæpius in vita,ſemper autem in morte:Vbi ergo tunc pacem & quietem inveniet anima? Multi in voluptatibus quærunt quietem, ſed corporis hæc aliquando quies & delectatio eſſe poteſt, non autem animæ: Tandem ſequitur comes, dolor & luctus. Voluptates ad hanc vitam ſpectant; anima autem non eſt creata hujus vitæ gratia, quia per mortem exire compellitur. quomodo ergo in voluptatibus quietem invenire poſſit? Extra Chriſtum non eſt animæ quies: Qualis autem erat vita Chriſti?Sũmus dolor à primo nativitatis tẽpore uſque ad mortem

tem. Sic ille verus rerum æstimator docere nos voluit, de voluptate quid nobis ſentiendum ſit. Multi in honoribus quærũt quietem: Miſeri vero, qui ad quamlibet popularis auræ mutationem quiete carere coguntur. Honor eſt exterius & fugaciſſimum bonum; quod autem quietem animæ largiri debet, id in nobis eſſe oportet. Quid de humana laude & gloria plus referes, quam Apellis pictura laudata? Conſidera angulum; in quo latitas, quanta ejus proportio ad totam provinciam! ad Europam! ad totum orbem habitabilem! Ille demum verus honor, qui à Deo electis olim obtinget. Quies rei eſt in ipſius fine; nec quieſcit res naturaliter, niſi poſtquam finem & locum ſuum adepta eſt. finis creatæ animæ Deus eſt; facta ſiquidem eſt ad Dei imaginem. Ergo non poteſt eſſe quieta & pacata, niſi in illo ſuo fine, ſcilicet in Deo. Vt corporis vita, anima; ita animæ vita, Deus. Sicut ergo vere vivit anima, in qua ſpirituali gratia Deus habitat; ita mortua eſt anima, quæ Deum inhabitantem
non

non habet. quæ vero poteſt quies eſſe mortuæ animæ ? Prima iſta mors in peccatis, neceſſario trahit ſecundam mortem damnationis. Qui proinde amore ſuo firmiter adhæret Deo, & interius divina conſolatione fruitur; illius quietem exteriora mala perturbare non poſſunt: In rebus triſtibus lætus eſt, in paupertate dives, in tribulationibus ſeculi ſecurus, in turbis mundanis tranquillus, in conviciis & hominum contumeliis pacatus, in ipſa morte vivus. Non curat Tyrannorum minas, quia interius ſentit divinæ conſolationis divitias. In adverſis non triſtatur, quia ſanctus Spiritus efficaciter eum interius conſolatur. Non angitur in paupertate, quia dives eſt in Dei bonitate. Non turbatur hominum contumeliis, quia divini honoris fruitur delitiis. Non curat carnis voluptatem, quia magis gratam habet Spiritus ſuavitatem. Non quærit amicitias mundanas, quia Dei ſibi propitii ac amici ſentit delitias. Non inhiat theſauris terrenis, quia ſummum theſaurum habet reconditum in cœlis. Mortem

tem non metuit, quia in Deo semper vivit. Non desiderat magnopere sapientiam mundanam, quia habet interius docentem sanctum Spiritum. Perfectum tollit imperfectius. Non timet fulgura & tempestates, incendia & aquarum vastitates, tristes planetarum configurationes, & luminarium cœlestium obscurationes, quia supra Naturam evectus in Christo fide recumbit, in Christo vivit. Non abstrahitur blanditiis seculi, quia audit in se suaviorem vocem Christi. Non timet Diaboli potentiam, quia divinam sentit indulgentiam. fortior est, qui in ipso vivit & vincit, quam Diabolus, qui vincere eum frustra satagit. Non sequitur carnis illecebras, quia in spiritu vivens spiritus sentit divitias. mortificat & crucifigit carnem Spiritus vivificatio. Non metuit diabolum accusatorem, quia Christum novit esse suum intercessorem. Hanc veram quietem animæ nostræ velit concedere autor & dator illius unicus, Dominus noster, Deus in secula benedictus!

MEDITATIO XXXIII.

De conscientiæ puritate

Mens recti conscia, vita est.

IN omni tuo opere maximam curam habe conscientiæ. Si instigat te Diabolus ad quoddam peccatum, internum conscientiæ reverere judicium. Si times in aliorum hominum peccare præsentia, multo magis à peccato revocet te propria conscientia: Internum testimonium efficacius est, quam externũ, quamvis ergo peccata tua fugiant omnium hominum accusationem, nunquam tamen effugere poteris internam conscientiæ testificationem. Conscientia erit inter libros illos, quos Apocalypsis testatur in judicio olim aperiendos. Primus liber est divinæ omniscientiæ, in quo manifeste relucebunt omnium omnino hominum facta, verba, cogitata. Secundus liber est Christus, qui est vitæ liber, in hoc qui scriptus invenietur per veram fidem, is ab Angelis deducetur in curiam cœlestem. Tertius liber est Scriptura, juxta

officium? Exhibe pauperi beneficium. Membris quod bene fit, id tanquam sibi factum caput accipit. Dicit tibi Christus, Da mihi de eo, quod dedi de meo; fac bonum de bono, ut acquiras tibi bonum; largire terrena, ut ea serves, quia ea parce nimis servando amittes. Audi Christum monentem, ne cogaris in judicio eum audire dicentē; Ite in æternum ignem maledicti, quia non cibastis me, quando esurivi. Sanctum semen Eleemosyna, prout parce vel large fuit sparsum, messis erit vel parca vel copiosa. Si vis esse in numero ovium, exhibe etiam ovibus beneficium. Terreant te hœdi ad sinistram constituti, non quia rapuerunt, sed quia non paverunt. Inclina, ô Deus, cor nostrum ad testimonia tua, & non ad avaritiam!

MEDITATIO XXXVI.

De proprietatibus veræ caritatis.

Sanctos dilectio signat.

VEra & sincera caritas est constans piorum proprietas.n[illegible]

lus Christianus sine fide, nulla fides sine caritate: ubi non est caritatis splendor, ibi etiam non est fidei fervor. Remove lucem à Sole, & removere poteris caritatem à fide. Caritas est actus exterior interioris vitæ hominis Christiani. Corpus mortuum est sine respiratione: ita fides mortua est sine dilectione. Non est Christi, qui non habet Spiritum Christi; non habet Christi Spiritum, qui non exserit caritatis donum, quia fructus Spiritus est caritas: Arbor bona non cognoscitur, nisi ea fructus proferre bonos perspicitur. Caritas vinculum est Christianæ perfectionis. sicut corporis membra per spiritum, id est animam, conjunguntur: ita vera corporis mystici membra per Spiritum sanctum charitatis vinculo uniuntur. In templo Salomonis omnia auro obducta erant intus & exterius: sic in spirituali Dei templo caritate omnia ornata sint intus & exterius. caritas moveat cor ad compatiendum, caritas manum moveat ad elargiendum. non sufficit compassio, si non accedat exterior

terior elargitio; nec sufficit elargitio exterior, si non accedat compassio interior. Omnia accipit fides à Deo; caritas vicissim omnia sua donat proximo: Per fidem divinæ naturæ consortes reddimur; Deus autem caritas est. Vbi ergo non se exerit caritas exterius, nemo credat, quod adsit fides interius. Nemo in Christum credit qui non Christum diligit: nemo diligit Christum, nisi qui etiam diligit suum proximum. Nondum vera cordis fiducia apprehendit Christi beneficium, qui proximo debitum denegat officiū. Non est vere opus bonum, quod non procedit ex fide; nec est vere opus bonū, quod non procedit ex caritate: caritas enim semen est omnium virtutum, non est bonus fructus, nisi qui de radice caritatis exurgit. Caritas est spiritualis gustus animæ; huic enim soli sapit omne bonum, omne arduum, omne adversum, omne laboriosum. Caritatis gustus etiam mortem facit suavissimam, quia fortis, ut mors, dilectio, imo fortior quam mors, quia caritas Christum de-

duxit ad mortem, caritas etiam vere pios, ut pro Chrifto mori non dubitent, excitat. Omnia Dei opera procedunt ex caritate, etiam pœnæ ipſæ: Sic omnia opera Chriſtiani hominis ex caritate procedant. In omnibus creaturis propoſuit nobis Deus ſpeculum caritatis. Sol & ſidera non ſibi, ſed nobis lucent. Herbæ non ſeipſas, ſed corpora noſtra purgant. Aër, aqua, bruta, & omnes creaturæ homini inſerviunt. Ita quoque teipſum totum exhibeas proximi miniſterio. Nō proſunt linguæ ſine caritate, quia ſine caritate linguarum cognitio inflat, caritas autem ædificat. Non prodeſt ſcientia myſteriorum ſine caritate, quia etiā Diabolo nota ſunt myſteria, caritas autem ſolius vere pii propria. Fides etiam montes transferens non prodeſt ſine caritate, quia talis fides eſt ſolum miraculoſa, non ſalvifica. Caritas dono miracula faciendi præſtat, quia illa verorum Chriſtianorum indubitata nota, hoc impiis interdum conceditur: Non prodeſt omnes facultates pauperibus diſtribuere, ſi

re, si non adsit caritas; quia hypocritica est actio exterior, si non adsit caritas interior. Non prosunt rivi beneficentiæ, si non oriantur ex caritatis fonte. Caritas patiens est; quia nemo facile irascitur ei quem vere diligit. Caritas benigna est; qui enim cor suum, bonum animæ summum, donavit per caritatem, quomodo minora bona exteriora negaret? Caritas non æmulatur; quia alterius bona aspicit tanquã sua. Caritas non agit perperam; quia nemo facile eum lædit, quem vere & ex animo diligit. Caritas non inflatur; quia per caritatem unius corporis membra reddimur; membrum autem unum alteri se non præfert. Caritas non gerit se indecenter; quia irati proprium est indecenter se gerere; caritas autem iræ frenum est. Caritas non quærit quæ sua sunt, quia quod quis amat, sibiipsi præfert, ejusque commoda magis quærit, quam sua. Caritas non irritatur; quia ex superbia omnis ira; caritas autẽ infra alios se abjicit. Caritas non cogitat malũ; quia cui quis malum struere cognoscitur,

eum nondum vere diligere convincitur. Caritas non gaudet super injustitia; quia caritas aliorum miseriam facit suam, omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet caritas. Quod enim sibi præstari caritas exoptat, id aliis præstare non recusat. Cessabunt linguæ, evacuabuntur prophetiæ, destruentur scientiæ; non cessabit caritas, sed ejus imperfectio in futura vita complebitur, & ejus perfectio in futura vita augebitur. Duo altaria constitui Deus jusserat in tabernaculo: ignis ab exteriori transferebatur ad interius: duplicem Ecclesiam Deus congregavit, militantem & triumphantem: ignis caritatis à militante olim transferetur ad triumphantem. Hæc cogitans, devota anima, sanctæ stude caritati. Proximus quisquis sit, is tamen est, pro quo Christus mori voluit: quare ergo proximo denegas caritatem impendere, cum Christus non dubitaverit vitam pro eo impendere? Si vere Deum diligis, etiam imaginem ipsius diligere debes. Vnum spirituale corpus omnes

sumus

ſumus; ſit ergo omnium una ſpiritualis anima: iniquum eſt, ut diſſideant in terris, qui aliquando una victuri ſunt in cœlis. dum mentes conſentiunt in Chriſto, voluntates etiam conjunctæ ſint. unius Domini ſervi ſumus, diſſidere invicē non eſt æquum. mortuum eſt corporis membrum, quod alterius non ſentit affectū. non ſe verum myſtici corporis Chriſti membrum æſtimet, qui alteri patienti non condolet. Vnus omnium Pater Deus, quem à Chriſto edoctus quotidie patrem compellas; quomodo is te verum agnoſcet filiū, niſi viciſſim ipſius filios pro fratribus agnoſcas? Hominem tibi à Deo commendatū, ſi dignus eſt, ama, quia dignus eſt quem amas; ſin indignus, ama ideo, quia Deus dignus cui pareas: per amorem hominis inimici amicus oſtenderis Dei: Non attende, quid faciat tibi homo, ſed attende, quid tu feceris Deo: Non attende injurias quas infert inimicus, ſed attende beneficia quæ confert tibi is, qui jubet ut inimicū diligas. Proximi ſumus conditione terrenæ nativitatis, & fra-

tres ſpe cœleſtis hæreditatis: diligamus ergo invicem. Accende in nobis, ô Deus, caritatis ignem per Spiritum tuum!

MEDITATIO XXXVII.

De ſtudio Caſtitatis.

Christi, mens caſta, cubile.

QVi vult eſſe verus diſcipulus Chriſti, ſanctæ ſtudere debet caſtitati. Caſta & pura mens eſt benigniſſimus Deus; hunc caſtis invocare debes precibus. Dixit quidam Sapiens, quod corporis caſtimonia & animæ ſanctimonia ſint duæ claves religionis & fælicitatis. Si corpus non ſervatur purum & immaculatum à ſcortatione, vix poterit anima exardeſcere in oratione. Corpus noſtrũ Spiritus S. templum eſt; cavendum ſummo ſtudio, ne polluamus ſanctum hoc Spiritus S. habitaculum. Membra noſtra Chriſti membra ſunt; cavendum, ne tollamus membra Chriſti, & faciamus membra meretricis. Domino per fidem & caſtitatem adhæreamus, ut ſimus cum eo unus ſpiritus; nõ adhæreamus meretrici, ne efficiamur cum ea unum corpus. Sodomitæ

domitæ æſtuãtes libidinibus percutiebantur à Domino cœcitatibus, corporali ſcilicet & ſpirituali: eadem adhuc hodie hominum impurorum eſt pœna. Sodomitarum libidines ſulphure & igne cœlitus delapſo vindicabantur: ſic Deus fervorem pravæ iſtius concupiſcentiæ in ſcortationibus æterno igne accendet. Ignis hic non extinguitur, ſed fumus tormentorum aſcendit per omnia ſecula. Foris, id eſt, extra cœleſtem Hieroſolymam, ſunt canes, id eſt, impuri & libidinoſi homines. Abluit nos Chriſtus precioſo ſuo ſanguine in Baptiſmo; cavendũ ſummo ſtudio, ne impuris libidinibus nos contaminemus: Ipſa natura duce talia flagitia erubeſcunt impii perpetrare in conſpectu hominum; & tamen non erubeſcunt ea perpetrare in conſpectu Dei & Angelorum, nulli parietes oculos Dei Sole lucidiores impediũnt; nulli anguli ſanctorum Angelorum præſentiam excludunt; nulli receſſus internum conſcientiæ teſtimonium tollunt. Mirabile hoc eſt, quod ardor luxuriæ aſcendat quaſi ad

cœlum, cum tamen fœtor ejus descendat ad infernum. Brevis voluptas ista æternum pariet dolorem. momentaneum est, quod delectat; æternum, quod cruciat: brevis voluptas fornicationis; perpetua pœna fornicantis. Memoria crucifixi crucifigat in te carnem tuam: memoria gehennæ extinguat in te concupiscentiæ fervorem: lachrymæ pœnitentiæ extinguant in te libidinis ardorem. Configat carnem tuam divinus timor, ne te decipiat carnalis amor. Cogita, quod appetitus libidinis plenus sit anxietatis & vecordiæ, actus abominationis & ignominiæ, exitus pœnitudinis & verecundiæ. Non blandientem Dæmonis ad libidinem incitantis faciem, sed pungentem fugientis caudam respice: Non cogita brevitatem delectationis, sed potius æternitatem damnationis. Ama scientiam scripturarum; & vitia carnis non amabis: Semper aliquid operis facito, ut cum venerit tentator, te semper inveniat occupatum. Davidem decepit in otio: Iosephum non poterat decipere in ministerio. Cogita instan-

tem

tem omnibus horis mortem; & facile spernes omnem carnis voluptatem. Ama temperantiam; & facile vinces pravam concupiscentiam: Venter mero æstuans cito despumat in libidinem: Periclitatur in delitiis castitas: si ergo immodicis delitiis pascis carnem, nutris tui ipsius hostem. Sic nutrienda caro, ut serviat; sic domanda, ut non superbiat. Cogita judicii extremi terrorem, & facile extingues libidinis fervorem. Revelabuntur occulta cordium; quanto magis facta in occulto perpetrata? Reddenda erit ratio de verbis inutilibus: quanto magis de spurcis sermonibus? Reddenda erit ratio de spurcis verbis; quanto magis de impuris factis? Quam longa fuit vita tua, tam longa erit accusatio: quot fuerunt peccata tua, tot erunt accusatores. Illæ cogitationes, quæ apud nos usu viluerunt, in discessu non manebunt. Quid ergo prodest scortationem tuam aliquandiu coram hominibus occultari, cum in die judicii omnium omnino oculis debet revelari? Quid prodest effugere tribunal

nal judicis terreni, cũ tamen non poſſis effugere tribunal judicis ſuperni? Non poteris hunc judicẽ corrumpere muneribus, eſt enim judex juſtiſſimus: Non poteris eũ precibus flectere; eſt enim judex diſtrictiſſimus: Non poteris ex ipſius provincia & jurisdictione fugere,eſt enim judex potẽtiſſimus. Non poteris eum fallere vanis excuſationibus, eſt enim judex ſapientiſſimus.Non poteris à lata & promulgata ſententia appellare, eſt enim Iudex ſupremus. Erit ibi veritas in inquiſitione, nuditas in publicatione, ſeveritas in executione.Ergo,devota Deo anima,ſẽper obverſetur judicis hujus terror, ſic non decipiet te libidinis fervor: Sis roſa caritatis, viola humilitatis,& liliũ caſtitatis:Diſce à Chriſto Sponſo tuo humilitatem; diſce etiã ab eo caſtitatẽ: magna dignitas caſtitatis quæ in corpore conſecrata eſt: magna dignitas caſtitatis,quia in carne pręter carnẽ vivere facit.Vt nihil vilius,quã carne vinci, ita nihil glorioſius, quam carnẽ vincere.Nec ſolũ exteriores fugiẽdę ſunt ſcortationes, ſed etiã impurę fugiendę ſunt cogitationes;

gitationes; quia Deus non ſolum Iudex exteriorum actuum, ſed etiam interiorum cogitationum. Vultu ſæpe læditur pietas; oculis ſæpe læditur caſtitas. Audi quid dicat veritas: Qui aſpicit mulierem ad concupiſcendam eam, jam fornicatus eſt cum ea. Quam difficilis hic pugna, tam glorioſa erit victoria. difficile eſt libidinis incendia reſtinguere; impuberes ſtimulat, juvenes inflammat, ſenes & decrepitos fatigat, non aſpernatur tuguria, non reveretur palatia. ſed quam difficile eſt hic pugnare, tam laudabile erit triumphare. Reſtinguendi ſtatim primi impetus, nec fomenta pravarum cogitationum hic flammæ ſubminiſtranda. Apoſtolus, cum cenſuerit vitiis omnibus reluctandum, adverſus ſcortationem non congreſſus ſed fugam indicit: Fugite, inquit, ſcortationem. Quemadmodum enim peregrinus, ficta ſimplicitate mendicus, nos decipiendi gratia accedit; ſi eum non admittimus, recedit; ſi ſinimus eum ingredi, fit hoſpes; colligit vires; tandem, ſi aſſentiamur, fit dominus: Ita motus

pravæ

pravæ concupiſcentiæ ſtimulant nos; ſi eis non blandiamur, recedunt. Si non vis hunc hoſtem tibi dominari, non recipias eum in domum cordis tui. Conſerva nos, ô Deus, in animi ſanctitate, & corporis caſtitate!

MEDITATIO XXXVIII.

De præſentis vitæ fugacitate.

Hominum quid vita? Cylindrus.

COgita, devota anima, vitæ hujus miſeriam & fugacitatē, ut cor tuū elevetur ad deſiderandam cœleſtem hæreditatem. Vita hæc, dum creſcit, ſimul decreſcit; dum augetur, ſimul minuitur; quicquid ei accedit, ſimul etiam decedit. Punctum eſt temporis, quod vivimus, & adhuc puncto minus; dum nos vertimus, immortalitas aderit. Sumus in hac vita, tanquam in domo aliena. Non habebat Abraham in terra Canaan habitandi fundum, ſed tantū ſepulchrum hæreditarium: Sic vita præſens locus eſt diverſorii & ſepulcri. Vitæ hujus principium ſtatim mortis eſt exordium. Naviganti ſimilis eſt vita noſtra.

noſtra. qui navigat, ſive ſtet, ſive ſedeat, ſive jaceat, ſemper ad portum accedit propius, & eo vadit, quo impulſu navis ducitur; ſic & nos, ſive dormientes, ſive vigilantes, ſive jacentes, ſive ambulantes, ſive nolentes, ſive volentes, per momenta temporum ſemper ad finem ducimur. Vita hæc potius mors eſt, quia ſingulis diebus morimur, ſiquidem ſingulis diebus aliquid de vita abſumimus. Plena eſt hæc vita dolore præteritorum, labore præſentium, timore futurorum. Ingreſſus in vitam flebilis, quia à lacrymis vitam auſpicatur infans, quaſi prævidens futura mala: Progreſſus debilis, quia multi morbi affligunt, multæ curæ angunt: Egreſſus horribilis, quia non egredimur ſoli, ſed egrediuntur nobiſcum opera noſtra, & per mortem egredimur ad ſeverum Dei judicium. Conceptio noſtra eſt culpa, naſci miſeria, vivere pœna, mori anguſtia. In ſordibus generamur, in tenebris ſovemur, in doloribus parturimus, ante exitum miſeras oneramus matres, in exitu more vipe-

reo

reo Iaceramus. advenæ ſumus naſcendo, & incolæ vivendo, quia compellimur migrare moriendo. Prima pars vitæ noſtræ ſeſe neſcit, media curis obruitur, ultima ſenectute moleſta premitur. Omne vitæ tempus aut eſt præſens, aut præteritum, aut futurum. Si præſens, eſt inſtabile: ſi præteritum, jam nihil eſt: ſi futurum, eſt incertum. Putredo ſumus in exortu, bullæ in omni vita, eſca vermium in morte! Terram gerimus, terram terimus, terra erimus. Naſcendi neceſſitas abjecta, vivendi miſera, moriendi dura. Corpus noſtrum eſt terrenum habitaculum, in quo habitant mors & peccatum. quæ ſingulis diebus illud conſumunt. Tota noſtra vita eſt ſpiritualis militia ſuperne in exitium excubant dæmones, à dextra & ſiniſtra mundus oppugnat, inferius & interius caro excubat. malitia eſt hominis vita, quia in ea perpetua carnis & ſpiritus lucta. Quæ ergo poſſit eſſe vera hominis lætitia in hac vita, cum nulla in ea ſit felicitas ſecura? Quid poteſt nobis de præſentibus contin-

lingua myrrharum guſtat poculum, manus ac pedes perforantur clavis, latus vulneratur, totum corpus flagellatur, & in cruce expanditur: Ipſe paſſus eſt famem, ſitim, frigus, contemtum, paupertatem, convicia, vulnera, mortem, crucem. Quam vero iniquum foret, pati Dominum, & lætari ſervum? quam iniquum foret, Salvatorem pro peccatis noſtris tam graviter puniri, & nos in illis jucundari! quam iniquum foret, affligi caput, & reliqua membra non cōdolere! Quin potius, ut Chriſtum oportuit per paſſionem ſuam intrare in cœleſtem gloriam: ita & nos per multas tribulationes oportet ingredi in regnum cœlorum. Cogita etiam largam retributionem. Non ſunt condignæ paſſiones hujus temporis futura gloria. quantacunque paſſio noſtra ſit, temporalis eſt, imo interdum diaria, ſed illa gloria æterna. Omnia noſtra adverſa accurate obſervat Deus, & in judicium aliquando adducet: Quam igitur turpe fuerit in auguſtiſſimo illo orbis conventu ſine crucis & paſſionum moni-

bus conſpici! Ipſe quoque omnes lachrymas abſterget ab oculis ſuorum. O felix lachryma, quam talis ac tanti Domini manus abſterget! O beata crux, quæ in cœlo invenis remunerationem! David non integros decem annos verſabatur in exilio, ſed quadraginta in imperio: Præfigurata hic brevitas paſſionis; ſed gloriæ ſecuturæ æternitas. Punctum temporis eſt, quo exercentur per crucem ſancti; miſerationes ſeculi, quibus colliguntur; atque ita vere matutinis adverſis proſpera veſpertina ſuccedunt. Cogita inſuper omnium ſanctorum tribulationem. Aſpice Iobum lugentem in ſterquilinio, Iohannem eſurientem in eremo, Petrum extenſum in patibulo, Iacobum decollatum ab Herodis gladio. Adſpice Mariam benedictam Salvatoris matrem ſub cruce Filii ſtantem, quæ typum gerit Eccleſiæ ſpiritualis Domini matris. Beati eſtis, inquit Chriſtus, ſi perſecuti vos fuerint propter nomē meum; ita enim fecerunt Prophetis. O glorioſa perſecutio, quæ nos Prophetis & Apoſtolis, adeoque om-

nibus

nibus sanctis, immo ipsi Christo conformes reddit! Patiamur ergo cum patientibus, crucifigamur cum crucifixis, ut glorificemur cum glorificatis. Si vere filii sumus, sortem reliquorum filiorum non detrectemus. Si vere Dei hæreditatem desideramus, integram acceptemus; Iam vero filii Dei non solum hæredes sunt gaudii & gloriæ in futuro seculo, sed etiam tristitiæ & passionum in præsenti; quia flagellat Deus omnem filium quem recipit; punit ipsorum peccata, ut in futuro parcat judicio; multiplicat hic tribulationem, ut possit illic multiplicare mercedem; atque ita non tam persecutio quam remuneratio augetur. Cogita beatam crucis conditionem. Radicem mundani amoris in nobis extinguit, & semen divini amoris cordibus nostris inserit. Crux in nobis generat odium mundanorum, & animum ad cœlestia evehit: Mortificata carne vivit spiritus, amarescente mundo dulcescit Christus. Magnum est crucis mysterium; quippe per eam ad contritionem, ad verum timorem

ad patientiæ exercitium nos vocat Deus. aperiamus pulſanti, & audiemus,quid in nobis loquatur Dominus. Contemtus eſt crucis aſpectus coram mundo,& coram oculis carnalibus hominis exterioris; glorioſus coram Deo, & coram oculis ſpiritualibus hominis interioris. Quid Chriſti paſſione vilius & abjectius à Iudæis reputabatur: quid vero in oculis Dei eadem dignius & precioſius? quippe quæ eſt precium pro totius mundi peccatis. Ita quoque juſtus affligitur,juſtus moritur;& nemo conſiderat. ſed precioſa crux, precioſa mors Sanctorum in conſpectu Domini. Nigra eſt Eccleſia, Chriſti ſponſa,exterius, propter calamitates & perſecutiones: Intus formoſa,propter divinam conſolationem. Hortus concluſus eſt Eccleſia, & quælibet fidelis anima, quippe nemo agnoſcit ejus pulchritudinem,niſi qui in ea eſt. Nunquam plene & perfecte ſentiemus conſolationem Spiritus, niſi caro noſtra affligatur exterius. Si habitat in nobis amor mundi, non eſt quo intret amor Dei: Vas plenum non poteſt

poteſt impleri liquore novo, niſi prior evacuetur: Effundamus ergo amorem ſeculi, ut impleatur amore Dei. Ideo Deus ipſe per crucem mundi amorem in nobis extinguit, ut divino amori locus eſſe poſſit. Præterea crux ad preces compellit, & virtutis eſt occaſio, quando Aquilo hortum perflat, id eſt, quando perſecutiones exercent Eccleſiam, tunc fluunt aromata ejus, tunc illius virtutes augentur, quæ gratum coram Deo ôdorem ſpirant. Dilectus animæ Sponſus candidus eſt & rubicundus; candidus innocentia; rubicundus paſſione. ita quoque, ut dilecta Chriſti Sponſa ſit candida virtutibus, rubicunda redditur paſſionibus. Et ſicut ex duriſſimo afflictionum lapide oleum & mel divina gratia producere poteſt: ſic ex amara calamitatis radice novit dulciſſimum fructum æternæ gloriæ producere. Ad quam nos eadem pervehat & introducat; Amen.

MEDITATIO XLII.

Quomodo vincenda tentatio à Perseverantia.

Spes confisa Deo nunquam confusa recedet.

SAncte Domine Iesu, Sponse animæ meæ carissime, quando erit, ut ad solemnitatem nuptiarum tuarum me perducas? Peregrinus sum, & exulo à te, sed firmissime credo, nullatenus dubitans, brevi fore, ut corpore solutis vinculis appaream coram facie tua. Timor & tremor venerunt supra me, quia thesaurum meum in fictilibus vasis porto. prona est mens ad errores, prona est voluntas ad peccata: unde nec spiritus in me semper promptus, caro autem semper infirma, captivum me ducit peccatum, & lex membrorum repugnat legi mentis. Timor & tremor venerunt super me, quia Satanas insidiatur thesauro meo, calliditas ipsius magna, nocendi studium ardentissimum, potentia maxima. Adamum decepit in Paradiso, Iudam in schola Salvatoris; quomodo mi-

do miſer ego ab ipſius inſidiis ſecurus ero? Timor & tremor venerunt ſupra me, quia adhuc in mundo ſum,qui totus in maligno poſitus eſt. invitant deliciæ mundanæ, terrent adverſa in via Domini, allubeſcunt quandoque mundi illecebræ. totus mundus laqueis repletus: miſer ego,quomodo eos potero effugere: Oppugnant me læta, oppugnant me triſtia: quomodo miſer ego conſiſtere potero? Timor & tremor venerunt ſuper me, quia Deus eſt, qui operatur in me velle & perficere: Timeo, ne forte negligentia & incuria mea cogat Deum auferre etiam illam,quam dedit, voluntatem bonam: Indigne utor peccatorum remiſſione, & primam gratiam gratis datam reſpuo;unde timeo, ne ſecreto & juſto Dei judicio auferatur digne, quo indigne utor: Vereor, ne ab eo deſerar, quem poſt primam meam converſionem ſæpius deſerui. Quam graviter crucior, cogitans, hæc Dei beneficia judicium gravius & ſeverius ſequi, ſi injuſte illis uſus fuero. Sed erigit me infinita Dei miſericordia,
 qui,

qui,ut dedit velle,ita dabit etiam perficere; quia ipse Deus est, & non mutatur: Misericordia quoque ipsius confirmata est super me, & non mutabitur: firmum stat fundamentum Dei,utique firmum, quia in ipso Deo, apud quem nulla variatio: utique firmum, quia Christi sanguine confirmatum, qui semper loquitur coram throno Dei: utique firmum,quia certis Sacramentorum sigillis obsignatum. Si modiculum salutis in me quærerem,utique dubitandum mihi foret de salute mea: Sed ut omnis mea justitia, ita quoque omnis spes salutis est in Christo. Si ex voluntatis arbitrio Christum apprehendissem,utique verendum mihi esset,ne mutato voluntatis arbitrio Christum amitterem: Sed quia inventus est ab eo, qui ipsum non quæsiverat, is utique postquam semel inventus, non sese vicissim subtrahet: Qui ex umbra mortis ad lucis participationem me traduxit, non permittet, ut ad tenebras detrudar priores. Immutabilia sunt dona & vocatio Dei ex parte voluntatis Dei.utinam vero

& ipse

& ipse immutabilis in bono essem! Thesaurus ille semper adest; sed manus apprehendens aliquando languet. Apprehendere autem potero Christum, qui ut se in verbo & promissionibus revelavit, ita ut verbo & promissionibus fidem adhibere possim, concedet benignissime. Precum adminiculo & præsidio usus muniam fidem meam: neque dimittam Dominum ex cubiculo cordis mei, antequam salus mihi obveniat. Virtute Domini custodiri potero ad salutem. Erigit me & confortat virtus Domini; sed deprimit & contristat infirmitas mea. Atqui in infirmitate mea virtus Domini perficietur. roborabit me, à quo omne fidei robur. Erigit me gratia divina, sed terret me indignitas mea. atqui si dignus essem, jam non esset gratia, sed merces. si ex operibus, utique non ex gratia: gratia enim non est gratia ullo modo, nisi sit gratuita omni modo. Ideo ad opera mea non respicio. quod erratur, corriget; quod deficit, supplebit; quod peccatum est, abolebit: quod ille mihi imputare non

 volue-

voluerit, perinde eſt, ac ſi non erit. Tantum ergo ex Deo ſalus mea; proinde firma.

MEDITATIO XLIII.

De quotidiana mortis conſideratione.

Mortis meditatio vitā eſt.

O Fidelis anima, expecta mortem omnibus horis, quia illa tibi inſidiatur omnibus horis: Mane, ô homo, ſurgens, cogita ultimum fore hunc vitæ diem: Veſperi cubitum iturus, cogita, ultimam hanc fore tibi in terris noctem. Quicquid agis, quicquid ſuſcipis, ſemper prius cogita, & tecum diſpice, num talia ageres, ſi hac hora tibi moriendum, & ad Dei judicium veniendum. Num putas, ſi de morte non cogitas, illam tibi non appropinquare? Vocari mortem, ſi de ea cogitaveris? Sive de illa cogitaveris, ſive minus; ſive de illa locutus fueris, ſive minus; ſemper inſtat cervicibus tuis. commodato vita tibi data eſt, non mancipio; hac conditione intraſti, ut exires; nudus veniſti, abibis nudus. Peregrinatio

tio vita eſt: diu cum deambulaveris, tandem redeundum, colonus es & inquilinus mundi, non perpetuus dominus. Singulis horis cogita, quo ſingulis momentis properes. In eo fallimur, quod in ultimo vitæ halitu nos mori exiſtimamus, ſingulis diebus, ſingulis momentis morimur: quicquid vitæ accedit, ſimul recedit: quicquid vitæ additur, ſimul detrahitur. Non repente in mortem incidimus, ſed minutatim procedimus. Vita hæc noſtra via eſt; quotidie aliquid de ea conficiendum. Mors & vita diſtantiſſima videntur, cum tamen nihil alteri vicinius quam mors vitæ. ſemper illa præterlabitur, ſemper hæc inſtat. Vt navi iter agentibus, nec ſentientibus, ſæpe qui vehuntur, nec cogitantibus, finis adeſt: Ita quicquid agimus, ſive edamus, ſive bibamus, ſive dormiamus, ſemper morti appropinquamus Multi vitam tranſierunt, dum vitæ inſtrumenta quærunt & ſubſidia: mortem venientem nemo hilaris accipit, niſi qui ſe diu ad illam compoſuit. In vita quotidie tibi morere; ſic in morte Deo poteris vivere.

vivere. Antequam moriaris, moriantur in te vitia. in vita tua moriatur in te vetus Adam; sic in morte vivet in te Christus. in vita tua corrumpatur quotidie homo exterior; sic in morte renovabitur in te interior. Mors ex tempore in æternitatem transfert, quia lignum, ubi ceciderit, manebit. Quam ergo sollicite de mortis hora cogitandum. Præterit tempus, & æternitatis infinita restant spacia. in tempore ergo te ad æternitatem præpara. Quales in æternum futuri simus, beati an miseri, una mortis hora decernitur; in uno hoc momento æterna felicitas aut possidetur aut amittitur. Quare, ô fidelis anima, quam sollicite ad hanc horam te præparare debes! Facile contemnes omnia mundana, si te moriturum cogitabis, cogita oculos caligantes in morte, & facile avertes eos è vanitate: cogita aures obsurdescentes in morte, & facile tibi erit ad impia & obscœna verba eas obstruere: cogita linguam obrigescentem in morte, & majorem habebis curam tuæ loquelæ: obversetur tibi morien-

morientium ſudor & anxietas, ita facile contemnes mundanas delitias : obverſetur tibi egredientium nuditas,& non erit tibi gravis in hac vita paupertas: Cogita totius corporis in morte horrorem , & facile contemnes mundi ſplendorem : vide animæ ex corporis domicilio egredi compulſæ ejulatum, & facile cavebis omnis peccati reatum: Cogita putredinem , mortem tuam conſequentem,& facile humiliabis carnem tuam ſuperbientem: cogita quam vacuus,& nudus, & ab omnibus creaturis , in morte relinquaris , & facile amorem tuum ab illis avertere,& ad creatorem convertere poteris: cogita quam anxie mors ſcrutetur , ne quidquam tecum ex hac vita rapias, & facile contemnes omnes mundi divitias. Qui in hac vita quotidie moritur per vitia , ille per mortem ad æternæ mortis tranſit ſupplicia : Nemo ad æternam vitam tranſit , niſi qui in Chriſto hîc vivere incipit : Vt in morte vivas,Chriſto per fidem te inferas. Mors ſemper ſit in tua cogitatione, quia ſemper eſt in

tui

tui expectatione. Semper circumferimus mortem, quia semper circumferimus peccatum; peccati autem ſtipendium mors eſt. Si vero mortis amaritudinem effugere cupis, Chriſti ſermonem ſerva. Fides conjungit & unit nos cum Chriſto. qui ergo in Chriſto ſunt, illi non moriuntur, nam Chriſtus eſt ipſorum vita. Qui per fidem Deo adhæret, unus eſt Spiritus cum eo; & proinde fidelis in æternum non moritur, quia Deus eſt ipſius vita. Populus Iſraeliticus per mare rubrum ad terram promiſſam tranſit; Pharao & ipſius exercitus in eo extinguitur. ita mors piorum eſt ipſis veræ vitæ principium, & janua ad Paradiſum: malorum autem mors non eſt malorum terminus, ſed antecedentium & ſequentium copula; tranſeunt illi de morte prima ad mortem ſecundam. Tam arcta eſt Chriſti & fidelium unio, ut per mortem ea diſſolvi nequeat; in ipſa denſiſſima mortis umbra prælucet illis divinæ gratiæ facula; in mortis periculoſa profectione proſpicit Chriſtus dilectis

ſuis

suis de Angelorum protectione. Sanctorum corpora sunt Spiritus sancti templa; non permittet Sanctus ille Spiritus templa sua per mortem destrui penitus. Verbum Dei est incorruptibile semen; non illud per mortem extinguitur, sed occulitur in piorum cordibus, & ea suo tempore vivificabit.

MEDITATIO XLIV.

Consolatio in morte amicorum.

Vitam moriendo lucramur.

COgita, devota anima, Christum tuum Salvatorem, & non timebis mortis terrorem. Si te contristat mortis violentia, erigat te vicissim Christi potentia. Israelitæ non poterant bibere aquas de Mara propter amaritudinem; sed Iehova ostendebat Moysi lignum, quod projectum in aquas eas efficiebat dulces. Si terreris ob mortis amarorem, ostendit tibi Deus lignum, quod eam convertit in dulcorem, surculum scilicet ex radice Isai progerminatum: Surculus iste Christus est; cujus sermonem si quis servaverit, mortem non videbit in

in æternum. Plena eſt oneris vita; bonum igitur eis allevamentum. Miſeria hominis Chriſtiani, non homo Chriſtianus, moritur; profectio quędam eſt, quam mortem putamus; non exitus, ſed tranſitus; noſtros non amittimus, ſed præmittimus; non moriuntur noſtri, ſed oriuntur; præcedunt, non recedunt, non diſcedunt; non obitus eſt, ſed potius abitus. Piorum migratio eſt vitæ iteratio: piorum funera ſunt quædam fœnera. Moriuntur noſtri, hoc interpretare, quod deſinant peccare, deſinant jactari, deſinant miſeri eſſe. Moriuntur in fide, hoc interpretare, quod ex umbra vitæ diſcedant, ut ad veram vitam tranſeant; ex tenebris, ut ad lucem; ab hominibus, ut ad Deum. Vita navigatio eſt, mors portus eſt tutiſſimus; non igitur dolendum, quod noſtri mortui ſint, ſed potius illis gratulandum, quod ex turbulento mari in portum pervenerint. Vita hæc carcer animæ eſt, mors autem liberatio: ideo moriturus Simeon exclamat; Nunc dimittis ſervum tuum, Domine; dimitti deſiderat, veluti corporeo

corporeo ergaſtulo incluſus:gratulandum ergo noſtris, quod ex hoc carcere ſoluti ad veram libertatem aſpiraverint. Diſſolvi rogat itidem Apoſtolus,tanquam terreno corpori miſera quadam ſervitute alligatus: Num igitur triſtabimur, quod noſtri ex his vinculis eluctati vere ſint liberi? Accipiemus ne propter illos veſtes atras, cum illi ſumſerint indumenta alba? quia ſcriptum eſt, quod electis data ſint veſtimenta alba propter innocentiam,& palmæ in manibus eorum propter victoriam.Num lachrymis & gemitibus nos propter eos macerabimus, cum Deus ab oculis illorum omnes abſterſerit lacrymas? Num propter eos lugebimus, & in mœrore noſtro labores nobiſmetipſis creabimus, cum illi ſint in tali loco, ubi nec luctus, nec dolor, nec clamor ultra auditur, & requieſcunt à laboribus ſuis? Num propter eorum obitum triſtitia immoderata conficiemur, cum ipſi in Angelorum conſortio vera & ſolida fruantur lætitia? Num flebilem propter eos extollemus vocem, cum illi coram

Agno cantent canticum novum, habentes citharas & phialas aureas? Non dolebimus, eos ex his terris discessisse, cum sibimetipsis gratulentur, quod discesserint? Quantum profit exire de hoc mundo, Christus ostendit, qui cum discipuli ejus tristarentur, quod se recessurum diceret, respondit: Si me diligeretis, gauderetis utique. Si te navigante, turbida & procellosa tempestas, fluctibus vi. ventorum excitatis, futura prænunciaret naufragia, nonne portum velociter peteres? Mundus ecce nutat & labitur, & ruinam sui non solum senectute, sed & fine rerum testatur; & non Deo gratias agis, non tuis gratularis, quod exitu maturiore subtracti ruinis, & naufragiis, & plagis imminentibus eximantur? In cujus manibus tuorum salus tutius collocatur, quam in manibus Christi? In quo loco tuorum anima tutius commorabitur, quam in regno Paradisi? Audi quid de morte dicat Apostolus: Mors lucrum est. Lucrum est, evasisse incrementa peccati; lucrum, fugisse deteriora; lucrum transiisse ad meliora.

meliora Si illi, quos per mortem amisisti, fuerunt admodum cari; carior sit Deus, qui eos voluit ad se traduci: Ne indigneris Domino, qui nihil abstulit, nisi quod dedit; sua recepit, tua non abstulit: Ne indigneris, Dominum repetere, quod commodato tantum dederat. Ventura solus Dominus prospicit mala; tuis ergo prospicere voluit, ne venturis implicarentur infortuniis. Mortui in Domino suaviter quiescunt in suis sepulchris, quando superstites graviter torquentur in ipsis regni sui palatiis. Si caros per mortem amisisti, crede quod cariores olim recipies. Breve temporis spacium te ab illis sejungit; beata & secura æternitas te illis vicissim conjunget: Veracissima enim promissione speramus, nos de hac vita migraturos, unde quosdam nostros migrantes præmisimus; ad eam vitam esse venturos, ubi nobis erunt quanto notiores tanto cariores, & sine timore ullius dissensionis amabiles. Quotquot erunt, animas, & quot nos ante fuerunt, Accipient læto magna theatra sinu: Fas erit hic nostræ

vultus agnoſcere gentis, Atque dare alternis mutua verba ſonis: Hic cum fratre ſoror, nati cum patribus ibunt, Veſpera nec feſtos finiet ulla dies. Non ergo tantum reſpice tempus deſertionis, quod ſcilicet tui te deſerunt in morte, ſed etiam reſpice tempus reſtitutionis, quod ſcilicet tui tibi reſtituentur in reſurrectione. Vbi firma fides reſurrectionis, ibi non eſt ſpecies mortis, ſed potius quietis. Tota rerum univerſitas reſurrectionis ſpeculum eſt. Lux quotidie occidens, quotidie reſplendet: herbæ per hyemem emortuæ reviviſcunt; Phœnix in morte ſeipſam reſeminat: tempora ubi finiuntur, incipiunt: fructus conſumuntur & redeunt: ſemina non niſi corrupta & diſſoluta fœcundius ſurgunt: omnia pereundo ſervantur, omnia de interitu reformantur: Num ergo fruſtra Deus tales typos in Natura propoſuiſſe æſtimandus? Num potentior erit natura Deo corporum noſtrorum reſurrectionem promittente? Qui grana ſeminum mortua & putrefacta vivificat, per quæ in hoc ſeculo vivas, multo

multo magis teipſum & tuos reſuſcitabit, ut cum illis in æternum vivas. Vocavit Deus dilectos tuos ad cubilia ſua; ne quæſo ſecuram quietem illis invidere velis; brevi aderit tempus reſurrectionis. Sperabas forſan, tuos ante obitum fore membra utilia Eccleſiæ militantis? Sed placuit Deo, illos eſſe membra Eccleſiæ triumphantis: Placuit id Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forſan, tuos ante obitum debuiſſe variarum rerum acquirere ſcientiam: Sed placuit Deo, illos in cœleſti Academia veram diſcere ſapientiam: Placuit hoc Deo; placeat etiam tibi. Sperabas forſan, tuos ante obitum ex pulvere debuiſſe prius elevari, & cum Principibus collocari: Sed placuit Deo, illos cœleſtibus Principibus, Angelis ſanctis, aſſociari: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sperabas forſan, tuos ante obitum multas debuiſſe conquirere divitias: Sed placuit Deo, illos cœleſtis regni percipere delicias: Placuit hoc Deo, placeat etiam tibi. Sancte Deus, tu, quod dediſti, abſtuliſti; ſit no-

nomen tuum benedictum in seculum.

MEDITATIO XLV.

De judicio extremo.

Christi reverere tribunal.

PAter non judicat quemquam, sed omne judicium dedit Filio. Scio, Domine Iesu, quod, districtus arbiter omnium, venturus clandestina hominum facta, & verba, & cogitata in lucem proferes. Supra erit judex severus, subtus patens infernus, intus conscientia mordens, extra ignis ardens, à dextris peccata accusantia, à sinistris dæmonia terrentia, aderunt boni Angeli à cœlis pellentes, & mali ad infernum trahentes. Domine Iesu, in hisce meis angustiis ad quem confugiam? Vereor omnia mea opera, sciens quod non parcis omni delinquenti. Positus ibi ero inter tempus & æternitatem; tempus præteriit, æternitatis adhuc infinita restant spacia. Maligni spiritus operà sua requirent mala, quæ suaserunt; in districtissimo illo judicio

judicio producent omnia, ut animam secum ad tormenta trahant sociam. Tabescet omnis militia cœlorum, & complicabuntur sicut liber cœli ;] omnis militia eorum defluet, sicut defluit folium de vinea & ficu. Erubescet Sol, & Luna confundetur. Quod si hæc manuũ tuarum opera, quæ nulla unquam commiserunt mala, à conspectu tuo fugiunt; quomodo miser ego peccator coram facie tua apparere possum? Cœli cœlorum non sunt immaculati coram te; quomodo miser ego, qui bibo velut aquam iniquitatem? Quod si justus vix salvabitur; peccator ubi comparebit? Quo igitur fugiam, ad quem convertar, nisi ad te Domine? Tu peccatorum meorum Iudex eris, qui pro peccatis meis mortuus. Pater enim non judicat quenquam, sed omne judicium tradidit Filio. Pater tradidit judicium Filio, sed Filius vicissim propter peccata nostra traditus est. Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, non ut judicet mundum, sed ut servetur mundus per eum. Quomodo igitur me ju-

dicabis, Domine Iesu, cum missus sis à Patre, ut per te server?. Voluntatem Patris tui in omnibus perfecisti; quomodo igitur in me misero salvando eam non perficies? Non est voluntas Patris tui, ut pereat unus de parvulis. Parvulus & ipse sum in conspectu tuo; parvulus etiam in conspectu meo. quid enim sum nisi cinis & pulvis? Neque solum cinis & pulvis, sed etiam in pietatis profectu nimis parvulus & pusillus. Perfice igitur in me parvulo voluntatem Patris tui. Venisti, ô Iesu, salvare quod perierat; quomodo igitur póteris eum, qui salvari desiderat, judicare? Accusabunt me peccata mea, & districtam judicis exigent sententiam; sed tu peccata mea transtulisti in te. peccata mundi tollis; quomodo non mea? Quomodo propter peccata mea me condemnabis, qui pro eis mortuus es? Mortuus es pro peccatis mundi totius; quomodo non & pro meis? Vtique Domine Iesu, si voluisses districte me judicare, quid te coëgisset de cœlo descendere in carnem, in mortem, in crucem? Accusabunt me Dæmones

nes

nes; & opera, quæ suaserunt, ab anima mea requirent. Sed judicatus est princeps hujus mundi, neque quicquam habet in te. quod si in te non habet quicquã, utique nec in me: credo enim in te, Domine; ideo manes in me, & ego in te. Accusabit me amicum tuum, accusabit me fratrem tuum, accusabit me æterni Patris filium dilectissimum: Quomodo igitur severe judicabis amicum, fratrem, & filium tuum? Accusabit me in judicio illo Moyses. Maledictum me dicet, siquidem non servavi omnia, quæ scripta sunt in libro legis. Verum tu, Christe, maledictus pro me factus, ut à maledictione legis me liberares. Maledictus ero Mosi; sed benedictus tibi. audire enim desidero vocem illam; Venite benedicti, possidete regnum Patris mei. Accusabit me Moyses; tu vero non accusabis me apud Patrem, imo pro me intercedes. Non igitur maledictionem Mosis timeo, quia sustulisti chirographum ipsius, quod erat contra me. Accusabunt me damnati, & similis culpæ reum me proclamabunt.

bunt. Fateor, ô Domine Iesu, reatus me cum illis conjungit; sed reatus agnitio & salvifica tui cognitio ab illis me disjungit. Qui audit verbum tuum, & credit ei qui misit te, habet vitam æternã, neque veniet in judicium. Audio verbum tuum, Domine, & in te credo, fide languida, sed tamen fide. Credo, Domine, sed succurre incredulitati meæ. Credo, Domine, sed adauge fidem meam. Quamvis ab omnium damnatorum peccatis non sim liber, à sola tamen incredulitate liberabis me, Domine. Accusatores illi omnes terrent me, sed tu Iudex erigis me. Tibi pater tradidit omne judicium, omnia in manus tuas dedit; sed vicissim pro nobis omnibus te tradidit; ipse etiam tradidisti te pro Ecclesia, ut illam sanctificares & mundares lavacro aquæ in verbo. Quomodo severo judicio judicabis eos, pro quibus tradidisti te in mortẽ, mortem autem crucis? Carnem tuam odio non habebis? membra sumus corporis tui, de carne tua, & de ossibus tuis.

MEDITATIO XLVI.

De vitæ æternæ desiderio.

Semper, mens, respice sursum.

DEvota anima,. non debes amare vitam fugientem, sed potius permanentem. Eo ascende per desiderium, ubi juventus sine senectute, vita sine morte, gaudium sine tristitia, regnum sine commutatione. Si delectat te pulcritudo, justi fulgebunt sicut Sol; si velocitas aut fortitudo, electi erunt similes Angelis Dei si longa & salubris vita, ibi sana est æternitas, & æterna sanitas; si satietas, satiabuntur electi, cum apparuerit Domini gloria; si melodia, ibi Angelorum chori concinunt sine fine; si munda voluptas, torrente voluptatis inebriabit suos Deus; si sapientia, ipsa Dei sapientia seipsam eis ostendet; si amicitia, diligent illi Deum plus quam seipsos, & invicem tanquam seipsos, & Deus illos plus quam illi seipsos; Si delectat concordia, omnibus ibi erit una voluntas; si potestas, electis omnia erunt facilia, nihil desiderabunt quod non

non poterunt, nihil autem deſiderabunt, niſi,quod Deus ipſos vult velle & deſiderare ; ſi delectat honor & divitiæ,Deus ſervos ſuos fideles ſuper multa conſtituet ; ſi vera ſecuritas, ita certi erunt nũquam & nullatenus iſtud bonum ſibi defuturum , ſicuti certi erunt, ſe non ſua ſponte illud amiſſuros, nec dilectorem Deum illud diligentibus invitis ablaturum , nec aliquid Deo potentius invitos Deum & illos ſeparaturũ. Quicquid deſiderare poterunt electi, illic invenient;quia coram à facie ad faciem intuentur eum, qui eſt omnia. Tam magna ſunt illius vitæ bona , ut non poſſint menſurari ; tam multa, ut non poſſint numerari; tam precioſa, ut non poſſint æſtimari:erit ibi corporum ęterna ſanitas;erit animorum ſumma puritas ; erit gloria & voluptatis divinæ ubertas; erit perpetua Angelorum & ſanctorum familiaritas ; erit ſtupenda corporũ claritas: Gaudebũt electi propter loci amœnitatem, quem poſſidebunt ; propter jucundam ſocietatem, in qua regnabunt ; propter corporis glorificationem , quam ha-

habebunt; propter mundum quē contempſerunt; propter infernū, quem evaſerunt. Minima æternæ vitæ corona præſtantior erit, quam mille mundi; quia infinita illa, hi autem omnes finiti. Neque etiam metuenda illic invidia diſparis claritatis, quia regnabit in omnibus unitas caritatis, propter ſummam illam caritatem, quicquid uni electorum accidit, tanto gaudio afficiet reliquos, ac ſi illis ipſis foret datum. Nullum in cœlo & terra majus bonum, quam Deus: Ideo etiam non poteſt eſſe majus ac perfectius gaudium, quam Deum videre, Deum poſſidere: Ideo etiam per unicum momentum Deum videre ſuperabit omnia gaudia: Videbimus enim Deum in ſeipſo, Deum in nobis, & nos in Deo. In via hujus vitæ habemus Chriſtum nobiſcum, ſed ſub Verbi & Sacramentorum velamine tectum, non autem cognoſcimus eum per ſcientiam: In futura vita coram, eum intuebimur, quando panem æternæ ſatietatis nobis diſtribuet; quemadmodum diſcipuli non agnoſcebant Chriſtum in via, ſed de-

demum in hospitio, quando panem illis frangebat. Cœlestis illa Hierosolyma non habet templum manu factum, nec Solem, nec Lunam; quia templum ejus æternum est Deus ipsius luminare & lucerna. Fidei succedet visio, spei comprehensio; dilectioni perfecta fruitio. In ædificatione templi Salomonis vox securis & mallei non audiebatur: sic in cœlesti Ierusalem nec pœna nec tribulatio sentitur: quia materia hujus templi, lapides scilicet spirituales, jam ante in mundo per tribulationes præparati Regina ad Salomonem veniens, est anima ad Christum in cœlestem Hierosolymam contendens, ingreditur, cum multo comitatu sanctorum Angelorum, cum auro & preciosis lapidibus diversarum virtutum. mirabitur Christi regis sapientiam, & ministrorum, Angelorum scilicet & Sanctorum, ordinem; ciborum mensæ, id est æternæ refectionis, plenitudinem; vestium precium, id est corporum glorificationem; domus pulcritudinem, id est cœlestis palatii magnitudinem; sacrificiorum, id

id eſt laudum divinarum multitudinem; fatebitur in ſtuporem converſa, ſe non potuiſſe credere ea quæ jam oculis videt. Erigat ergo ſeſe fidelis anima, & parata ſibi conſideret bona. eo dirigendus eſt ſpiritus, quo aliquando eſt iturus: in tẽpore eo contentẽdum, ubi aliquando in æternitate manendum. Non intrabit in hanc Domini ſui gloriam, qui non intrare deſiderat. Coram facie Dei aliquãdo apparere ſperas; ſanctitati ergo ſtudendum, quia & ipſe ſanctus eſt: Cœleſtium Angelorum expectas conſortium; vide ergo, ne per peccata repellas ipſorum à te miniſterium. Æterna ſperas; quare ergo temporalia tantopere deſideras? Futuram inquiris civitatem; quare ergo deſideras hic locum permanentem? Ad Chriſtum venire deſideras; quare ergo mortem times? ejus eſt mortem timere, qui ad Chriſtum nolit ire. Ad cœleſtem Hieroſolymam intrare deſideras; quare ergo tot ac tantis peccatis te contaminas? cum tamen ſcriptum ſit, quod nihil intrabit in eam coinquinatum. Ligno

gno vitæ aliquando frui deside-
ras; Christum verum vitæ lignum
in hac vita per veram fidem prius
apprehendas, quia scriptum est:
Beati, qui lavant stolas suas in
sanguine Agni, ut sit potestas eo-
rum in ligno vitæ & per portas
intrent in civitatem. Foris sunt
canes & venefici; cave ergo im-
pudicitiam: foris sunt homicidæ,
cave ergo iracundiam: foris sunt
idolis servientes; cave ergo ava-
ritiam: foris sunt mendaces; cave
ergo omnem peccati malitiam.
Si desideras intrare ad nuptias A-
gni, Sponsi adventum desidera:
Spiritus & Sponsa dicunt, Veni.
Si non habes arrham Spiritus, per
quem clames, ut veniat Dominus,
nunquam ad cœlestes nuptias te
introducet Sponsus; Sponsa non
es, si Sponsi adventum non desi-
deras. Vis locum habere in novo
cælo ac nova terra; quare ergo
veteribus hisce adhæres? Vis par-
ticeps fieri Creatoris, quare ergo
egenis adhæres creaturis? Ex-
pectas ædificationem ex Deo,
domum non manu factam, æter-
nam in cœlis, quare ergo terre-
strem domum hujus nostræ ha-
bi-

bitationis dissolvi non desideras? Superindui desideras? quare ergo non prospicis, ne nudus inveniaris: Si in hac vita S. Trinitas non inhabitat cor tuum per gratiam, nunquam in futura te inhabitabit per gloriam: Si in hac vita non gustas æternæ felicitatis initium, nunquam plenum percipies complementum.

MEDITATIO XLVII.

De beatissima Dei in cœlo visione.

Sanctorum patria cælum.

IN domo Patris mei mansiones multæ sunt; verba sunt Salvatoris nostri. Desidero videre locum illum, Domine, in quo æternam mihi præparasti mansionem. Advena enim hîc sum & peregrinus, sicut omnes patres mei, dies pergrinationis meę parvi & mali, igitur in hoc mundi exilio patriam cœlestem desidero: πολίτευμα enim meum in cœlo. desidero videre bona Domini in terra viventium. In imagine pertransit hæc vita; mensurabiles sunt dies mei, & substantia mea tanquam

nihilum coram te. quæ igitur expectatio mea?nonne Dominus? Domine Ieſu,quando erit,ut ad te veniam ? quando apparebo ante faciem tuam ? Quemadmodum deſiderat cervus ad fontes aquarum , ita deſiderat anima mea ad te, Deus. O verum & perfectum & plenum gaudium ! ô gaudium ſuper gaudium , vincens omne gaudium, extra quod nō eſt gaudium;quando intrabo in te,ut videam Deum meum , qui habitat, in te? Adimplebis me lætitia cum vultu tuo, Domine;delectationes in dextra tua uſque in finem. inebriabor ab ubertate domus tuæ, & torrente voluptatis tuæ potabis me. Apud te eſt fons vitæ ! O deſideratam vitam ! O beatam felicitatem ! in qua ſanctiſſima Trinitas erit perfectio deſideriorum noſtrorum , quæ ſine fine videbitur , ſine faſtidio amabitur, ſine defatigatione laudabitur. Deum videre ſuperabit omnia gaudia. Chriſtum videre , cum Chriſto vivere , Chriſtum audire, ſuperabit omnia cordis noſtri deſideria. O Ieſu Chriſte, Sponſe animæ meæ ſuaviſſime , quando ſpon-

ſponſam tuam in regium adduces palatium? quid ibi deeſſe poterit? quid ibi amplius deſiderari poterit, aut expectari, ubi Deus erit omnia in omnibus? Pulcritudo erit viſui, mel guſtui, cithara auditui, balſamum olfactui, flos tactui: Omnia erit Deus, & diſtribuet unicuique ſecundum deſiderium cordis ſui bona; ſi vitam deſideras, ſi ſanitatem, ſi pacem, ſi honorem, ibi Deus erit omnia in omnibus. Quæ ſummis in Eccleſia doctoribus obſignata modo ſunt myſteria, vel puellulis ibi erunt obvia. Aderit nobis benedicta Chriſti humanitas, & de abſconditis ſalutis noſtræ myſteriis voce concionabitur ſuaviſſima. Vox ipſius dulcis, atque facies ejus decora diffuſa eſt, gratia in labiis ipſius, gloria & honore incedit coronatus. Quod ſi Deus erit omnia in omnibus, utique etiam erit plenitudo luminis intellectui, multitudo pacis voluntati, continuatio æternitatis memoriæ. Saturabit Filius intelligentiam pleniſſima cognitione, Spiritus S. voluntatem ſuaviſſima dilectione, Pater memoria ſecu-

ra utriusque recordatione. Tu, ô Deus, lumen eris, in cujus lumine videbimus lumen, te scilicet in te, in splendore vultus tui, quando te videbimus à facie ad faciem. Neque solum te videbimus; sed etiam tecum vivemus; neque solum tecum vivemus, sed etiam te laudabimus; neque solum te laudabimus, sed gaudii tui consortes erimus; neque solum tecum gaudebimus, sed Angelis etiam similes erimus; neque Angelis solum, sed ipsi etiam Deo benedicto in seculum. Obstupescat hîc fidelis anima, & misericordiã Salvatoris sui adoret. Non in gratiam solum inimicos recepit, sed peccata remittit, sed justitiam donat, sed ad cœlestem deducit hæreditatem, imo Angelis & sibi ipsi nos similes reddit. O beatissima civitas! O cœlestis Hierusalem! O sancta sanctissimæ Trinitatis sedes! quando erit, ut ingrediar templum tuum? templũ cœlestis Hierosolimæ Agnus est, Agnus nimirum, qui peccata mundi tollit, & pro eis ab origine mundi occisus. Quando erit, ut adorem in templo illo Deum meum,

meum, Deum scilicet in Deo? Quando orietur mihi Sol iste, qui illuminat civitatem illā sanctam? Exulo adhuc à patria mea, sed reposita mihi est hæreditas ampla. Credentibus potestas per Christum facta filios Dei fieri. Quod si filii sumus, utique etiam hæredes; hæredes quidem Dei, cohæredes vero Christi. Erige te, anima mea, & aspira ad hęreditatem tuam. Dominus pars hęreditatis meæ, & merces mea magna valde. Quid præter hoc donare posset misericordissima Dei benignitas? Vitam donat: Filium donat: Semetipsum donat: quod si adhuc majus aliquid in cœlo atque terra sciret, illud ipsum nobis donaret. In Deo vivimus, templum Dei sumus, Deum possidemus; hic quidem in Spiritu atque mysterio, illic autem in veritate. ibi nostra spes erit res, ibi non solum permanebimus, sed etiam habitabimus in æternum.

MEDITATIO XLVIII.

De suavissima Angelorum in cœlo associatione.

Cœlestis curia nostra est.

IN resurrectione mortuorum neque nubent, neq; uxores ducent, sed erũt sicut Angeli Dei in cælo. Ecquis hanc beatorum dignitatem, dignis celebrare potest encomiis? In cujus hominis cor hęc beatorum gloria ascendit? Electi gloria resurrectionis innovati, absque ullo mortis metu, absque ulla corruptionis labe, salvifica Dei fruentur visione. Vidi Dominum à facie ad faciem, & salva facta est amima mea, exclamat divus Patriarcha. Quod si momẽtanea Dei visio tantum potuit apportare lætitiæ cumulũ; quid poterit visio ejus æterna? Si Dei in forma hominis apparentis intuitus salutẽ & vitam attulit animę, utique visio ejus à facie ad faciem, vitam & beatitudinẽ afferet æternam. Quid igitur ad hanc felicitatem accedere pręterea possit? Quid præter Dei visionem desiderare poterunt electi? Nihilo ta-

tamen minus beatiſſimo & ſuaviſſimo Angelorum fruentur conſortio. Neque ſolum conſortio illorum fruentur, ſed etiam ſimiles illis erunt, corporum ſcilicet agilitate, claritate, immortalitate. Induemur eadem cum illis veſte: in ſtolis albis coram throno Agni aſſiſtentes æternum pſallemus Domino canticum: in eadem virtutum fulgebimus corona; eodem immortalitatis gaudebimus privilegio. Vidimus Angelum Domini & moriemur, exclamat Manuel. nos autem videbimus millia millium, & decies millies centena millia Angelorum, & vivemus in æternum. Quod ſi ἰσάγγελοι erimus, utique metuendum non erit amplius, ne peccatorum diſſimilitudine ab illis ſeparemur. Exuemur pannoſa naturæ peccatricis tunica, & nuditas noſtra ſalutis operietur veſtimento, atque candidiſſima induemur innocentiæ ſtola. Nemo ibi læditur, iraſcitur nemo. invidet nemo, cupiditas nulla exardeſcit, nulla honoris aut poteſtatis pulſat ambitio. Peccatorum pondere non gravabimur, neque peccato-

rum maculas pœnitentibus lachrymis deflere cogemur, neque metuenda amplius lethalia animæ vulnera. vicit enim Leo de tribu Iuda; vicimus in virtute ipsius omnes. Quod si ἰσάγγελοι erimus, utique nullum aderit cibi aut potus desiderium. Deus erit cibus noster, in cujus delectatione satiabimur; Deus erit cibus noster, qui solus reficit nec deficit. Non esurient beati, nec sitient. non percutiet eos æstus & Sol, quia Miserator eorum reget eos, & ad fontes aquarum potabit eos. ibi de ventre fluent flumina aquæ vivæ: ibi paratum convivium pinguium medullatorum, convivium vindemiæ defecatæ. Epulabimur & lætabimur, & præ lętitia cordis jubilabimus. Domine Iesu, perficientur hæc in Spiritu & veritate! de fructu vitis bibemus in regno Patris tui, sed in Spiritu & veritate. Verba enim quæ locutus es nobis, spiritus & vita sunt, atque hujus seculi verbis futuræ vitæ declaras gaudia. Quod si ἰσάγγελοι erimus, utique etiam mortis auferetur metus: absorpta erit mors in victoria.

ctoria. præcipitata erit mors in ſempiternum, & abſterget Deus omnem lacrymam ab oculis populi ſui. Gaudium igitur erit ſine triſtitia, quod continet æternam lætitiam: Salus erit ſine dolore, vita ſine labore, lux ſine tenebris: amor nunquam tepeſcet, gaudium nunquam decreſcet, gemitus non audietur, neque dolor ſentietur, triſte nihil videbitur, lętitia ſemper habebitur; ibi ſũma & certa ſecuritas, ſecura tranquillitas, trãquilla jucunditas, jucunda felicitas, felix æternitas, æterna beatitas. Beata Trinitas, Trinitatis unitas, & unitatis Deitas, & Deitatis beata viſio. Erige te, anima mea, & honorem à Chriſto nobis collatum altius perpende. Cõſociabimur Angelorum & Archangelorum cœtibus, thronis, & dominationibus, principibus & poteſtatibus; neque ſolum ſociabimur, ſed etiam ſimiles erimus. Agnoſcemus ibi Angelum cuſtodiæ in vita olim deputatum: neque egebimus ipſius miniſterio, ſed ſuavi ejus lætabimur contubernio: Non deſiderabimus ipſius protectionem, ſed ob ſuavem

 gaude-

gaudebimus ſocietatē, & clariatē ipſis oculis intuebimur clarificatis. Quod ſi ἰσάγγελοι erimus, utique corpora noſtra fragilia, debilia, mortalia immutabuntur, & ſpiritualia, agilia, immortalia efficientur. Lucida erunt, quia Deo propinqua, qui habitat in luce inacceſſibili, & luce veſtitus eſt. incorruptibilia erunt, quia Angelis, imo corpori Chriſti clarificato conformia. Seminantur hic in corruptione; reſurgent in corruptione: Seminantur in ignobilitate; reſurgent in gloria: Seminantur in infirmitate; reſurgent in virtute: Seminatur corpus animale, reſurget corpus ſpirituale, quod fulgebit ſicut ſplendor firmamenti in æternum. Veni, Domine Ieſu, & gloriæ illius participes nos effice.

MEDITATIO XLIX.

De tormentorum infernalium gravitate.

Semper meditare gehennam.

COgita, devota anima, pœnarum inferni gravitatem, & facile ſuperabis omnem pravam peccan-

peccandi voluptatē. Erit ibi præsentia omnis mali,& erit absentia omnis boni. Quid mali illis deesse poterit, qui puniuntur propter summum malum, scilicet peccatū? Quid boni illis adesse poterit, qui sunt remoti à summo bono, scilicet, Deo? Erit ibi calor ignis, & rigor frigoris,erunt ibi perpetuæ tenebræ; erit ibi fumus & perpetuæ lacrymæ; erit ibi aspectus terrificus Dæmonum; erit clamor in perpetuum; erit ibi ariditas,sitis,fœtor sulphuris,vermis conscientiæ, timor, dolor, pudor & confusio peccatorum omnibus manifestorum,invidia,odium,tristitia,divinę visionis carentia,omnis spei ablatio. Separabitur Dei virtute claritas ignis ab ejus adustiva virtute. claritas cedet in gaudium Sanctorum;vis adustiva in tormentnm damnatorū. Lucebit miseris, non ad consolationis objectum, ut videant, unde gaudeant, sed ad miseriæ argumentum, ut cernant, unde magis doleant.Visus aspectu solis,lunæ, ac stellarum omnium,privabitur,sicut etiā visione Christi & Sanctorum omnium:punietur autē fletu, fumo

fumo, dæmonum ac omnium dãnatorum aſpectu: Aures damnatorum ejulatus & aſſiduas blaſphemias, ut & horribiles dæmonum rugitus audient. Guſtus affligetur ſiti & fame, ac omni ciborum ac potus privabitur voluptate. Odoratus fœtore ſulphureo torquebitur. Tactus ignem intus & extra urentem atque ad medullas uſque penetrantem ſentiet. Corpora damnatorum erunt deformia, obſcura, tarda, ponderoſa. Torquebitur memoria peccatorum recordatione; neque tam dolebit ſe peccaſſe, quã voluptates ſuas perdidiſſe. Vna ſcintilla gehennæ ignis plus peccatores lædet, quam ſi fœmina in labore & partu prolis perſeverando mille annos perduret: Erit ibi fletus ex dolore, & ſtridor dentium ex furore: In carne cruciabuntur per conſcientiæ vermem: nullum erit vitium, quod non habeat ibi proprium aliquem cruciatum. Sicut nihil in regno Dei deſideratur, quod non inveniatur; ita in inferno nihil invenitur, quod deſideratur. Nihil ibi proderit damnatis, quod in hac vita delitiis va-

riis

riis usi fuerint; quin potius earum recordatio gravius torquebit. Nihil proderit damnatis, quod in hac vita in perpetua saturitate & ebrietate vixerint; qui tunc ne guttulam quidem aquæ obtinere possunt. Nihil proderit eis, quod vestibus usi fuerint splendidis; quia induentur confusione, & corpora ipsorum vestientur ignominia. Nihil proderit eis, quod in hac vita constituti fuerint in honoribus, quia in inferno nullus erit honor, sed continuus gemitus & dolor. Nihil proderit eis, quod in hac vita cumulaverint divitias; quia ibi æqualis erit omnium paupertas. Remoti erunt à beatifica Dei visione. Deum non videre, omnia gehennæ superat supplicia: Dei faciem si in carcere inferni inclusi viderent damnati, nullam pœnam, nullum dolorem, nullamque tristitiam sentirent: Iram Dei experientur, & tamen beatificam Dei faciem nunquam intuebuntur: Sentient pœnas à facie ejus, cujus tamen faciem nunquam contemplabuntur: Ira Dei ignem æternæ damnationis perpetuo instar

instar ſulphurei torrentis ſuccendet. Nec ſolum à Dei contemplatione removebuntur, ſed etiam à dæmonum conſpectu miſerabiliter cruciabuntur: Sentient eorum flagella, quorum in hac vita ſecuti ſunt magiſteria. Si ſpectri alicujus intuitus hominem in hac vita ferme exanimat; quid poterit horribilis dęmonum in æternum duraturus aſpectus? Neque ſolum cogentur damnati dæmonibus perpetuo converſari; ſed etiam ſentient, ſe in æternum ab illis cruciari. Si in hac vita ex permiſſione divina diabolus tam graviter affligit ſanctos; quam graviter cruciabit damnatos, poteſtati ſuæ in æternum traditos? Damnati non ſolum cruciabuntur per dæmones exterius, ſed etiam per conſcientiæ vermem interius: omnia omnino, quæ unquam perpetraverunt peccata, oculis eorum aſſidue erunt objecta: tanto autem erit gravius tormentum, quia non amplius reſtat pœnitentiæ beneficium: quando virgines paratæ intraverint cum Sponſo, ſtatim claudetur janua, januam intellige

indul-

indulgentiæ, januam misericordiæ, januam consolationis, januam spei, januam gratiæ, januam conversionis sanctæ. Clamabunt damnati, & dicent montibus ac petris; Cadite super nos, & abscondite nos ab ira Agni. sed clamor iste erit frustraneus, quia cœlum & terra fugient ab ira ejus: sicut scriptum est; Fugit omnis insula, & montes non sunt inventi. Quicquid datum fuerit electis ad gloriæ augmentum, id omne cedet damnatis ad dolorum incrementum. Erunt quidem pœnarum gradus; sed tamen, qui minora sentit tormenta, nulla exinde percipiet levamenta: qui majoribus torquebitur cruciatibus, invidebit illi, qui affligitur minoribus. Non percipient damnati inde aliquod levamentum, quod quidam cognatorum vel amicorum in cœleste recepti sunt palatium; quia etiam electi nullam inde sentiunt tristitiam, quod sciunt quosdam suorum cognatorum ad æternam transisse gehennam. Tantus ibi in damnatis erit dolor & cruciatus, ut mens ad aliud dirigi non possit,
nisi

nisi ad quod vis doloris impellit. Prosequentur damnati odio omnes Dei creaturas, prosequentur odio seipsos invicem: Prosequentur odio Angelos sanctos, homines electos, adeoq; Deum ipsum, non quidem in se, & in natura sua, sed in justitiæ effectis. Omnia mala hujus vitæ singularia sunt: unus gravatur paupertate, alter torquetur morbi gravitate: unus dura premitur servitute, alter conviciorum oneratur mole. sed illic simul omnes omnibus torquebuntur malis; dolores ibi erunt universales in omnibus sensibus & membris. In hac vita omnes molestias mitigat spes levationis; sed illic nulla relicta est spes liberationis: Pœna inferni non solum est æterna. sed etiam ne per momentum quidem interrupta. Atque hinc est, si omnes homines nati ab Adam usque ad hodiernum diem, & amplius nascituri viverent usque ad novissimum diem, & si unam pœnam, quam anima pati cogitur, pro uno peccato in inferno ex æquo paterentur, tunc particula quævis illius pœnæ unius hominis

hominis major esset, quã omnia tormenta, quæ omnes raptores & malefici unquã essent perpessi. O Domine, da, ut gehennam cogitemus, ne in gehennam incidamus!

MEDITATIO L.

De pœnarum infernalium æternitate.

COgita, devota anima, infernalium pœnarum æternitatem, & rectius percipies earum gravitatem. Est in inferno flamma fluens, & sine fine perurens: Vita damnatorum est sine fine mori: Mors eorum est in æternis pœnis vivere. Nec qui torquet, fatigatur; nec qui torquetur, aliquando moritur: sic ignis ibi cõsumit, ut tamen semper reservet; sic tormenta ibi augentur, ut tamen semper renoventur; sic damnati morientur, ut semper vivant; sic vivent, ut semper moriantur. Sine ullo unquam fine aliquem torquendũ esse, id vero ultra omnes desperationis fertur terminos. Quid enim gravius, quam semper velle quod nunquã erit, & semper nolle quod nunquam

 non

non erit? In æternum damnati non aſſequentur quod volunt, & quod nolunt in ęternum pati cogentur. Quando ceſſabit Dei ira, ceſſabit etiam damnatorum pœna; ſed æterna eſt ira; æterna igitur & pœna. Quādo pœnitentiam veram agent damnati, à peccatis ſuis poterunt liberari; ſed præcluſum tempus pœnitentiæ; nulla ergo ſpes reſtat indulgentiæ. Quando torquere ceſſabunt Diaboli, torqueri ceſſabunt damnati; ſed nunquam ceſſabit furor Diaboli; nunquam ergo ceſſabit cruciatus hominis damnati. Quando mutabitur Dei juſtitia, mutabuntur etiam damnatorum ſupplicia; ſed invariabilis Dei juſtitia; æterna igitur erunt damnatorum ſupplicia. Ad diſtricti judicis ſententiam pertinet, ut nunquam careant ſupplicio, qui in hac vita nunquam carere voluerunt peccato. Æquum eſt, ut nullus detur damnato terminus ultionis; qui, quam diu valuit, habere noluit terminum criminis: Damnati peccarunt in ſuo æterno, id eſt quamdiu vixerunt; juſtum eſt, ut puniantur in Dei æterno. Cum fine deli-
querunt,

querunt, quia cum fine vixerunt; non voluissent utique cum fine delinquere, si potuissent sine fine vivere, ut possent sine fine peccare. Æterna quoq; est ignis infernalis materia. peccati scilicet macula; merito igitur æterna etiam pœna. Non removebitur ab oculis Dei peccatorum in damnatis turpitudo; quomodo ergo removeri poterit suppliciorum in peccata constitutorum magnitudo? Peccatum insuper est infinitum malum, quia contra infinitum bonum commissum, & Christus pro eo persolvit infinitum precium; merito ergo in eos, qui moriuntur in peccatis, infinitum constituitur supplicium. Peremit in se homo bonum æternũ; justo ergo Dei judicio incidit in malum æternum. Creavit Deus ab initio hominem ad sui imaginem, ut in æternum secum vivere posset; reformavit Deus hominem in peccatum prolapsum, per Christum ad sui imaginem; paravit omnibus æternæ salutis media, & obtulit omnibus æternæ vitæ præmia, justum igitur est, ut, qui æternis carere voluerũt præ-

miis, æternis etiam ſubjiciuntur ſuppliciis. Nunquam à damnatis auferetur voluntas mala; nunquã ergo auferetur malæ voluntatis pœna. Elegerunt damnati momentaneam voluptatem, & finita mundi bona præ infinito bono Deo; aſpirarunt potius ad fugacis & breviſſimæ hujus vitæ delitias quam ad æternæ vitæ divitias. æquum igitur eſt, ut infinitas ſentiant pœnas. O æternitas interminabilis! ô æternitas nullis temporum ſpaciis menſurabilis! ô æternitas nullo intellectu humano perceptibilis! quantum auges damnatorum ſupplicia? Poſt innumera annorum millia ſemper cogitare cogentur, hoc ipſis tantum eſſe tormentorum principium. Quam grave eſt in molliſſimo lecto per triginta annos immobilem jacere; quid erit in ſulphureo iſto lacu triginta millia millium annorum ardere? O æternitas, æternitas! tu ſola ultra omnem modum ſupplicia damnatorum exaggeras. Gravis eſt damnatorum pœna propter ſuppliciorum acerbitatem; gravior eſt propter ſuppliciorum diverſitatem;

tatem;graviſſima propter ſuppliciorum æternitatem.Mors erit ibi ſine morte, erit finis ſine fine, defectus ſine defectu, quia mors ſemper vivit, & finis ſemper incipit,& defectus deficere neſcit. Quærent damnati vitam, & non invenient? quærent mortem, & mors fugiet ab eis. Poſt annorum centum millena millium millia ſine ullo fine ad rediviva revertentur tormenta. Plus cruciabit eos cogitatio de continuatione doloris, quam ſenſus tormenti exterioris. Quid poteſt eſſe miſerum magis, quam ita mori, ut ſemper vivas, ita vivere, ut ſemper moriaris? Vita iſta erit mortifera,& mors immortalis. Si vita es,cur occidis? Si mors, quomodo ſemper duras? Æternitas qualis ſit, perfecte non cognoſcimus: non enim dubium, quin id, quod nulla temporis menſura circumſcribitur,nulla etiam creata mente comprehendatur. ſi quid tamen de ſpacio æternitatis vis æſtimare, tempus ante mundanum debes cogitare: ſi potes invenire Dei principium, poteris etiam invenire quando finem habitu-

rum ſit damnatorum ſupplicium. Finge tibi montem quendam altiſſimum, qui magnitudine excedat cœli & terræ ſpacium; finge, quandam volucrem quibuſlibet mille annis deportare ex hoc monte granulum tenuiſſimi pulveris: ſperandum eſſet, ut tandem poſt incomprehenſibilia multa annorum millia finiretur magnitudo illius montis, ſed non poteſt ſperari ut finiatur aliquando infernalis iſte ignis. Nunquam finientur electorum præmia; nunquam etiam finientur damnatorum ſupplicia: quia, ut infinita eſt Dei miſericordia erga electos, ita infinita eſt Dei juſtitia erga reprobos. Statue, tot eſſe tormentorum ſpecies in damnatis, quot ſunt guttulæ magni maris: finge, poſt milleſimum quemque annum advolare quandam aviculam, & exhaurire tenuem maris guttulam; ſperandum eſſet, fore ut exhauriatur tandem maris copia. ſed ſperari non poteſt finienda eſſe aliquando damnatorum ſupplicia. O devota anima, ſemper tibi obverſetur pœna damnatorum æterna:

Gehennæ

Gehennæ meminiſſe,prohibet in gehennā incidere. Sit cura agendæ pœnitentiæ, dum adhuc tempus eſt indulgentiæ. Quid aliud devorabit ignis iſte quam peccata tua? Quo magis peccata cumulas, eo majorem comburendi materiā reſervas. O Domine Ieſu, qui pro peccatis noſtris ſatisfeciſti tua paſſione,cuſtodi nos ab æterna damnatione; Amen.

MEDITATIO LI.

De ſpirituali piorū reſurrectione.

Cum Chriſto ſurgere, vita eſt.

NOn prodeſt Chriſti reſurrectio,niſi in te quoq; Chriſtus reſurgat. Sicut Chriſtum oportet in te concipi, naſci, vivere; Ita quoque oportet in te eum reſurgere.Omnem reſurrectionē præcedit mors,quia non reſurgit, niſi quod cecidit: Ita quoque res ſe habet in ſpirituali hac reſurrectione.Nō reſurgit in te Chriſtus, niſi prius Adam in te moriatur: Non reſurgit homo interior, niſi ſepeliatur prius exterior: Non prodibit novitas Spiritus, niſi prius abſcōdatur vetuſtas carnis.

Nec sufficit, semel in te Christum resurgere, quia vetus Adam non potest extingui uno momento. quotidie vult in te reviviscere vetus Adam; quotidie eum extingue, ut in te quotidie Christus incipiat vivere. Non ascendebat Christus in cœlum; neque in suam gloriam intrabat, antequam resurgeret ex morte: Ita non poteris ad cœlestem intrare gloriam, nisi Christus prius in te resurgat, atque in te vivat. Non est pars corporis Christi mystici, in quo Christus non vivit; nec deducetur à Christo ad Ecclesiam triumphantem, nisi qui fuerit pars corporis ejus in Ecclesia militante. Conjugium præcedit desponsatio; non introducetur anima ad nuptias cœlestis Agni, quæ non per fidem Christo in hac vita desponsata, & arrha S. Spiritus obsignata. Resurgat ergo & vivat in te Christus, ut cum ipso in æternum vivas. Hæc est resurrectio prima: Beatus & sanctus, qui habet partem in resurrectione prima; in hoc secunda mors nō habet potestatem. Si in resurrectione corporum ad vitam vis prodire,

prodire, quotidie debet Christus in hac vita in te resurgere. Resurgente Christo Sol oriebatur: ita si spiritualiter Christus in te resurgat, orietur in anima tua lux salutaris Dei agnitionis. quomodo ibi possit esse lux salvificæ Dei cognitionis, ubi adhuc locum habent peccatorum gravissimorum tenebræ? Timor Domini initium sapientiæ, quomodo ergo ibi possit esse cœlestis sapientia, ubi timor Domini locum nunquam habuit? Qui vero luce divinæ cognitionis destitutus in hac vita, quomodo potest fieri particeps æternæ lucis in futura vita? Filii lucis solum transeunt ad æternam lucem; filii tenebrarum ad æternas transeunt tenebras. Christus resurgens triumphaverat de morte: sic in quo Christus spiritualiter resurgit, à morte ad vitam transit. neque enim potest vinci à morte, in quo vivit victor mortis. Christus resurgens adduxit secum justitiam perfectam; mortuus enim est propter peccata nostra, resurrexit propter justitiam nostram: Ita quoque in quo Christus spiritua-

liter resurgit, justificatus est à peccato; quomodo enim ibi peccata haberent locum, ubi viget & vivit perfecta Christi justitia? Applicatur à nobis illa Christi justitia per fidem. Christus resurgens victoriam ex Satana referebat; quia in suo ad infernos descensu regnum ejus destruxerat, palatium ejus exspoliaverat, arma ejus confregerat: ita quoque, in quo spiritualiter Christus resurgit, illi Satanas prævalere non potest; neque enim potest vinci à Satana, in quo vivit victor Satanæ. Christo resurgente, terræ motus factus est magnus. spiritualis illa cum Christo resurrectio non fit sine seria commotione & cordis contritione; vetus ille Adam non potest extingui sine lucta & renitentia: ergo etiam Christus non potest spiritualiter in te resurgere sine magna commotione. Non fit spiritualis cum Christo resurrectio, nisi fiat peccati abolitio: non fit peccati abolitio, nisi præcedat peccati agnitio: nondum adest vera peccati agnitio, nisi adsit seria cordis contritio; Ergo non fit

ſit ſpiritualis Chriſti reſurrectio, niſi præcedat interior cordis contritio. Dicebat S. Ezechias: Sicut leo, contrivit omnia oſſa mea. Vide magnam commotionem. Sed ſtatim addit; Domine, ſic vivent, & in talibus vita ſpiritus mei. corripies me, & vivificabis me; projeciſti poſt tergum tuum omnia peccata mea. Vide ſpiritualem à peccatis reſurrectionem. Chriſto reſurgente, Angelus Domini deſcendens de cœlo ſedit ſuper ſepulchrum: Ita ſi ſpiritualiter Chriſtus in te reſurgit, Angelorum poteris gaudere aſſociatione. Vbi vivit adhuc & regnat vetus Adam, ibi gratum cubile Diaboli: Vbi vero vivit & regnat Chriſtus, ibi habitare gaudent Angeli. Scriptum eſt enim, quod ſit gaudium in cœlo ſuper peccatore agēte pœnitentiam. Vbi autem vera pœnitentia, ibi quoque Chriſtus ſpiritualiter reſurgit. Vbi Chriſtus nondum reſurrexit ſpiritualiter, ibi nondum eſt Dei gratia. Vbi autem nondum eſt Dei gratia, ibi nec Angelorum cuſtodia. Vbi nondum ſpiritualiter Chriſtus

ſtus

ſtus reſurrexit, ibi adhuc regnat vetus Adam; ubi autem regnat vetus Adam, ibi adhuc regnat peccatum; ubi autem regnat peccatum, ibi diabolus regnat. quæ autem communio eſſe poteſt Angelorum cum diabolo? Chriſtus reſurgens apparuit ſuis diſcipulis, eiſque vivum ſe exhibuit. ita, ſi ſpiritualis reſurrectionis particeps factus es per fidē, oſtende te vivum Chriſti membrum per caritatem. non judicatur homo vivus, ſi non opera vitæ manifeſtet exterius. Vbi Chriſtus, ibi etiam ſanctus Spiritus; ubi S. Spiritus, ibi agit & impellit ad omne opus bonum, quia qui Spiritu Dei aguntur, illi ſunt filii Dei. Si ergo in Spiritu vivimus, in Spiritu etiam ambulemus. Solis lux undiquaque ſpargit radiorum ſplendorē, fidei lux undiquaque diffundit caritatis fervorem. Tolle lucem à ſole, & ſeparare poteris caritatem à vera fide. Peccata ſunt opera mortua, ſi in mortuis operibus ambulas, quomodo tu in Chriſto, Chriſtus in te vivit? Peccata pertinent ad veterem Adamum, ſi adhuc in te regnat

regnat vetus Adam, quomodo cum Christo spiritualiter resurrexisti? Peccata pertinent ad vetustatem carnis, si in vetustate carnis ambulas quomodo novus homo vivit? Excita nos, ô bone Iesu, à peccatorum morte, ut ambulemus in novitate vitæ; mors tua veterem Adamum in nobis extinguat; resurrectio tua interiorem nostrum hominem ad vitam revocet; sanguis tuus lavet nos à peccatis; resurrectio tua justitiæ vestem nobis induat. Ad te, ô vera vita, suspiramus nos in peccatis mortui; Ad te, ô vera justitia, suspiramus nos per peccata aversi; Ad te, ô vera salus, suspiràmus nos propter peccata damnati Vivifica, justifica, salvifica. Amen.

FINIS.

INDEX MEDITATIONVM D. IOH. GERHARDI.

I. DE vera Peccator. agnit. Fol. 1
II. Exercit. Pœnitent. ex Dom. Paſſ. 6
III. De fructu veræ Pœnitent. 10
IV. Meditatio de nomine Ieſu. 16
V. Exercit. fidei ex amore Chriſti in agone mortis. 20
VI. Conſolatio Pœnitentis ex Paſſione Chriſti 24
VII. De fructu Paſſ. Dominic. 28
VIII. De certitudine ſalutis noſtræ. 33
IX. De amando ſolo Deo. 38
X. De noſtri cũ Deo reconcil. 44
XI. De ſatisfactione pro peccatis noſtris. 48
XII. De Natura ac proprietate veræ fidei. 52
XIII. De ſpirituali conjugio Chriſti & animæ. 58
XIV. De myſteriis Incarnationis. 63
XV. De ſalutari fructu Incarnat. 69
XVI. De ſpirituali piorum refectione. 73
XVII. De Baptiſmi fructibus. 79
XVIII. De ſalutari corporis & ſanguinis

	gnis Christi particip.	84
XIX.	*De Cœna Domin. myste-rio.*	89
XX.	*De seria ante usum Cœnæ præparatione.*	93
XXI.	*De Christi Ascensione.*	98
XXII.	*Homilia de Spirit. S.*	102
XXIII.	*De Ecclesiæ dignitate.*	108
XXIV.	*Meditatio de Prædestinat.*	114
XXV.	*De salutari precum efficacia.*	120
XXVI.	*De sanctorum Angelorum custodia.*	126
XXVII.	*De insidiis Diaboli.*	132
XXVIII.	*Generales piæ vivendi Regulæ.*	138
XXIX.	*De securitate excutienda.*	144
XXX.	*De sancta Vitæ Christi imitatione.*	150
XXXI.	*De sui abnegatione.*	156
XXXII.	*De vera quiete animæ.*	162
XXXIII.	*De conscientiæ puritate.*	168
XXXIV.	*De studio veræ humilitat.*	174
XXXV.	*De avaritia fugiẽda.*	179
XXXVI.	*De proprietatibus veræ caritatis.*	185

XXXVII. De pri... caritatis. 19
XXXVIII. De vita præsen... fuga 29
XXXIX. De Mundi vanitate. 20
XL. De utilitate tentati num. 21
XLI. Fundamenta patienti Christiana. 21
XLII. Quomodo vincenda ten tatio à perseveranti. 22
XLIII. De quotidiana mort consideratione. 22
XLIV. Consolatio in morte am corum. 23
XLV. De Iudicio extremo. 23
XLVI. De vita æterna desideri 24
XLVII. De beatissima Dei in cæ lo visione. 24
XLVIII. De suavissima Angelo in cœlo associatione. 2
XLIX. De tormentorum inferi gravitate. 25
L. De pœnarum infernaliu æternitate. 26
LI. De spirituali piorum re surrectione. 271

FINIS.

Historical Dictionary
with notes by [illegible]
Calmet 5 vols 4th by Taylor
Scott Bible